

Gorenjski Glas

PETEK, 7. DECEMBRA 2018

LETO LXXI, ŠT. 98, CENA 1,85 EUR

ODGOVORNA UREDNICA: MARIJA VOLČJAK

ČASOPIS IZHAJA OB TORKIH IN PETKIH

INFO@G-GLAS.SI

WWW.GORENJSKIGLAS.SI

Stara Sava bo državni spomenik

Eden najlepše ohranjenih fužinskih kompleksov v srednji Evropi, Stara Sava na Jesenicah, bo v kratkem proglašena za kulturni spomenik državnega pomena.

URŠA PETERNEL

Jesenice – Stara Sava na Jesenicah je eno najlepše ohranjenih fužinarskih naselij v srednji Evropi. Sestavljajo ga Ruardova graščina, cerkev Marijinega vnebovzjetja, Kasarna, plavž s pudlovk in Kolpern. Občina Jesenice je območje leta 1984 razglasila za kulturni spomenik lokalnega pomena, že vrsto let pa si prizadeva, da bi dobilo tudi status kulturnega spomenika državnega pomena. To se bo zdaj vendarle zgodilo, saj naj bi država v kratkem sprejela Odlok o razglasitvi Fužinarskega naselja

Stara Sava na Jesenicah za kulturni spomenik državnega pomena.

Kot je dejal Vojko Zupan z ministrstva za kulturo, je v državi ta čas 325 spomenikov državnega pomena, večinoma ta status dobijo posamezni objekti. Stara Sava pa bo postala spomenik državnega pomena kot celotno fužinarsko naselje.

Večina objektov in zemljišč je v lasti Občine Jesenice, ki je v preteklih letih vložila veliko truda in denarja v obnovo in ohranitev železarske dediščine Stare Save. V obnovljeni Kasarni je tako prostore dobila Glasbena

šola Jesenice, v pritličju pa je Gornjesavski muzej Jesenice uredil stalno etnološko razstavo. Prenovljeno nekdanje skladišče oglja Kolpern je zaživelo kot protokolarni objekt, ta čas pa poteka več kot dva milijona evrov vredna prenova Ruardove graščine. V njej bodo v letu 2020, ko bodo dela zaključena, uredili stalno železarsko razstavo, nekaj posebnega pa bo tudi nova poročna dvorana.

Na celovito obnovo pa še čaka cerkev, ki je edina v državi, ki je v lasti občine.

► 6. stran

Fužinarsko naselje Stara Sava na Jesenicah je eden najlepše ohranjenih fužinskih kompleksov v srednji Evropi.

Praznično darilo najmlajšim

V Vodichah so v torek tudi uradno odprli prenovljen in povečan Vrtec Škratek Svit.

ALEŠ SENOŽETNIK

Vodice – Vodice so s praznično novoletnih lučk vstopile v praznični december, v katerem imajo starši in otroci letos še dodaten razlog za veselje, saj je občina jeseni zaključila eno večjih investicij, dozidavo Vrta Škratek Svit, ki jo je septembra lani začela Gorenjska gradbena družba. V torek zvečer je sledilo nekoliko zakasnelo odprtje, ki so ga s pestrim in prisrčno otroško obarvanim programom skoraj v celoti izpeljali kar vrtčevski otroci, ki so odraslim naštetli kar nekaj razlogov, zakaj potrebujejo kvalitetno opremljen vrtec.

► 12. stran

Vrtec sta s pomočjo otrok uradno odprla ravnateljica Hedvika Rosulnik in župan Aco Franc Šuštar.

Negovalni kader odhaja v proizvodnjo, trgovino ...

Domovi za starejše se brez dodatnih sredstev ne bodo mogli izogniti podražitvam oskrbnin, hkrati opozarjajo na pomanjkanje kadrov. »Enako kot bolnišnice že zapirajo posamezne oddelke, lahko kmalu pričakujemo, da bomo morali tudi domovi omejiti sprejem, če kadra ne bo,« na morebiten črni scenarij opozarja direktorica Doma upokojencev Kranj. ► 2. stran

Prilogi:

jeseniške novice
deželne novice

zdravje & lepota

Od 19. do 22. strani

GORENJSKA

Katere občine so največ investirale

Občina Preddvor je bila v obdobju 201–2017 najbolj investicijsko naravnana občina na Gorenjskem in na sedmem mestu v državi, Mestna občina Kranj pa se je med mestnimi občinami uvrstila na četrto mesto.

3

ŠPORT

Fak četrti, na Pokljuki bo še zanimivo

Jakov Fak je uvodno posamično tekmo nove sezone svetovnega pokala v biatlonu na domači Pokljuki končal na četrtem mestu, a ni bil najbolj zadovoljen. Organizatorji imajo zaradi visokih temperatur ogromno dela.

15

KMETIJSTVO

Vse več šakalov tudi na Gorenjskem

Šakal, ki je uvrščen med zavarovane živalske vrste, se v zadnjih letih pojavlja tudi na Gorenjskem, kjer predvsem v nižinskih loviščih ple ni tudi srnjad. V LD Sorško polje se sprašujejo, kako naj izpolnijo načrt odstrela srnjadi.

16

CG+

Odličja Bojana Križaja v Tržiškem muzeju

Letos mineva trideset let, odkar je Bojan Križaj postavil smuč v kot in prenehal aktivnosti na športnem področju. V tem letu je svoje najdragocenejše predmete trajno predal Tržiškemu muzeju in s tem javnosti.

26

VREME

Danes bo razmeroma sončno. Jutri bo oblačno s padavinami, popoldne se bo delno zjasnilo. V nedeljo bo pretežno oblačno.

1/4 °C

jutri: oblačno s padavinami

VSAK PRVI PETEK V MESECU

Kupon za brezplačni mali oglas

Brezplačen je mali oglas z besedilom do 80 znakov. Ugodnost velja samo za naročnike časopisa Gorenjski glas. Kuponi so veljavni pol leta. Na hrbtni strani morajo imeti odtisnjen naslov naročnika. Mali oglas, oddan po telefonu ali brez kupona, zaračunavamo po ceniku, s popustom za naročnike (20 %). Kupon ni veljaven za objavo pod šifro ali z navedbo: naslov v oglasnem oddelku. **Brezplačnega malega oglasa ne morejo uveljavljati pravne osebe (tudi s. p.).** Oglase sprejemamo na naslov Gorenjski glas, Bleiweisova cesta 4, 4000 Kranj ali po telefonu 04/201 42 47; za torkovo številko Gorenjskega glasa do petka do 14. ure in za petkovo številko do srede do 14. ure. V malooglasnem oddelku na Bleiweisovi cesti 4 v Kranju pa smo vam na razpolago v ponedeljek, torek, četrtek in petek od 7. do 15. ure, v sredo od 7. do 16. ure.

MALI OGLAS

december/18

Naročam objavo malega oglasa z naslednjim besedilom:

- prodam   kupim   oddam   najamem
 podarim   iščem   nudim   zamenjam

RUBRIKA:

Vsebina:

Tel.: ___ / ___ - ___ - ___

Nečitljivih kuponov
ne objavljamo.

Mobitel: ___ / ___ - ___ - ___

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Dobrodelni vikend na TV Slovenija

Praznični december je lahko za družine in predvsem otroke, ki so bolni ali živijo v pomanjkanju, zelo težak. Zato bo Televizija Slovenija tudi letos med 7. in 9. decembrom v sodelovanju z Zvezo prijateljev mladine Slovenije izpeljala Dobrodelni vikend. Med oddajami Vem, Slovenski pozdrav, Vse je mogoče in Vikend paket boste po svojih močeh lahko oddali prostovoljni prispevek. Oddali ga boste lahko s klicem na številko 090 93 30 93, en klic vas bo stal samo 1,25 evra. Če pa želite darovati več, lahko pošljete SMS s ključno besedo ZPMS5 na 1919, kar vas bo stalo 5 evrov. Vsa sredstva, ki bodo zbrana med Dobrodelnim vikendom, bodo namenjena osmim družinam v stiski – in tako jim lahko skupaj polepšamo praznični december.

RTV Slovenija podarja trem naročnikom Gorenjskega glasa termovko za tople napitke. V žrebu boste sodelovali, če boste pravilno odgovorili na vprašanje: Kdaj bo na sporedu Dobrodelni vikend? Odgovore s svojimi podatki pošljite do četrтка, 13. decembra, na naslov: Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj, ali na koticek@g-glas.si.

Nagrajenca

V nagradni igri, ki je bila objavljena 27. novembra 2018, prejmeta kapo Smučarske zveze Slovenije Janko Zupan iz Kranja in Gal Nagode iz Škofje Loke. Nagrajencema čestitamo!

Darilo
izžrebanemu naročniku časopisa
Gorenjski Glas
Knjigo prejme **MARIJA OVIJAČ** iz Medvod.

Negovalni kader odhaja v proizvodnjo, trgovino ...

Domovi za starejše se brez dodatnih sredstev ne bodo mogli izogniti podražitvam oskrbnin, hkrati opozarjajo na pomanjkanje kadrov. »Enako kot bolnišnice že zapirajo posamezne oddelke, lahko kmalu pričakujemo, da bomo morali tudi domovi omejiti sprejem, če kadra ne bo,« na morebiten črni scenarij opozarja direktorica Doma upokojencev Kranj. Povprašali smo še v Preddvoru, Škofji Loki in Trziču.

SUZANA KOVAČIČ,
DANICA ZAVRLI ŽLEBIR

Ljubljana – Skupnost socialnih zavodov Slovenije se pridružuje pozivu Združenja zdravstvenih zavodov Slovenije odgovornim, da za napovedana povišanja plač zagotovijo potrebna dodatna sredstva. Skupnost pri tem poudarja, da se domovi za starejše brez dodatnih sredstev ne bodo mogli izogniti povišanju cen oskrbnin, sploh ob upoštevanju tega, da vlada še ni pokrila niti dvigov plač, ki so bili s sindikati dogovorjeni lansko leto. Hkrati ob tem izraža začudenje, da so bili tudi v tokratnih pogajanjih zapostavljeni najslabše plačani delavci v domovih za starejše, kot so kuharji, strežnice, bolničarji in vzdrževalci.

Obstoječi zaposleni so preobremenjeni

Kadrovske težave pri teh poklicih so zato v nekaterih domovih že komaj obvladljive, saj mnogokrat na razpisana delovna mesta praktično ni več prijavljenih kandidatov, opozarja tudi direktorica Doma upokojencev Kranj mag. Zvonka Hočvar: »Nizke plače, izredno težko in naporno delo, delo vse dni v letu, negovalni kader pa poleg nedelj in praznikov dodatno še nočno delo, vse starejši delavci, vse zahtevnejši uporabniki (v domove prihajajo samo še starostniki, ki so nepokretni, ali pa osebe z demenco) in vse večja pričakovanja svojcev, vse to so glavni vzroki za odhajanje delavcev iz domov. Delavci, posebno medicinske sestre, odhajajo v bolnišnice, mlajši v tujino. Negovalni kader, sobarice, delavci iz kuhinje odhajajo v proizvodnjo, trgovino ali na bistveno boljše plačana delovna mesta. Kadrovske normative so zastarele, plače delavcev do IV. stopnje izobrazbe za zares težko delo so skoraj izenačene s socialno podporo z nekaj dodatki (npr. otroškimi dodatki). Če se delavcem ne bodo povišale plače, tudi mi ne bomo mogli več zagotavljati njihovega zadostnega števila. Že sedaj ne dobimo kadra za kuhinjo in bolničarjev, z reorganizacijo dela in zaposlovanjem oskrbovalcev za zdaj še uspemo

Kdo bo skrbel za starejše v domovih za starejše, če kadra ne bo? / Foto: Gorenjski glas, Tina Dokl

nadomestiti kadrovske izpade, a dolgo tako ne bomo zmogli. Enako kot bolnišnice že zapirajo posamezne oddelke, lahko kmalu pričakujemo, da bomo morali tudi domovi omejiti sprejem, če kadra ne bo, obstoječi so že sedaj preobremenjeni, povečuje se bolniški stalež, če pa pride še do kakšne epidemije, ki so zlasti v zimskem času se posebno pogoste, pa me je že danes strah, kako bomo zmogli kvalitetno poskrbeti za stanovalce.«

Da v Preddvoru že omejujejo sprejem novih stanovalcev, ne drži

Ali drži, da v Domu starejših občanov Preddvor zaradi kadrovskega primanjkljaja že omejujejo sprejeme starostnikov v dom? Direktorica Andreja Valant, na katero so že naslavljali enako vprašanje, nam je odgovorila, da to ne drži. »Pravilnik o minimalnih tehničnih pogojih za izvajanje storitev institucionalnega varstva starejših oseb določa standarde bivanja tudi za domove. Ta pravilnik sicer začne veljati v letu 2021, se pa domovi na to že intenzivno pripravljamo. Pri tem se vsak dom prilagaja svojim pogojem in zmognostim. Dom starejših občanov Preddvor je s ciljem posodobitve bivalnega standarda v celoti obnovil en objekt, kjer 78 stanovalcev biva v prijetno urejenih eno- oziroma dvoposteljnih sobah. V objektu grad pa so še vedno nekateri sobe več posteljne in te se počasi opuščajo. Dom starejših občanov Preddvor torej še naprej sprejema stanovalce

in za bivanje v našem domu zaznavamo tudi velik interes. S ciljem zmanjšanja kapacitet v tro- in večposteljnih sobah pa smo nekoliko omejili namestitve v več posteljne sobe,« pojasni Valantova. O kadrovske stiski pa pravi: »Že tako nizke kadrovske normative dodatno otežuje pomanjkanje predvsem bolničarjev negovalcev. Ta težava je občutna po celi državi. DSO Preddvor že nekaj časa razpisuje dve prosti delovni mesti bolničarja negovalca za nedoločen čas. Ker na trgu dela ustrezno usposobljenega kadra ni, smo s ciljem, da zapolnimo te vrzeli, razpisali možnost zaposlitve tudi ostalim profilom (medicinska sestra, strežnica in oskrbovalec) z možnostjo prekvalifikacije. Interesente vljudno vabimo k oddaji vloge za zaposlitev.«

Poslušajo na meji normativa

Silva Košnjek, direktorica Centra slepih, slabovidnih in starejših Škofja Loka pritrjuje, da tudi v njihovi ustanovi poslušajo na meji normativa in da jim občasno manjkajo od dva do trije delavci. Težko je dobiti delavce za vzdrževanje in kuhinjo, kajti ti delajo za minimalno plačo. Tudi zdravstveno-negovalni kader, zlasti začetniki, imajo po njenih besedah nizke plače. Gre za zahtevno delo, ki bi ga radi nagradili s stimulativnimi izplačili, vendar te možnosti nimajo, pravi Košnjekova, saj zdravstvena zavarovalnica s svojim financiranjem tega ne omogoča.

Tvegano je zaposlovanje neustreznega kadra ...

... in ne samo v gorenjskih domovih, temveč tudi širše, opozarja dr. Anamarija Kežar, direktorica Doma Petra Uzarja Trzič. »Na razpise za delovna mesta bolničar, kuhinjski pomočnik, kuhar, v zadnjem času pa tudi zdravstveni tehnik in diplomirana medicinska sestra se ne javljajo več kandidati z ustrezno izobrazbo. Še bolj problematično je dejstvo, da se tudi ne šolajo več za profil bolničarja in da je zmanjšan vpis v program zdravstvenega tehnika – kar utegne ob pričakovanih upokojitvah v poklice zdravstvene nege povzročiti kolaps in manjšo zdravstveno varnost. Da lahko izvedemo ustrezne procese nege in oskrbe, ki jih uporabniki plačujejo, moramo imeti vsaj ustrezno število po normativih predpisanega usposobljenega kadra. Zaposlovanje neustreznega kadra ali pa sploh nezaposlovanje bosta nedvomno vodila v veliko večja zdravstvena tveganja,« je povedala Kežarjeva in dodala: »Ob tem smo priča izjavam in zahtevam, da breme višjih plač prevesimo na rame uporabnikov in svojcev. Res mora priti denar od nekod, treba se je zavedati, da zavoljo deficita kadra lahko že prihaja do nižje kakovosti. Vse to bi lahko združili v "več denarja za manj storitev", kar pa ni ustrezna rešitev. Skupnostne službe in ministrstva bi lahko iskala ustrezno rešitev, pa to za zdaj še ni nikomur v interesu – do tistega trenutka, ko nekdo potrebuje takoj namestitev v dom.«

Katere gorenjske občine so največ investirale

Občina Preddvor je bila v obdobju 2014–2017 najbolj investicijsko naravnana občina na Gorenjskem in sedma v državi. Kranj se je med mestnimi občinami uvrstil na četrto mesto.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Čeprav Mestna občina Kranj sodi med mestne občine z najnižjimi skupnimi prihodi na prebivalca v obdobju 2014–2017, pa je po drugi strani v istem obdobju spadala med mestne občine z najvišjo stopnjo investicijske naravnosti, so izračunali v družbi za poslovne in bonitetne informacije Bisnode. Kranj je z 958,12 evra povprečnih skupnih prihodkov na prebivalca v obdobju 2014–2017 šele na osmem mestu med enajstimi slovenskimi mestnimi občinami. Najvišje povprečne prihodke na prebivalca je v navedenem štiriletnem obdobju imela Mestna občina Velenje (1208,72 evra), povprečje vseh mestnih občin pa je znašalo 1101,10 evra. Po povprečni stopnji investicijske naravnosti se je Kranj (31,06) uvrstil na četrto mesto med mestnimi občinami. Slovensko povprečje znaša 35,50, najbolj investicijsko naravnani pa so bili znova v Velenju (41). Stopnja investicijske naravnosti občine sicer odraža letni delež investiranja v občini in pokaže razvojno usmerjenost občine, izračuna pa se kot razmerje med odhodki za investicije in transferje ter celotnimi odhodki, ki pojasnjujejo v Bisnodu.

Občina Preddvor (na sliki gradnja komunalne infrastrukture) je bila v obdobju 2014–2017 sedma najbolj investicijsko naravnana občina v Sloveniji. / Foto: arhiv GG

Med vsemi slovenskimi občinami se sicer pri štiriletnem povprečju investicijske naravnosti najbolj odreže občina Pivka, ki je za investicije v letih 2014–2017 v povprečju namenila 60,53 odstotka vseh nastalih odhodkov. Najslabšo povprečno investicijsko naravnost je v zadnjih štirih letih imel Maribor (samo 15,3). Med deset najbolj investicijsko naravnanih občin v državi se je od gorenjskih občin uvrstila občina Preddvor, in sicer na sedmo mesto (52,54).

V Bisnodu so pogledali tudi, kakšna je bila v zadnjih štirih letih ekonomičnost delovanja občinskih uprav, ki predstavlja razmerje med

celotnimi odhodki občine ter sredstvi za delovanje uprave in funkcionarjev. V letih 2014–2017 je povprečna ekonomičnost delovanja slovenskih občin znašala 1,49. Najbolj ekonomično je delovala občinska uprava v Kostelu (4,48), najslabše pa Koper (0,35). Občina Bohinj ima tretjo najbolj ekonomično občinsko upravo (3,96), Šenčur (0,63) pa četrto najmanj ekonomično med 212 slovenskimi občinami. Po tem kazalniku so se slabo odrezale tudi Domžale, ki imajo osmo najmanj ekonomično upravo (0,67). Med mestnimi občinami je tu najboljše Murska Sobota (2,01), Kranj je na drugem mestu (1,59).

In kako je z zadolženostjo občin? Povprečna slovenska občina je imela v zadnjih štirih letih 604,13 evra na prebivalca dolga. Daleč najbolj je bila zadolžena Občina Gornji Petrovci z 2231,62 evra na prebivalca, občina Komenda pa je bila peta najbolj zadolžena (1692,13 evra). Najmanj zadolžena je bila občina Luče (93,64 evra na prebivalca). Med mestnimi občinami je imela najvišji povprečni dolg na prebivalca med leti 2014 in 2017 Ljubljana (1550,06 evra), najnižjega pa Murska Sobota (493,78 evra). Kranj (765,67 evra) je med mestnimi občinami na petem mestu.

k

KOMENTAR
URŠA PETERNEL

Potica

Pravijo, da nisi prava gospodinja, dokler ne znaš speči prave slovenske potice. Ne spomnim se, kdaj sem sama spekla svojo prvo. Niti nimam v spominu, da bi bila moja prva potica kakšna huda polomija. Najverjetneje sem jo spekla po navodilih mojstra Ivana Ivačiča, čigar kuharica iz leta 1967 (ki je, mimogrede, starejša od mene) ima v naši družini status biblije. Po orehovi sem se lotila tudi makove, mandljeve, pehtranove, pa lešnikove s karamelom, celo (odlične) veganske ...

A peka potice med slovenskimi kuharicami vendarle velja za pravi preizkus mojstrstva. Še vedno hranim na roke napisan recept domače pekarske mojstrice Stanke iz Poljsanske doline izpred skoraj dveh desetletij. Gospa Stanka je v svojem življenju spekla na stotine izvrstnih potic. »Pazi!« piše v receptu. »Temperatura moke, prostora in sestavin mora biti enaka, da ni šoka za testo. Pomembno je, da testo enakomerno razvaljaš in enakomerno namažeš; da imata testo in nadev enako temperaturo; da ni prepaha v prostoru, v katerem vzhaja potica.« In za konec ultimativni nasvet: »Testo je živa stvar, zato dobiš nazaj tisto, kar vložiš vanj.« Spominjam se, da je gospa Stanka eno takšno slastno orehovo poti-

co prinesla v redakcijo. Tako dobre potice še nismo jedli ...

Spomladi sva se s kolegico Špelo s Slovenskih novic, prav tako ljubiteljico peke, udeležili delavnice peke potice na Jesenicah. Še ena domača mojstrica, Ruda s Studenčic, je navdušila s svojim sproščenim pristopom. Peka potice ni nobena 'kunšt', je razlagala. »Če daš prave sestavine, prave količine, če je v kuhinji toplo, nimaš česa zgrešiti!« In tanko razvaljana, bogato namazana orehova potica, ki je nastala, je bila res prava kraljica med poticami ...

V Sloveniji je potica na mizi za vsak večji praznik. Najbolj značilna za bližajoči se božični čas je orehova potica, pa tudi lešnikova, mandljeva, medena, makova ...

Kot je nekoč dejal etnolog prof. dr. Janez Bogataj, eden od slovenskih pregovorov pravi, da življenje ni potica. A sam je prepričan nasprotno: da življenje je kot potica: pogosto zvito, bolj ali manj nadevano, bolj ali manj sladko, včasih zasoljeno, z večjo ali manjšo luknjo v sredini.

Morda je tudi peka potice kot izzivi v življenju: če ti ne uspe prvič, naslednjič poskusiš znova. In če je tudi drugič polomija, se ne vdaš in ponovno zamesiš ... Dokler ti slednjič ne uspe.

Letos za božič se lotim peke potratne potice.

Gorenjski Glas

ODGOVORNA UREDNICA

Marija Volčjak

NAMESTNIKA ODGOVORNE UREDNICE

Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir

UREDNIŠTVO

NOVINARJI - UREDNIKI:

Marjana Ahačič, Maja Bertoncelj, Alenka Brun, Igor Kavčič, Suzana P. Kovačič, Jasna Paladin, Urša Peternel, Mateja Rant, Aleš Senožetnik, Vilma Stanovnik, Ana Šubic, Simon Šubic, Ana Volčjak Aleksič, Cveto Zaplotnik, Danica Zavrl Žlebir; stalni sodelavci:

Jože Košnjek, Milena Miklavčič, Miha Naglič

OBLIKOVNA ZASNOVA

Jernej Stritar, Ilovar Stritar, d. o. o.

TEHNIČNI UREDNIK

Grega Flajnik

FOTOGRAFIJA

Tina Dokl, Gorazd Kavčič

OGLASNO TRŽENJE

Marjan Potočnik, Mateja Žvižaj

GORENJSKI GLAS (ISSN 0352-6666) je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771961 pri Uradu RS za intelektualno lastnino. Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d. o. o., Kranj / Direktorica: Marija Volčjak / Naslov: Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, faks: 04/201 42 13, e-pošta: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 / Delovni čas: ponedeljek, torek, četrtek od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure sobote, nedelje in prazniki zaprti. / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 19.000 izvodov / Redne priloge: TV okno, Letopis, Slovenske počitnice in dvajset lokalnih prilog / Tisk: Delo, d. d., Tiskarsko središče / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvoda: 1,85 EUR, redni plačniki (fizične osebe) imajo 10 % popusta, polletni 20 % popusta, letni 25 % popusta; v cene je vračunan DDV po stopnji 9,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne storitve: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48.

Spominska plošča v čast prve stranke

V Unionski dvorani, kjer je bila pred tremi desetletji ustanovljena Slovenska kmečka zveza, so odkrili spominsko ploščo in pripravili slovesnost.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Ljubljana – Pred tridesetimi leti je bila v Unionski dvorani v Ljubljani ustanovljena Slovenska kmečka zveza (SKZ), prva demokratična politična stranka po drugi svetovni vojni v Sloveniji. Njena naslednica, Slovenska ljudska stranka (SLS), je ob obletnici pripravila slovesnost, na kateri je prvi predsednik SKZ Ivan Oman, kmet iz Zminca, odkril spominsko ploščo. Idejni pobudnik prve stranke je bil sicer Franc Zagožen. SKZ se je pridružila opozicijskemu gibanju Demos, demokratični opoziciji Slovenije, ki je čez dve leti zmagala na volitvah in nato izpeljala osamosvojitve Slovenije.

Ivan Oman je bil tudi slavnostni govornik na prireditvi, zbrane ob jubileju je pozdravil tudi predsednik SLS Marjan Podobnik, med

uglednimi gosti pa je bil tudi tržaški pisatelj in slovenski domoljub Boris Pahor. SLS je na akademiji konstituiral tudi Klub županov v

mandatu 2018–2022, v katerem je za zdaj štirideset županov (tudi takih, ki niso člani stranke), v prihodnje pa naj bi se klub še razširil.

Maja 1988 je bila ustanovljena Slovenska kmečka zveza, začetnica slovenske pomladi; ob odkritju spominske plošče (od leve): Franc Bogovič, Ivan Oman, Suzana Lara Krause, Marjan Podobnik in Marija Markeš. / Foto: Primož Pičulin

SDS

Ob 10. decembru, mednarodnem dnevu človekovih pravic, vas vabimo

na okroglo mizo

MIGRACIJE IN ČLOVEKOVE PRAVICE,

ki bo v ponedeljek,

10. 12. 2018, OB 18. URI

v sejni sobi št. 15 Mestne občine Kranj, Slovenski trg 1.

GOSTA:

Mag. Bernard Brščič

Mag. Branko Grims

Vljudno vablejni

Avstrijci gradijo, pri nas se zapleta

Gradnja druge cevi predora Karavanke se na slovenski strani očitno še ne bo kmalu začela.

URŠA PETERNEL

Kranj – Državna revizijska komisija je razveljavila odločitev Darsa, da za izvajalca izgradnje vzhodne cevi predora Karavanke izbere turško podjetje Cengiz Insaat Sanayi ve Ticaret. Kot je komisija zapisala v obrazložitvi, je Dars nezakonito oddal javno naročilo izbranemu ponudniku, saj naj bi ta že po poteku roka dopolnjeval

gradbena družba v sodelovanju s češkim Metrostavom za 104,4 milijona evrov.

Ob tem pa v sredo še ni bilo natančno jasno, ali odločitev revizijske komisije pomeni, da Dars v nov postopek ne bo smel več vključiti ponudbe turškega podjetja. V podjetju Cengiz so namreč v sporočilu za javnost poudarili, da državna revizijska komisija ni niti razveljavila razpisa niti podjetja

Avstrijci medtem že od septembra pospešeno gradijo drugo cev, po besedah Walterja Močnika iz družbe Asfinag jim je doslej uspelo zvrtni že približno tristo metrov globoko v Karavanke. Zapletov z začetkom gradnje na slovenski strani ne želijo komentirati, verjamejo pa, da bo Dars naredil vse, da se bodo dela tudi v Sloveniji čim prej začela, je dejal Močnik.

in spreminjal podatke. O izbiri izvajalca naj bi zdaj strokovna komisija Darsa odločala ponovno, zakonski rok za novo odločitev je 90 dni.

Kot je znano, so zahtevek za revizijo postopka vložila kar tri neizbrana podjetja, državna revizijska komisija pa je vse tri zahtevke združila v enega. Turško podjetje je dalo najugodnejšo ponudbo, drugo cev bi zgradili za 89,3 milijona evrov. Naslednjo najugodnejšo ponudbo je podala Gorenjska

Cengiz izločila iz nadaljnjega postopka.

Z zadevo se je seznanil tudi nadzorni svet Darsa, ki odločitev državne revizijske komisije sprejema, a opozarja, da postopki javnega naročanja v revizijah vedno bolj postajajo iskanje formalnih pomanjkljivosti izbrane ponudbe, ne pa uresničevanje temeljnih načel javnega naročanja, torej konkurenčnosti ponudnikov ter gospodarne in učinkovite porabe javnih sredstev.

Pesek pod seboj skoraj pokopal hidroelektrarno

Konec oktobra je hudournik Belca ob deževju tako močno narasel, da je spodnesel plaz in skoraj povsem zasul in uničil tamkajšnjo hidroelektrarno in žago. Škoda naj bi znašala več kot pol milijona evrov.

NEŽA ROZMAN

Belca – Mati narava nam jo večkrat zagode in še so sveži spomini na katastrofo, ki jo je deroča voda povzročila pred približno mesecem dni v vasi Belca. Tamkajšnji hudournik je ob velikem nalivu povsem zasul žago in hidroelektrarno, grozil pa je tudi, da bo odnesel del vasi.

Solastnik hidroelektrarne Slavko Pezdarnik je v skrbeh, kdaj jim bo uspelo sanirati prostore elektrarne in njeno okolico. Dejal je, da so bili v času pred hudo uro s sinovi v notranjosti elektrarne, od koder so opazovali rast vodotoka, a se jim sprva količina vode ni zdelala preveč visoka. Odpravili so se še do zajezi- tve, ki leži približno kilometer nad elektrarno, tam pa so opazili, da je količina vode že grozeča.

Nato so se hitro odpravili nazaj do hidroelektrarne, kjer so začeli pospravljati stroje na varno, a šele takrat so spoznali moč narave – voda se je le v pičle pol ure že začela zlivati čez bregove hudournika in vdrla tudi

Slavko Pezdarnik pred vhodom v strojnico hidroelektrarne. Orodje, ki je ob njem, bodo v teh dneh še močno potrebovali. / Foto: Tina Dokl

v prostore. Nekaj delovnih strojev jim je uspelo umakniti, vseh ne, saj so bili prepozni. Kot vemo, voda in elektrika ne gresta dobro skupaj in trudili so se elektrarno čim prej ugasniti. Žal sami tega niso uspeli storiti in Slavko Pezdarnik poudarja, da je bil Elektro Gorenjska zelo kooperativen pri ugašanju elektrarne na daljavo.

Takoj naslednji dan so začeli sanacijo hidroelektrarne in po nekaj tednih od nesreče je tam zelo živahno, obnovitvena dela in pospravljanje so v polnem teku – električarji so prišli napeljat novo napeljavo, s stroji odstranjujejo velike količine peska, ki ga je nanesele voda, tovornjaki pa ga vozijo stran. Slavko Pezdarnik pravi, da morajo

za sanacijo škode na objektu poskrbeti sami, za strugo pa bosta poskrbeli država oziroma Občina Kranjska Gora. Škodo ocenjujejo približno na nekaj več kot pol milijona evrov, največja je ta na delovnih strojih in na strojnem delu elektrarne, odneslo pa je tudi več kot 150 metrov cevi, ki so popolnoma uničene in jih bo treba zamenjati, močno poškodovano pa je tudi zajetje nad elektrarno. Žalostno je pokazal izpraznjene prostore in motorje, ki so zdaj že očiščeni, a neuporabni za nadaljnje delo.

Poleg hidroelektrarne leži žaga Belca, kjer prav tako že odstranjujejo ves material, ki ga je s seboj prinesla voda. Lastnikov v času našega obiska tam ni bilo, a Slavko Pezdarnik pojasnjuje, da je voda v žago vdrla skozi okno z zadnje strani, iztekala pa pri oknih na sprednji strani, spodnji del žage in vse stroje v njej pa je pesek poškodoval do uničenja.

Pogled na hidroelektrarno in žago je žalosten, a obnovitvena dela že potekajo. / Foto: Tina Dokl

Miniranje podora na Belci

V Zgornjesavski dolini poteka sanacija plazu, ki je svoje zobe pokazal oktobra letos, ko je zasul objekte in preusmeril vodni tok hudournika Belca.

NEŽA ROZMAN

Belca – Plaz nad vasjo že vse od močnega deževja konec oktobra grozi, da bo znova rušil pod seboj, zato so se odločili za njegovo sanacijo. Plaz je 30. oktobra zasul žago in hidroelektrarno, evakuirali pa so nekaj več kot trideset prebivalcev. S sanacijo

škode, ki jo je povzročila voda, so se začeli ukvarjati že takoj po njenem nastanku – pomagali so domačini sami, lokalni gradbeniki pa so velikanske količine odvečnega materiala odpeljali stran in preusmerili vodni tok, da ne ogroža več stavb v bližini.

V sredo so podor na Belci v sklopu njegove sanacije

minirali za to usposobljeni strokovnjaki iz podjetja Roiss, pred tem pa so seveda geologi izpeljali pregled terena in izdelali načrt za najboljšo sanacijo. Tadej Jeršič, ki v kranjskogorski občini skrbi za nadzor hudournikov, je dejal, da je bilo miniranje uspešno, potekalo je brez večjih zapletov. Strokovnjak za

geologijo bo v prihodnjih tednih znova opravil pregled terena in presodil, kakšni so nadaljnji ukrepi in navodila za ravnanje s podorom.

Na Občini Kranjska Gora pravijo, da bodo v zimskih mesecih plaz pustili pri miru, saj so zimske naravne okoliščine nepredvidljive. Ne pričakujejo, da bi narava sama sprožila ponovni podor, sanacijo pa bodo po navodilih geologa nadaljevali spomladi, torej dodatna miniranja še sledijo. V času miniranja so evakuirali približno deset prebivalcev okoliških hiš.

Občina Žirovnica ni več najstnica

»Čestitke, Žirovnica!« S temi besedami je župan Leopold Pogačar voščil slavljenci občini Žirovnica, ki je praznovala dvajset let samostojnosti. Na slovesnosti sta nastopila tudi Oto Pestner in Omar Naber.

URŠA PETERNEL

Zabreznica – Tretji december, ko v občini Žirovnica praznujejo občinski praznik, je bil letos še posebej slovesen, saj občina letos obeležuje dvajsetletnico samostojnosti. Kot je dejal župan Leopold Pogačar, je to dvajset let zgodbe o uspehu; dvajset let že sami odločajo o svoji usodi in razvoju. Ob jubileju so pripravili tudi fotozbornik, ki ga bodo kot darilo prejela vsa gospodinjstva v občini. A tudi praznovanje je bilo letos nekaj posebnega, saj je v nedeljo v Dvorani pod Stolum potekal gala koncert ob dvajsetletnici z gosti Manco Špič, Isaacom Palmo, Gadi in Kvatropirci. Glasbeno pa je bila obarvana tudi osrednja občinska proslava v ponedeljek, saj so nastopili Oto Pestner in Omar Naber, simfonični orkester Glasbene šole Jesenice in

Prejemnik plakate CŠOD Dnevni center Čopova hiša in prejemnik naziva častni občan Boštjan Noč z županom Leopoldom Pogačarjem / Foto: Tina Dokl

združena otroški in mladinski pevski zbor domače osnovne šole. Za recitacijo Prešernovih verzov pa je poskrbel Pavle Ravnohrib.

Župan Leopold Pogačar je v slavnostnem nagovoru orisal najpomembnejše dosežke preteklega leta in se ozrl v prihodnost. Med največjimi

projekti bodo obnova državne ceste med Breznico in Zabreznico, izdelava projektov za gradnjo obvoznice mimo Vrbe, priprava

novega razvojnega programa občine, nadaljnji razvoj doline Završnica, župan pa je tudi napovedal, da bodo poleti začeli pripravljati participativni proračun, kar pomeni, da bodo o delu porabe proračunskih sredstev lahko odločali tudi občani.

Praznik je vsako leto tudi priložnost za podelitev občinskih priznanj. Najvišje, naziv častni občan, je prejel Boštjan Noč, dolgoletni čebelar in predsednik Čebelarke zveze Slovenije, ki je najbolj zaslužen, da ves svet praznuje svetovni dan čebel na rojstni dan Antona Janše, 20. maja. Plaketo občine je prejel CŠOD Dnevni center Čopova hiša, županova priznanje pa Tadej Pernuš in Vzgojni zavod Frana Milčinskega Smednik. Posebna priznanja ob dvajsetletnici samostojne občine pa so prejeli Alenka Cegnar, Božidar Janežič in Anton Koselj.

Dobrodelna dražba prazničnih slaščic

Tržič – V Pollakovem salonu Tržiškega muzeja bo danes, 7. decembra, ob 18. uri tradicionalno zadišalo po angelškem čaju, kuhanem vinu in prazničnih slaščicah, na katere bodo pripeli pentljo dobrodelnosti Tržiški muzej, Lions klub Bled Golf in Rotary klub Tržič - Naklo. Dražbo bo vodil David Ahačič, nastopil bo vrhunski kvartet saksofonov Pihalnega orkestra Tržič. Celoten izkupiček dražbe bo namenjen starejšim občanom v okviru projekta Starejši starejšim, otroku s posebnimi potrebami in prizadetim po nedavni vremenski ujmi.

Slovesnost na Goreljku

Radovljica – Združenje Zveze borcev za vrednote NOB Radovljica in Odbor Prešernove brigade v soboto, 8. decembra, od 11. uri pripravljajo spominsko slovesnost ob 75. obletnici boja III. bataljona Prešernove brigade. Slovesnost bo na mestu boja – pri spomeniku na Goreljku v bližini hotela na Pokljuki. Slavnosti govornik bo letos dr. Franc Križanič, podpredsednik Zveze združenj borcev za vrednote NOB Slovenije.

Finančna pomoč Planinskemu muzeju

Slovenski planinski muzej je eden izmed prejemnikov denarnih sredstev, ki jih Zavarovalnica Triglav v sklopu družbene odgovornosti in akcije Za boljši jutri podarja slovenskim lokalnim skupnostim, društvom in organizacijam.

NEŽA ROZMAN

Mojstrana – V Zavarovalnici Triglav prepoznajo dobre prakse in si želijo ustvariti varnejšo prihodnost, zato so del sredstev v sklopu akcije Za boljši jutri namenili programu Srčni možje. Program zajema izobraževalne ure, ki jih muzej pripravlja skupaj z GRS Mojstrana, učitelji prve pomoči Srednje

zdravstvene šole Jesenice in Rdečim križem Jesenice. S programom želijo povečati varnost obiskovanja gora in izboljšati možnost preživetja planincev ob zastojih srca, zato bodo na voljo učne ure prve pomoči.

Kot je dejala Janka Planinc, direktorica Območne enote Zavarovalnice Triglav Kranj, v muzeju delujejo srčni ljudje, kar se odraža tudi

v akciji, ki jo bodo izpeljali. Podarili so sredstva v višini 4.500 evrov, ki bodo v celoti namenjena nakupu tisoč kompletov prve pomoči za v gore, v tem pa vidi Planinceva zelo pomembno naložbo v lokalno skupnost.

Sredstva je prejela direktorica Gornjesavskega muzeja, pod katerega spada tudi Planinski muzej, Irena Lačen Benedičič, ki je razložila namen programa in izrazila veselje nad donacijo in dejstvom, da se je muzej povezal z domačo gorsko reševalno službo. V znak hvaležnosti je direktorici OE Zavarovalnice Triglav Kranj Janki Planinc in načelniku GRS Mojstrana Jožetu Martinjaku podarila »vloženo srečo« – zemljo izpred Ruardove graščine, ki je trenutno v obnovi – sama pa ob tem še dodala, da so darila za muzej letos prišla že pred prihodom dobrih mož. Program je na voljo za širšo javnost, del sredstev od pristojbin pa bo namenjen Skladu Okrešelj, skladu GRS za šolanje otrok ponesrečenih reševalcev.

Natalija Štular, kustosinja, Irena Lačen Benedičič, direktorica Gornjesavskega muzeja, Jože Martinjak, načelnik GRS Mojstrana, in Janka Planinc, direktorica OE Zavarovalnice Triglav Kranj, ob predaji sredstev / Foto: Tina Dokl

Spreminjamo pravila poslovne varnosti!

Z A1 naprednimi varnostnimi rešitvami za vse vrste podjetij in novo storitvijo A1 Protekt, ki že v omrežju A1 poskrbi za varnost poslovnih podatkov na vaših mobilnih napravah.

12 mesecev brezplačno
ob vezavi na paket A1 GO!

A1 Protekt
Varnostna rešitev
v omrežju A1

varnost.A1.si

Promocijska ponudba brezplačne mesečne naročnine na storitev A1 Protekt je na voljo vsem poslovnim uporabnikom, ki se na paketih A1 GO ali starejših mobilnih pogovornih paketih A1, ki so bili del redne ponudbe A1, vežejo za 24 mesecev in ob sklenitvi vezave na A1 si aktivirajo storitev A1 Protekt (v primeru kasnejše aktivacije naročnik ni upravičen do brezplačne naročnine). Do brezplačne mesečne naročnine so naročniki upravičeni prvih 12 mesecev od sklenitve vezave, po poteku tega obdobja pa se storitev prične zaračunavati po rednih cenah. Ponudba velja do 31. 12. 2018. Ponudba ne velja za pakete A1 Poslovni smart, A1 Poslovni premium, A1 Podjetni skupaj in za paket Podjetni Dodatni. Za pakete A1 GO in storitev A1 Protekt veljajo Splošni pogoji za izvajanje elektronskih komunikacijskih storitev za potrošnike oz. pravne osebe in podjetnike. Posebni pogoji za izvajanje mobilnih storitev. Posebni pogoji uporabe storitve A1 Protekt ter Opis paketov A1 GO, ki so skupaj s cenami ostalih storitev na voljo na 040 40 40 40, A1.si in na prodajnih mestih A1. A1 Slovenija, d. d., Šmartinska 134b, 1000 Ljubljana.

Poklon prizadevnim prostovoljcem

Planinska zveza Slovenije (PZS) vsako leto podeli priznanja najzaslužnejšim posameznikom ali podjetjem, ki so s svojim požitvalnim delom prispevali k razvoju planinstva pri nas.

NEŽA ROZMAN

Mojstrana – Najvišja priznanja PZS so izkaz spoštovanja in skromna pozornost prostovoljcem, ki se vrsto let trudijo, da bi izboljšali razvoj planinstva, predvsem pa ga približali širšemu družbenemu okolju. Svečane listine PZS je letos prejelo deset zaslužnih posameznikov, podelili so tudi 11 spominskih plaket ob življenjskih jubilejih in štiri priznanja za posebne dosežke v letu 2018.

Med prejemniki so bili tudi štirje Gorenjci, in sicer sta svečano listino prejela Klavdij Mlekuž iz PD Dvoje - Mojstrana in Anton Nastran iz PD za Selško dolino Železniki. Spominsko plaketo za sedemdeset let je prejel Marjan Ručigaj iz PD Iskra Kranj, za 65 let pa Miro Štebe iz OD Onger Trzin. Prav vsi prejemniki so se v preteklosti izkazali kot prizadevni člani lokalnih planinskih društev, vsak v svoji sekciji, predvsem pa pri delu z mladimi.

Slavnostni govornik na podelitvi je bil Jernej Hudolin, generalni direktor Zavoda za varstvo kulturne dediščine RS, sicer tudi sam navdušen plezalec in alpinist. V svojem nagovoru je dejal, da je podelitev

Gorenjci med prejemniki priznanj PZS (z leve): Marjan Ručigaj, Klavdij Mlekuž, Miro Štebe in Anton Nastran / Foto: Gorazd Kavčič

priznanj praznik prostovoljnega dela v planinstvu, predvsem pa je poudaril pomen Aljaževga stolpa za slovenstvo in izrazil upanje, da bo stolp postal spomenik državnega pomena. Jože Rovnan, predsednik PZS, je v pozdravnem nagovoru navdušeno povedal, da

zveza letos praznuje že 125 let obstoja, planinstvo pa je vedno bolj priljubljeno, saj gore predstavljajo pobeg od vsakdanjika, ki je prenapolnjen s tehnologijo.

Pod vznožjem Triglava so se spletle mnoge planinske zgodbe, je dejal Gregor Berce, predsednik PD Dvoje

- Mojstrana, ki letos praznuje devetdeset let, in poudaril ponos, da lahko podelitev priznanj gostijo prav pri njih. Drugo leto bodo obeležili že 130 let, odkar je v te kraje prišel Jakob Aljaž, na katerega so domačini zelo ponosni, kar je dejal tudi župan Kranjske Gore Janez Hrovat in si zaželel, da bi se v gorah vzpostavila regulacija množičnosti in kvalitete.

Planinsko obarvan dogodek so s kulturnim programom popestrili vokalna skupina Triglavski zvonovi, učenci Osnovne šole 16. decembra iz Mojstrane, zbrane pa je v čas Jakoba Aljaža in Požgaca popeljal Marsel Gomboc.

Med prejemniki so bili tudi štirje Gorenjci, in sicer sta svečano listino prejela Klavdij Mlekuž iz PD Dvoje-Mojstrana in Anton Nastran iz PD za Selško dolino Železniki. Spominsko plaketo za 70 let je prejel Marjan Ručigaj iz PD Iskra Kranj, za 65 let pa Miro Štebe iz OD Onger Trzin. Prav vsi prejemniki so se v preteklosti izkazali kot prizadevni člani lokalnih planinskih društev, vsak v svoji sekciji, predvsem pa pri delu z mladimi.

Razveselili so se donacije

SUZANA P. KOVAČIČ

Kranj – Prostovoljno gasilsko društvo (PGD) Kranj Primskovo je prejelo donacijo za nakup interventne opreme v tradicionalni akciji Za boljši jutri, ki jo vsakoletno pripravlja Zavarovalnica Triglav. Slovesni prevzem donacije je bil v ponedeljek v gasilskem domu na Primskovem, donacijo je društvu predala Janka Planinc, direktorica kranjske območne enote Zavarovalnice Triglav. PGD Kranj Primskovo bo v letu 2019 praznovalo 140-letnico in je med 19 društv, ki so povezana v Gasilsko zvezo Mestne občine Kranj (GZ MOK). »Letos smo bili po

številu intervencij na prvem mestu med vsemi društvi v GZ MOK. Ponosni smo na bogato zgodovino in hkrati rezultate predanega dela v vsej zgodovini društva. Prav tako pa se tudi sami trudimo, da prostovoljstvo živi naprej. Veseli smo, da se lahko v lokalnem okolju predstavimo z uspešnim in predanim delom in priskočimo na pomoč, kadar je to potrebno. Z donacijo, ki nam je namenjena, bomo posodobili opremo. Odločili smo se za nakup električnega agregata in sodobno zaščitno obleko z dva gasilca,« je povedal Aleš Kern, predsednik PGD Primskovo, in se zahvalil za donacijo.

Slovesni prevzem donacije, v sredini spredaj sta Janka Planinc, direktorica kranjske območne enote Zavarovalnice Triglav, in Aleš Kern, predsednik PGD Primskovo. / Foto: Petra Bandelj

Uradno odprli obvoznico

MATEJA RANT

Bled – Na Bledu so minulo soboto tudi uradno odprli severno razbremenilno cesto, pri gradnji katere sta združili moči država in občina. Severna obvoznica, ki je razbremenila promet skozi mestno središče, predvsem na Prešernovi cesti in ožini pri Mraku, je bila vredna 4,3 milijona evrov.

Trak, ki so ga slovesno prerezali ob odprtju, je na križišče na Rečici prinesel biatlonc Miha Dovžan, domačin iz Gorij, saj je severna razbremenilna cesta precej olajšala dostop

tako do biatlonskega centra na Pokljuki kot tudi do veslaškega centra. Po besedah namestnice direktorja republiške direkcije za infrastrukturo Lilijane Herga ceste povezujejo ljudi in kraje med seboj, blejska severna razbremenilna cesta pa naj bi bila prava lepota, s čimer se po njenih besedah strinjajo tudi sosedje. Blejski župan Janez Fajfar pa je ob tem poudaril, da je severna razbremenilna cesta spodbudila tudi za okoli petdeset milijonov evrov novih investicij na Selišah na doslej degradiranem območju Vezenin.

Stara Sava bo državni spomenik

1. stran

V sredo je v Kolpernu potekala javna obravnava osnutka odloka o razglasitvi Stare Save za kulturni spomenik državnega pomena. Kot je povedal vodja območne enote Zavoda za varstvo kulturne dediščine Kranj Miloš Ekar, se bo Občina Jesenice po razglasitvi

lažje prijavljala na razpise za sofinanciranje, zlasti mednarodne. In kaj bo razglasitev še prinesla Jesenicam? Kot je dejal Vojko Zupan s kulturnega ministrstva, naša država nima stotin kilometrov morske obale, ima pa obilje raznolike kulturne dediščine, ki lahko pritegne domače in tuje obiskovalce.

Pošta Slovenije d.o.o. vabi k sodelovanju novega sodelavca ali sodelavko za prosto delovno mesto

PISMONOŠE (m/ž)

Opis delovnega mesta:

Dostavljanje vseh vrst pošilk gospodinjstvom, sprejem in dostava pošilk pri strankah v poslovnih prostorih, izpraznjevanje poštnih nabiralnikov, nakladanje in razkladanje pošilk ter druga opravila skladno z usposobljenostjo in navodili.

Delo pismonoše je pretežno terensko delo z različnimi prevoznimi sredstvi (kolo, motor, avto). Pismonoša mora imeti dobre komunikacijske sposobnosti in motorično koordinacijo.

Pogoji za zasedbo:

- nižja poklicna izobrazba ali končana osnovna šola in pet let delovnih izkušenj,
- vozniški izpit B kategorije, osnovno računalniško znanje, osnovno znanje slovenskega jezika (A2),
- potrdilo o nekaznovanosti.

Prošnje ter vaše življenjepise (CV) sprejemamo na e-mail: info@posta.si, pokličete nas lahko na telefonsko številko: 01 243 1674.

Županu dvotretjinska podpora

Cerkljanskemu županu Francu Čebulju se po sedmi županski zmagi obeta mirnejše obdobje v občinskem svetu, saj bo lahko računal na podporo večine svetnikov.

ALEŠ SENOŽETNIK

Cerklje – V ponedeljek se je tudi v Cerkljah konstituiral občinski svet. Svetniki so se namreč seznanili z rezultati volitev in potrdili svetniške mandate, župan Franc Čebulj, ki so ga volivci na najvišjo funkcijo v občini izvolili še sedmič, pa je zaprisegel za svoj sedmi mandat.

Po dokaj burnem dogajanju v preteklih štirih letih, ko je v cerkljanskem občinskem svetu vladala pat pozicija, saj je bilo 16 svetnikov enakomerno razdeljenih na opozicijo in županu naklonjeno koalicijo, se tokrat Čebulju obeta zanesljiva večina.

Lista Franca Čebulja – za razvoj vasi pod Krvavcem (LRV) je osvojila pet svetniških mest, tako kot že v preteklem mandatnem obdobju. Župan bo lahko računal tudi na podporo treh svetnikov SDS in SLS, ki so na tokratnih volitvah nastopili

v koaliciji, iz njihovih vrst pa prihaja tudi dozdajšnji podžupan Miha Zevnik. Svetniško mesto je obdržal tudi Jože Ipavec iz NSi, ki je bila v preteklem obdobju del t. i. županove koalicije. Tem se pridružujeta tudi svetnika novoizvoljene Liste za mlade, s katerima bo imel Čebulj podporo enajstih svetnikov in torej dvotretjinsko večino, kar omogoča tudi spremembo temeljnih občinskih aktov. »Če bi svetniki poslovniška določila izkoriščali za dušenje občinske uprave, kot se je to dogajalo v preteklem mandatu, ko so uradnike zasipali s svetniškimi vprašanji, bi lahko razmislili tudi o omejitvi števila svetniških vprašanj, ki jih svetnik in svetniška skupina lahko postavi,« pravi Čebulj, ki sicer dodaja, da bodo vrata občinske uprave in njegovega županskega kabineta ostala še naprej odprta za vsakogar. Čebulj sicer

Svetniki v Cerkljah so se sestali na prvi seji v novem mandatu.

od vseh svetnikov pričakuje, da ne bodo aktivni le na sejah sveta, temveč tudi na terenu. »S tem svetniki spoznavajo delo društev in organizacij ter vaških skupnosti in so lahko objektivnejši in konkretniji pri sprejemanju proračuna in drugih aktov,« je še povedal cerkljanski župan.

V opoziciji bo, kot kaže, pet svetnikov. TOP Lista Luke Štumbergerja, Čebuljevega

županskega protikandidata, je namreč osvojila tri svetniška mesta, Lista za Cerklje in Lista za vas pa po enega. Iz občinskega sveta sta izpadli Lista Tudi mi smo del vas in SD.

Precej se je spremenila tudi poimenska sestava sveta. Svetniška mesta so poleg že omenjenih Zevnika in Ipavca obdržali še Janez Korbar, Andreja Bogataj (LRV), Marko Bolka (Lista

za vas) ter Luka Štumberger (TOP Lista).

Kar deset svetnikov pa je novih. To so Andrej Kosec, Marija Kropivnik in Miha Zevnik (koalicija SLS in SDS), Jure Narobe, Nina Veselinovič (Lista za mlade), Stanislava Rozman, Blaž Kaplenik in Andreja Maček (LRV). Slednja je zaradi nezdržljivosti županske in svetniške funkcije nadomestila Čebulja.

Novi koledar Ustanove Tomo Križnar

Naklo – Na voljo je novi koledar Ustanove Tomo Križnar in humanitarne organizacije Hope za leto 2019. Z nakupom koledarja, ki stane devet evrov (plačati je treba še poštino), boste pomagali zaustaviti širjenje gobavosti v Nubskih gorah, sporoča Križnar in dodaja: »Za vse vas, ki vam je še mar, pripravljamo nov dokumentarni film, ki bo, upamo, pričel tudi uradnike Svetovne zdravstvene organizacije in Organizacije združenih narodov, da bodo opravili svojo dolžnost.« In zaustavili širjenje gobavosti.

Krajevna knjižnica v Naklem že odprta

Naklo – Krajevna knjižnica v Naklem je z nadzidavo občinske stavbe pridobila dodatne sodobne prostore; tam, kjer je bila knjižnica doslej, bodo sejna soba in dodatne pisarne za občinsko upravo. V času del je bila knjižnica zaprta, zdaj že deluje po ustaljenem urniku, ob ponedeljkih, torkih in sredah od 14. do 19. ure ter ob četrkih in petkih od 8. do 13. ure.

Ljubljana, december 2018

Nova poslovna enota BKS Bank v Kranju

Regionalna banka nadaljuje svojo rast v Sloveniji. Nova zasnova poslovalnic nudi več varnosti in zaupnosti.

Boštjan Dežman, vodja BKS Bank v Sloveniji, želi teamu v Kranju veliko uspeha.

»Za nas kot regionalno banko je zelo pomembno, da smo blizu svojim strankam, saj je prav strokovno svetovanje tisto, kar je najpomembnejše. Zato smo zelo veseli odprtja svoje osme poslovalnice v Sloveniji v središču Kranja,« je povedal Boštjan Dežman, vodja BKS Bank v Sloveniji. Vodenje poslovne enote je prevzel izkušeni bančnik Beno Lapajne. Za poslovanje s prebivalstvom in pravnimi osebami bo skrbelo sedem visoko usposobljenih zaposlenih. BKS Bank bo tudi v Kranju ponujala univerzalne bančne storitve, ki obsegajo gotovinsko poslovanje in plačilni promet, financiranja, naložbe, poslovanje z vrednostnimi papirji in lizinske posle.

Premišljena zasnova poslovalnic

Pri gradnji se je uspešno uresničila nova zasnova poslovalnic. »Naše stranke cenijo odličnost svetovanja. Da bi ta dobila še več prostora, smo predelali in optimizirali celotno zasnovo posloval-

nic,« je povedal Dežman. Pomemben element novosti je odmik od klasičnih blagajniških okenc; gotovinsko poslovanje v novih poslovalnicah poteka diskretno in posebnem prostoru. Na novo so zasnovali tudi samopostrežno območje. Poslovalnica je dostopna za invalide. Za prijetno počutje poskrbi posebna sprejemnica (lounge) pri vhodu, za največjo mero diskretosti pa sodobni prostori, namenjeni svetovanju. Za varno hrambo vrednostnih predmetov ponujajo tudi sefe za stranke.

Močni na področju poslovanja z vrednostnimi papirji

Strokovnega svetovanja so v novi poslovni enoti deležne tudi vse nekdane stranke GBD (Gorenjska borznoposredniška družba, d. d.). Kot smo že poročali, je BKS Bank aprila prevzela investicijske storitve in posle za okrog 9000 nekdanih strank GBD, in sicer na področjih borznega posredništva in individualnega upravljanja premoženja. »Zaradi tega prevzema smo poslovno enoto v Kranju odprli prej, kot smo načrtovali,« je povedal Dežman. BKS Bank po prevzemu spada med največje ponudnike poslovanja z vrednostnimi papirji v Sloveniji.

Zdrava rast

Leta 2004 je bila v Ljubljani odprta prva poslovna enota BKS Bank v Sloveniji. Slovenija je bila za avstrijsko BKS Bank že tedaj najpomembnejši mednarodni trg, enako pa je ostalo vse do danes. »Kot odgovorna družba dajemo velik pomen trajnostnemu razvoju na vseh svojih trgih. S tem svojim strankam in tudi zaposlenim zagotavljamo največjo možno varnost,« je povedal Dežman. BKS Bank je dne 30. 9. 2018 v Ljubljani, Celju, Domžalah Slovenj Gradcu in Mariboru zaposlovala 109 sodelavcev, od oktobra pa zaposluje tudi sodelavce v Kranju. S poslovanjem podružnice v Sloveniji so v BKS Bank več kot zadovoljni. Dobiček iz poslovanja je v prvem polletju leta 2018 znašal 1,0 milijona EUR. Vloge strank, ki niso banke, so se povečale za 18,5 % in so znašale 943,6 milijona EUR. Glavna podružnica Slovenija je v prvem polletju 2018 zabeležila obseg kreditov v vrednosti 584,1 milijona EUR.

Uspešni tudi na področju leasinga

BKS Bank je na slovenski trg vstopila pred dvajsetimi leti z nakupom majhne leasing družbe, sedanje BKS-leasing, d. o. o. Ta od tedaj uspešno posluje: v letošnjih prvih šestih mesecih je BKS-leasing financirala vozila, stroje, naprave in nepremičnine v vrednosti 37,4 milijona EUR. Obseg vseh lizinskih poslov družbe BKS-leasing, d. o. o., je na dan 30. 6. 2018 znašal 124,5 milijona EUR, kar v primerjavi s koncem leta 2017 pomeni rast za spoštljivih 19,1 %. Lizinsko poslovanje širijo tudi na Gorenjsko.

Atraktivne otvoritvene ponudbe

Obisk v novi poslovni enoti Kranj se v prvih tednih še posebej izplača. Do konca leta lahko vsi zainteresirani odprejo BKS-pa-

Novi team BKS Bank v Kranju nudi kakovostno svetovanje. Na sliki od leve proti desni: Aleksander Kozina, Vera Jožef, Beno Lapajne (vodja poslovne enote), Franc Semen, Damir Hadžiagič, Barbara Rozina, Žiga Dremelj.

ketni račun dobrodošlice, ki poleg redne ponudbe izbranega paketa vključuje tudi brezplačno vodenje transakcijskega računa za prve tri mesece, brezplačno vodenje trgovalnega računa prvih šest mesecev in brezplačno izdelavo napovedi za odmero kapitalskih dobičkov, ki jo pripravijo na zahtevo stranke in velja za imetnike paketnih računov Premium in Premium Plus.

BKS Bank

BKS Bank:
Poslovna enota Kranj
Koroška cesta 5, 4000 Kranj
Telefon: 04/281-52-60
Faks: 04/281-52-70
E-pošta: kranj@bksbank.si
Delovni čas: ponedeljek–petek; 8.30–12.00 in 13.15–16.30
www.bksbank.si

Trajnostno usmerjena BKS Bank s sedežem v Celovcu

BKS Bank je bila ustanovljena pred 96 leti v Celovcu. V koncernu je trenutno zaposlenih okrog 1.100 sodelavcev v 63 poslovalnicah v Avstriji, Sloveniji, na Hrvaškem in na Slovaškem.

V prvih treh kvartalih letošnjega leta je koncern dosegel bilančno vsoto v vrednosti 8,3 milijarde EUR. Kot odgovorna regionalna banka je BKS Bank pionirka na področju trajnosti. Za svoje trajnostno delovanje je bila večkrat nagrajena. Med drugim ji je ugledna mednarodna bonitetna agencija oekom Research AG za trajnostno delovanje podelila prvovrsten status (status Prime), s čimer se je BKS Bank v svetovnem merilu uvrstila med najboljše v svojem razredu.

Razpis za sofinanciranje kadrovskih štipendij v okviru Regijske štipendijske sheme za Gorenjsko

REGIONALNA RAZVOJNA AGENCIJA GORENJSKE, BSC KRANJ JE KOT NOSILEC IN IZVAJALEC JAVNEGA POOBLASTILA ZA IZVAJANJE DEJAVNOSTI REGIJSKIH SHEM KADROVSKIH ŠTIPENDIJ ZA GORENJSKO STATISTIČNO REGIJO OBJAVILA JAVNI RAZPIS ZA SOFINANCIRANJE KADROVSKIH ŠTIPENDIJ DELODAJALCEM S SEDEŽEM NA GORENJSKEM ZA ŠOLSKO/ŠTUDIJSKO LETO 2018/2019.

Regionalna razvojna agencija, BSC, poslovno podporni center, d.o.o., Kranj vabi delodajalce k prijavi na

JAVNI RAZPIS ZA IZBOR PROJEKTOV SOFINANCIRANJA KADROVSKIH ŠTIPENDIJ DELODAJALCEM ZA ŠOLSKO/ŠTUDIJSKO LETO 2018/2019

NAMEN JAVNEGA RAZPISA

Namen javnega razpisa je izbor projektov (delodajalcev s kadrovskimi štipendisti) in sofinanciranje kadrovskih štipendij delodajalcem s sedežem v »gorenjski statistični regiji«, ki v šolskem/študijskem letu 2018/2019 dodeljujejo in izplačujejo kadrovske štipendije dijakom in študentom na dodiplomski in podiplomski stopnji študija, skladno z Zakonom o štipendiranju (Uradni list RS, št. 56/13, 99/13 – ZUPJS-C in 8/16, ZŠtip-1). Sofinanciranje kadrovskih štipendij delodajalcem znaša 50 % dodeljene in izplačane kadrovske štipendije, vendar največ v višini 30 % minimalne plače, če pa se kadrovski štipendist izobražuje na ravni izobraževanja in področju, opredeljenem v Politiki štipendiranja (2015–2019), ki jo je Vlada Republike Slovenije sprejela dne 4. 6. 2015 na svoji 39. redni seji, skupaj z njenimi spremembami, pa se sofinanciranje dodeli v višini 70 % kadrovske štipendije, vendar največ v višini 40 % minimalne plače, pri čemer sofinancirana kadrovska štipendija ne sme biti nižja, kot je določeno v 70. členu Zakona o štipendiranju (ZŠtip-1) in se dodeli od vključno šolskega/študijskega leta 2018/2019 do zaključka trenutnega izobraževalnega programa posameznega štipendista oziroma najkasneje do 31. oktobra 2022.

PRIJAVITELJI

Na javni razpis se lahko prijavi delodajalec, ki je pravna oseba zasebnega prava, javni zdravstveni zavod ali fizična oseba (s. p.) s sedežem, poslovno ali drugo enoto na območju gorenjske statistične regije, ki v šolskem/študijskem letu 2018/2019 dodeljuje in izplačuje kadrovske štipendije skladno z Zakonom o štipendiranju (ZŠtip-1).

ROK ZA PRIJAVO

Rok prijave je določen kot odprti rok prijave in traja od 1. 9. 2018 do porabe sredstev, vendar najdlje do vključno 28. 2. 2019.

Javni razpis in razpisna dokumentacija sta na voljo na spletni strani Regionalne razvojne agencije Gorenjske, BSC Kranj: www.bsc-kranj.si.

Dodatne informacije na elektronskem naslovu: eva.roskar@bsc-kranj.si (Eva Roškar) in rok.zajc@bsc-kranj.si (Rok Zajc) ali na telefonski številki: 04/28-17-231 in 04/28-17-241 Operacijo sofinancirata Republika Slovenija in Evropska unija iz sredstev Evropskega socialnega sklada.

Poročilo jih je negativno presenetilo

Računsko sodišče je revidiralo pravilnost poslovanja Varstveno-delovnega centra Kranj v letu 2016 in izdalo negativno mnenje, čemur se odgovorni v zavodu čudijo, saj so prepričani, da so v postopku revizije pojasnili vsak porabljeni evro.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Prejšnji teden je računsko sodišče izreklo negativno mnenje o pravilnosti poslovanja Varstveno-delovnega centra (VDC) Kranj v letu 2016 ter ugotovilo, da je z izplačilom nagrad spremljevalcem v okviru izvedbe prostočasnih aktivnosti kot nadurnega dela v skupnem znesku 4.166 evrov ravnal v nasprotju z Zakonom o delovnih razmerjih. V nasprotju s predpisi je direktorica obračunal in izplačal trideset ur dela čez polni delovni čas v skupnem znesku 685 evrov in kupil vinjeto za osebno vozilo, zaposleni pa izplačal 574 evrov preveč povračil stroškov prevoza na delo in z dela. Pri nakupu blaga, materiala, storitev in osnovnih sredstev v skupnem znesku 182.328 evrov je ravnal v nasprotju s predpisi o javnem naročanju in notranjimi akti ter v neskladju s pogodbo. Po uveljavitvi Zakona o ukrepih na področju plač in drugih stroškov dela za leto 2016 in drugih ukrepih v javnem sektorju ni preveril, ali je namen, za katerega je sklenil podjemno pogodbo, skladen z nameni in cilji tega zakona, ter uskladitve ni opravičil, čeprav mu je določilo VII. točko pogodbe to omogočalo. Zavod popisa sredstev ni izvedel v skladu s 36. členom Zakona o računovodstvu in

pri evidentiranju računalniške in programske opreme v register osnovnih sredstev ni ravnal v skladu s Pravilnikom o načinu in stopnjah odpisa neopredmetnih sredstev in opredmetnih osnovnih sredstev, za izvajanje dejavnosti oddaje telovadnice v najem pa ni imel podlage v aktu o ustanovitvi. Računsko sodišče je od zavoda zahtevalo predložitev odzivnega poročila, v katerem mora izkazati popravljalne ukrepe za odpravo ugotovljenih nepravilnosti, ter podalo priporočilo za izboljšanje poslovanja.

Večino kršitev so že odpravili

»Nad povzetkom poročila smo negativno presenečeni, saj ne odraža celote očitanih kršitev, ki smo jih, kljub nestrinjanju z nekaterimi v večini odpravili že med postopkom. Ni razvidno, da se večina očitkov o postopkih javnega naročanja nanaša na kršitve internih navodil zavoda, s katerim smo se zavezali strožjim kriterijem, kot jih določa zakon. Kako kompleksni in zapleteni so ti postopki, kaže tudi to, da so bile kršitve ugotovljene tudi pri izbiri izvajalca prevozov uporabnikov, kjer je postopek za nas izpeljala odvetniška družba,« pravi direktorica VDC Kranj Mirjana Česen in pojasnjuje, da se je obseg poslovanja zavoda v

zadnjih letih občutno povečal, zaposlitve ustrezno usposobljenega kadra pa takratni varčevalni ukrepi niso dopuščali. Nagrade spremljevalcem so plačilo za nujno, stalno prisotnost zaposlenih v večdnevni programih, ki so za osebe s posebnimi potrebami izredno dragocene. Zaradi zakonodajne omejitve nadur in sistemske neurejenosti takšnih izjem je bilo izplačilo teh nadur opredeljeno kot kršitev. Očitano plačilo trideset nadur direktorici v celotnem letu je le minimalni del dejansko opravljenih, vrnjena pa se nanaša na vozilo, ki ga že leta uporablja pretežno v službene namene. »Nekorekten je zapis o preveč izplačanih stroških prevoza, saj se ne nanaša na direktorico. Podjemna pogodba je bila sklenjena z namenom odgovornega ravnanja z državnimi premoženjem. Sredstva iz oddaje telovadnice smo v celoti namenili za njeno vzdrževanje in plačilo koordinatorja iz sporne pogodbe,« tudi pravi Česnova in zaključuje: »Že med revizijo smo pojasnili vsak porabljeni proračunski evro. Z veliko družbeno odgovornostjo pri delovanju ves čas zasledujemo cilje gospodarnega ravnanja. Žal nam je, da nas zasledovanje teh ciljev v luči togega sistema meče v isti koš s tistimi, pri katerih nepojasnjeno izginjajo proračunski milijoni.«

Škofjeloška delegacija obiskala Freising

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Uradna delegacija Občine Škofja Loka je zadnji konec tedna v

novembru obiskala pobrateno mesto Freising, kjer ob prazniku zavetnika mesta sv. Korbiniana vsako leto pripravijo Korbiniansfest in

tradicionalno srečanje s svojimi pobratnimi mesti. V škofjeloški delegaciji so bili župan Miha Ješe, Mirjam Jan Blažič in Metod Benedik.

Ob obisku v Freisingu (od desne proti levi): nadžupan Freisinga Tobias Eschembacher, Mirjam Jan Blažič, dr. Metod Benedik, Münchensko-freisingški knezoškof kardinal dr. Reinhard Marx in Miha Ješe / Foto: Robert Kiderle Fotoagentur

Invalidi imajo končno svoje prostore

Ob letošnjem mednarodnem dnevu invalidov se je Medobčinsko društvo invalidov Kranj ta teden preselilo v nove prostore, kar je največja pridobitev društva v petdesetletni zgodovini.

VILMA STANOVNIK

Kranj – Medobčinsko društvo invalidov Kranj bo drugo leto praznovalo petdesetletnico delovanja. Še pred februarjsko obletnico so se ob letošnjem mednarodnem dnevu invalidov, 3. decembru, razveselili novih prostorov, ki jih imajo na Trgu Prešernove brigade 10 v Kranju. »Naše društvo je doslej imelo najet zgolj 16 kvadratnih metrov velik prostor, kjer je bilo res premalo prostora. Že ko so prišli v pisarno dva ali trije, so morali drugi čakati pred vrati. Tudi za sestanke in programe smo morali najemati druge prostore. Novi prostori pa bodo omogočali boljše delovanje in predvsem več dejavnosti. Lahko se bomo srečevali in uresničevali načrte, ki jih sprejemamo v programih,« je ob včerajšnjem

Tik pred praznovanjem petdesetletnice so se pri Medobčinskem društvu invalidov Kranj razveselili selitve v nove prostore. / Foto: Tina Dokl

priložnostnem odprtju prostorov povedal novi predsednik Medobčinskega

društva invalidov Kranj Janez Zelnik in pojasnil, da so nekaj denarja za nove

prostore prihranili, vzeli pa so tudi kredit. Prav tako pričakujejo pomoč županov

oziroma občin. »Naše društvo deluje na področju nekdanjih kranjskih občin, od Kranja, Naklega, Cerklj do Šenčurja, Preddvora in Jezerskega. Trenutno imamo okoli devetsto članov, od tega več kot šeststo petdeset invalidov,« je še povedal Zelnik, ki je z veseljem pokazal nove prostore, ki so sedaj veliki štirideset kvadratnih metrov, v njih pa imajo končno tudi svoje sanitarije.

»Od kar 69 društev jih je zgolj 29, ki imajo svoje prostore. Medobčinsko društvo invalidov Kranj je eno večjih v Sloveniji, z novimi prostori pa bodo imeli priložnost izvajati svoje posebne socialne programe. Zato jim čestitam, vsem uporabnikom pa želim dobro počutje v novih prostorih,« je povedal predsednik Zveze delovnih invalidov Slovenije Drago Novak.

Posvoji zeleno drevo

Bled – V skladu s politiko trajnostnega razvoja so na Turizmu Bled začeli akcijo Posvoji zeleno drevo. Tako poskušajo najti nove lastnike za bodičaste smreke, ki v prazničnem decembru krasijo jezersko promenado, da bi jim omogočili nov prostor za rast. Vsi, ki želijo sodelovati, lahko svoje podatke vpišejo na listo v info hišici na jezerski promenadi, kjer bodo 6. januarja ob 17. uri smreke tudi razdelili novim lastnikom. Obenem zbirajo tudi prostovoljne prispevke, ki jih bodo skupaj z Rdečim križem Bled namenili pomoči potrebnim občanom Bleda.

Koronarno društvo Gorenjske praznuje

Kranj – Koronarno društvo Gorenjske letos praznuje dvajsetletnico delovanja. Ob okroglem jubileju bodo pripravili slovesnost, ki bo v sredo, 19. decembra, ob 17. uri v domu krajanov na Primskovem. Častna gostja bo prof. dr. Irena Keber, dr. med., predsednica Zveze koronarnih društev in klubov Slovenije.

Obeležili dan invalidov

Prvič so se mu pridružili tudi v Medgeneracijskem centru Kranj.

ANA ŠUBIC

Kranj – V Medgeneracijskem centru Kranj (MCK) so v ponedeljek in torek obeležili mednarodni dan invalidov (3. december). Aktivnosti so razdelili na dva dneva, saj niso mogli vseh udeležencev povabiti na isti dan, poleg tega pa so dejavnosti prilagodili osebam z različnimi oblikami invalidnosti, je povedala strokovna delavka MCK Irena Dolenc. V ponedeljek so najprej gostili skupini iz družbe Center-Kontura in centra Korak ter druge posameznike. Druženje so začeli sproščeno, ob kavi, čaju in piškotih, kot

skrita gostja pa se jim je pridružila citarka Breda Kavčič. Ob spremljavi citer so navzoči tudi zapeli, sicer pa so z zanimanjem prisluhnili tudi predstavitvi tega instrumenta. V nadaljevanju je njihovo pozornost pritegnil čebelar Sašo Kunčič, ki je predstavil življenje čebel in njihov pomen za naše življenje ter vlogo čebelarja, pripravil pa je tudi degustacijo medu. V istem dopoldnevu so za skupino kranjskega varstveno-delovnega centra (VDC) pripravili projekcijo kratkih filmov po izboru Mateja Velkavrha. »Popoldne smo gostili Roka Škrlepa s potopisnim predavanjem

o Kazahstanu, druženje pa smo sklenili s tombolo, ki so se ji pridružili iz VDC Kranj, bivalna enota Škofja Loka, in člani Afazijade,« je pojasnila Dolenc. V torek je potekala še terapija s plesom za uporabnike društva Sožitje, ki so jih nato skupaj s starši povabili še na čaj, piškote in srečelov.

Mednarodnemu dnevu invalidov so se v MCK tokrat pridružili prvič. Po besedah Dolenc oboje obeležujejo predvsem praznike, ki sicer niso deležni zadostne pozornosti. Praznujejo še mednarodni dan družin v maju in mednarodni dan starejših v oktobru.

Mednarodni dan invalidov so v Medgeneracijskem centru Kranj obeležili z različnimi aktivnostmi, tudi s predstavitvijo čebelarjenja. / Foto: Gorazd Kavčič

Iskra ISD Strugarstvo nudi zaposlitve

Podjetje Iskra ISD Strugarstvo je del skupine Iskra ISD, ki ima več kot 70-letno tradicijo na področju obdelave kovin in predelave plastike. Beležimo hitro rast poslovanja, zato zaposlujemo nove sodelavce. Nudimo redne zaposlitve v proizvodnji, ki poteka na naši lokaciji v Kranju.

K sodelovanju vabimo kandidate z izkušnjami za delo v proizvodnji obdelave kovinskih materialov. Zaposlitev bomo sklenili za delovno mesto

OPERATER ZA ZAHTEVNEJŠA DELA – strugar (m/ž)

Opis del in nalog:

- delo na stroju za obdelavo kovin,
- posluževanje različnih tipov strojev,
- izvajanje kontrole polizdelkov in izdelkov,
- opravljanje proizvodnih del.

Nudimo:

- zaposlitev za določen čas z možnostjo podaljšanja za nedoločen čas,
- zaposlitev direktno pri nas,
- možnost napredovanja,
- priložnost za osebni in strokovni razvoj,
- možnost dodatnega izobraževanja,
- delo v čistem, urejenem in prijetnem okolju.

Prijavo z življenjepisom pošljite na elektronski naslov kadri@iskra-isd.si ali po pošti na naslov Iskra ISD, Savska loka 4, 4000 Kranj.

Več o podjetju si lahko preberete na spletni strani

<http://www.iskra-isd.si>

Jezersko je zanj pomembna vrednota

Po letošnjih lokalnih volitvah je novi župan občine Jezersko postal Drejc Karničar. Kot domačin, ki je odraščal tesno povezan s hribi in smučanjem, Jezersko ne le dobro pozna, temveč ima svoj kraj tudi zelo rad in se zato čuti zavezanega, da zanj in za njegove prebivalce naredi največ, kar je v njegovi moči.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Zgornje Jezersko – Danes 48-letni Drejc Karničar je najmlajši sin dolgoletnih oskrbnikov Češke koč, Anice in Andreja Karničarja, in je vse življenje tesno povezan s hribi in smučanjem. Danes se z ženo Polono ukvarjata s kmetijstvom in turizmom na Šenkovi domačiji, sta tudi starša treh otrok, študentov Luke (20 let) in Kristjana (19 let) ter gimnazijke Maše (16 let). Svojo strast do plezanja in smučanja je Drejc Karničar leta 1995 kronal s prvenstvenim spustom s himalajskega osemtisočaka Annapurna, ki ga je osvojil in presmučal skupaj z bratom Davom, smučal je tudi z Matterhorna (4478 n. m.), z Mont Blanca (4807 n. m.) in z domačih vršacev, udeleževal se je mednarodnih turnosmučarskih tekmovanj. Prva leta svoje »delovne dobe« je tako

zabeležil kot vrhunski športnik. Nato je pet let preživel v Češki koči kot oskrbnik, enako kot pred njim njegovi starši in za njimi vselej kdo iz družine Karničar. Enajst let je nato kot profesor športne vzgoje poučeval v osnovni šoli v Preddvoru in v domači podružnični šoli, danes se z ženo preživljata s kmetijsko in turistično dejavnostjo. V lokalni politiki ni novinec, bil je že član občinskega sveta, dvakrat pa se je doslej potegoval tudi za mesto župana.

Ko ga vprašam, ali še vedno hodi v visoke gore, pravi, da ne, deloma iz zdravstvenih razlogov, deloma pa zaradi časovne stiske. »Ko je v hribih najlepše, je tudi doma največ dela. V domače hribe pa še vedno hodim, zlasti pozimi, saj se še vedno aktivno ukvarjam s turnim smučanjem. Najbolj uživam, ko si kar doma nadenem turne smuči in grem,« pravi Drejc

Drejc Karničar / Foto: Gorazd Kavčič

Karničar. Kaj pa tedaj, ko ga pokliče dolžnost kot gorskega reševalca? Reševalec je namreč od mladosti, več kot dve desetletji pa je tudi predsednik društva GRS Jezersko. Na tem mestu je naslednik

pokojnega brata Luke, ki je izgubil življenje med reševalno vajo na Okrešlju. »Pomoč ljudem v hribih jemljem kot svoje poslanstvo in je običajen del mojega življenja. Navadil sem se,

da sem ves čas dosegljiv, in bo tako tudi ostalo. Ne bom pa obdržal vodenja GRS, ki sem ga prevzel, odkar Luka več ni. V društvu iščemo naslednika, kar bo tudi priložnost za nov zagon,« razloži

Karničar, ki županske kandidature ni načrtoval prav dolgoročno. Lokalna skupnost je zanj pomembna vrednota, in ko je videl, da za vlogo župana ni primerne kandidata, se je na hitro odločil in za svojo novo nalogo dobil podporo tudi doma.

»Kaj bi se zgodilo, če kandidata ne bi bilo in bi zaradi tega Jezersko dobilo nekakšno prisilno upravo? V Sloveniji se je že dolgo govori, da je občin preveč in so zlasti pod vprašajem tako majhne, kot je naša. Na Jezerskem smo se v preteklosti zelo trudili, da bi dobili svojo občino, v naslednjih letih se je dobro razvijala, zato sem čutil odgovornost, da to ne le ohranimo, temveč tudi peljemo naprej. Za vse, ki živimo na Jezerskem in tu želimo tudi preživeti, je pomembno, da lokalna skupnost obstoji in da sami upravljamo svoje zadeve,« razmišlja novi župan Jezerskega.

HELITECH

INOVATIVNE REŠITVE PLAZENJA IN POGREZANJA

Vas ogroža plazišče?

Se hiša pogreza, že ima razpoke?

Vaša cesta ali pot potrebuje oporno konstrukcijo?

Z lastno inovativno tehnologijo nudimo strokovno, hitro in enostavno rešitev! Gradbeni posegi sanacij so enostavnejši in neodvisni od letnih časov. Kratek čas izvajanja posega!

HELITECH d.o.o.
Dunajska cesta 185
1000 Ljubljana

Informacije in svetovanje:
mail: info@helitech.si
ali na **041 601 347** in **031 330 925**

Zaslужni Ločan tudi Fran Jesenko

Kot dvanajsti je svoj doprni kip v Aleji zaslužnih Ločanov dobil prof. dr. Fran Jesenko, botanik in začetnik genetike, pobudnik ustanovitve Triglavskega narodnega parka, prvi predsednik Smučarske zveze Jugoslavije, pedagog, velik ljubitelj narave in svetovljan.

DANICA ZAVRL ŽLEBIR

Škofja Loka – Doprni kip je delo akademskega kiparja Metoda Frlica, kamniti podstavek je z območja Triglavskega narodnega parka in je bil pripravljen že več let, saj so tudi pobudo za postavitev obeležja predlagatelji vložili že večkrat. Znamenitega Ločana, doma s Karlovca, ki je že pred stoletjem žlahtnil rastline in so njegovi dosežki primerljivi z današnjim razvojem genske tehnologije, je kot pomembnega prepoznala

širša skupnost, očitno je bil bolj priznan v Sloveniji in svetu kot doma, v Škofji Loki. Ko pa so v občini spremenili pravilnik, ki točkuje pomembnost rojakov tudi po njihovih zaslugah za Slovenijo in svet, ne le za Škofjo Loko, je svoje mesto v Aleji zaslužnih Ločanov dobil tudi Fran Jesenko, je ob odkritju kipa povedal župan Miha Ješe in se zahvalil številnim pobudnikom.

Na slovesnosti ob odkritju doprsnega kipa sta o znamenitem rojaku spregovorila Marjan Luževič v

imenu odbora muzeja športa in prof. dr. Marina Pintar z Biotehniške fakultete Univerze v Ljubljani. Fran Jesenko je bil prvi predsednik jugoslovanske športne zveze in ima veliko zaslug za razvoj smučanja, bil je tudi velik ljubitelj gora in pobudnik nastanka Triglavskega narodnega parka. Sicer pa je bil Jesenko prvi profesor botanike na ljubljanski univerzi, tamkajšnja biotehniška fakulteta je po njem poimenovala priznanja za največje dosežke s področja biotehniških ved. Profesorica

Župan Miha Ješe in kipar Metod Frlic sta odkrila doprni kip prof. dr. Frana Jesenka, dvanajstega po vrsti v Aleji zaslužnih Ločanov. / Foto: Tina Dokl

Marina Pintar, ki je tudi ena od organizatoric vsakoletnega Jesenkovega popoldneva v njegovi domači Škofji Loki, je predstavila njegovo raziskovalno delo pri žlahtnjenju rastlin.

S kromosomskim križanjem pšenice in rži je dobil tritikalo, posebej odporno vrsto žita, in ga tako lahko štejejo za predhodnika današnje genske tehnologije. Kot soustvarjalec TNP je

zagovarjal biotsko raznovrstnost, kar kot pomembno štejejo tudi danes, vizionarska so bila tudi njegova svarila pred vplivom preveč intenzivnega kmetovanja na naravo.

Polovico manj list in strank

Volitve so v komendskem občinskem svetu prinesle zamenjavo polovice svetnikov. Z deset na pet pa se je zmanjšala zastopanost strank in list.

ALEŠ SENOŽETNIK

Komenda – Komendski svetniki so se na četrtkovi seji občinskega sveta, ki jo je kot najstarejši svetnik vodil Jožef Sušnik, seznanili z rezultati letošnjih lokalnih volitev in potrdili mandate svetnikom in županu. Za svoj drugi mandat je tako zaprisegel Stanislav Poglajen, ki je bil tudi edina izbira volivcev, saj v volilnem boju ni imel protikandidatov.

Strankarska sestava je v tem mandatu precej manj razslojena kot v prejšnjem. Če je v minulih štirih letih v 14-članskem svetu občane zastopalo kar devet strank in list ter ena neopredeljena svetnica,

je v tokratnem sestavu list in strank polovico manj.

Najmočnejša, lista TRN, se je okrepila za eno svetniško mesto in jo bo zastopalo pet svetnikov. Po en mandat so pridobili SDS in NSi in SLS. SDS je tako s tremi svetniki druga najmočnejše zastopana stranka, medtem ko imata NSi in SLS po dva člana. Z dvema članoma je prvič v občinskem svetu tudi Lista Marjana Šarca.

DeSUS, Liste VEZ, SMC, Liste Vem in SD, ki so bili v prejšnjih letih zastopani s po enim svetnikom, pa v naslednjih štirih letih ne bo v komendskem občinskem svetu.

Polovici svetnikov je sicer uspelo ohraniti svojsvetniški

položaj. To so Igor Štebe, Jožef Sušnik, Roman Koncila, Jože Šimenc (vsi TRN), Aleš Marinko, Rok Zupančič (oba SDS) in Martina Prezelj (NSi). Tem se v novem mandatu pridružujejo Zoran Sodnik (TRN), Jožefa Žagar (SDS), Urška Grošelj Petkovšek (NSi), Alojzij Gašperlin, Franc Petrič (oba SLS) in Roman Dobnikar ter Mojca Šraj (oba LMŠ).

Kot je v navadi, so na konstitutivni seji že imenovali komisijo za mandatna vprašanja, druge komisije in odbore pa bodo po besedah župana Stanislava Poglajna imenovali predvidoma do naslednje seje občinskega sveta. Z resnim vsebinskim

delom bodo tako svetniki začeli na januarjemskem zasedanju. Kljub temu da se je sestava sveta nekoliko spremenila, Poglajen pričakuje, da bo delo potekalo v pozitivnem duhu – tako kot v prejšnjem mandatu. »Včasih se sicer malo zaiskri, kot je tudi v navadi v demokratičnem odločanju, a težav ne pričakujem. Tako kot v minulih štirih letih tudi tokrat ni na vidiku posebnih koalicijskih povezovanj, ampak bomo vsi podpirali eden drugega in delali za dobrobit vseh občanov. Če bodo vsi delali za tisto, kar so obljubljali v kampanji, ne bo težav,« zaključuje komendski župan.

Andrejev sejem privabil številne obiskovalce

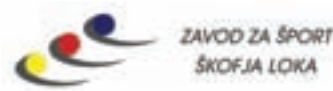
ANA ŠUBIC

Železniki – Turistično društvo Železniki je minulo soboto uspešno izpeljalo tradicionalni, že 24. Andrejev sejem, ki je namenjen Miklavževim nakupom in druženju obiskovalcev. Na trgu pred cerkvijo sv. Antona v Železnikih je bilo zelo živahno. »Z obiskom pridelitve smo iz leta v leto bolj zadovoljni. Ponovno lahko

potrdimo, da so ljudje Andrejev sejem vzeli za svoje,« je bil zadovoljen predsednik turističnega društva Tomaž Weiffenbach. Na stojnicah je izdelke ponudilo kar 26 razstavljalcev: čebelarji, sirarji, na voljo so bili dražgoški kruhki, mesnine, ročno izdelane pletenine in kozmetični izdelki, čipke, adventni venčki ... Venčke so si obiskovalci lahko izdelali tudi sami na delavnici.

Andrejev sejem je bil tudi priložnost za Miklavževe nakupe.

SVET ZAVODA ZA ŠPORT ŠKOFJA LOKA, Podlubnik 1c, Škofja Loka, na podlagi 34. člena Zakona o zavodih (Uradni list RS, št. Uradni list RS - stari, št. 12/1991, Uradni list RS/l, št. 17/1991 - ZUDE, Uradni list RS, št. 55/1992 - ZVDK, 13/1993, 66/1993, 66/1993, 45/1994 - odl. US, 8/1996, 31/2000 - ZP-L, 36/2000 - ZPDZC, 127/2006 - ZJZP) in 11. in 12. člena Odloka o ustanovitvi Zavoda za šport Škofja Loka (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 4/2016) in 25. in 26. člena Statuta Zavoda za šport Škofja Loka (Uradno glasilo slovenskih občin, št. 21/2016) razpisuje delovno mesto

DIREKTORJA JAVNEGA ZAVODA ZA ŠPORT ŠKOFJA LOKA (m/ž)

Poleg splošnih pogojev, ki jih določajo predpisi s področja delovnega prava, mora kandidat izpolnjevati še naslednje pogoje:

- da ima visoko ali univerzitetno izobrazbo športne ali druge ustrezne smeri,
- da ima najmanj pet let delovnih izkušenj, od tega najmanj tri leta na vodilnih ali vodstvenih delovnih mestih,
- da ima izkušnje pri delu v športu oziroma v športnih organizacijah,
- ima organizacijske sposobnosti, kar dokazuje s svojimi preteklimi delovnimi izkušnjami.

Predvideni nastop dela bo dne 14. 3. 2019. Delovno razmerje bo sklenjeno za polni delovni čas.

Izbrani kandidat bo imenovan za dobo 4 let in je po preteku mandatne dobe lahko ponovno imenovan. Kandidat bo imenovan pod pogojem, da k njegovemu imenovanju poda soglasje ustanovitelj Občina Škofja Loka.

Ob prijavi na javni razpis so kandidati za direktorja dolžni priložiti:

- dokazila o izobrazbi in ustreznih delovnih izkušnjah, izkušnjah pri delu v športu oziroma športnih organizacijah,
- program dela Zavoda za šport Škofja Loka za naslednja štiri leta,
- kratek življenjepis,
- izjavo oziroma ustrezna dokazila, ki potrjujejo, da ni bil pravno obojen zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti, in da ni bil obojen na nepogojno kazen zopora v trajanju več kot šest mesecev, da zoper njega ni bila vložena pravnomočna obtožnica zaradi naklepnega kaznivega dejanja, ki se preganja po uradni dolžnosti.

Prijave z navedenimi dokazili o izpolnjevanju zahtevanih pogojev pošljite do 22. 12. 2018 v zaprti pisemski ovojnici na naslov: SVET ZAVODA ZA ŠPORT ŠKOFJA LOKA, Podlubnik 1c, 4220 Škofja Loka, s pripisom »Prijava na razpis za direktorja«. Če je prijava poslana po pošti, se šteje, da je pravočasna, če je oddana na pošto priporočeno, in sicer najkasneje zadnji dan roka za prijavo.

Kandidati bodo pisno obvestilo o imenovanju prejeli v zakonitem roku.

Svet Zavoda za šport Škofja Loka

Praznično darilo najmlajšim

◀ 1. stran

Približno 1,4 milijona evrov vredna investicija je otrokom, ki obiskujejo Vrtec Škratek Svit, prinesla 585 kvadratnih metrov novih in 170 rekonstruiranih površin, obnovili pa so tudi 320 kvadratnih metrov obstoječih prostorov, skupaj s kotlovnico. Nove so tudi večnamenska asfaltna ploščad ter ograjene zelene igralne površine, ki so nadomestile tiste, ki so jih izgubili zaradi dozidave. Vrtec je bogatejši za dva nova oddelka, razširjeno centralno kuhinjo,

manjšo telovadnico, nad katero so novi upravni prostori z arhivom in pripadajoči sanitarni in pomožni prostori. Kot je povedal vodja projekta z Občine Vodice Miran Sirc, so uredili tudi prezračevanje in klimatiziranje ter tako izpolnili kriterije za skoraj ničenergijsko stavbo, kar bo omogočilo izplačilo nepovratnih sredstev Eko sklada v višini 192 tisoč evrov.

Z investicijo so tako rešili prostorsko stisko vrta, ki skupaj z enotama v Utiku in Skaručni šteje več kot 250 otrok, zaposlenim pa omogočili optimalne delovne pogoje.

Jabolko kakovosti tudi Osnovni šoli Naklo

Ljubljana – Center Republike Slovenije za mobilnost in evropske programe izobraževanja in usposabljanja CMEPIUS je v začetku decembra podelil jabolko kakovosti, nacionalna priznanja za najboljše prakse mobilnosti in mednarodnega sodelovanja. Med dobitniki priznanja je tudi Osnovna šola Naklo, ki je prepričala s konceptualnimi smernicami za ustvarjanje pozitivnega šolskega okolja. Nastal je preventivni program kot osnova za implementacijo teh načel v vzgojnem načrtu. V dvoletnem projektu Jaz zmorem, ti zmoreš, midva zmoreva še več so se osredotočili na vzgojno delovanje, ki je pomembno in pereče področje, s katerim se dandanes soočajo šole.

Ribnik kot odlagališče

Člani Ribiške družine Sora so v začetku oktobra iz nekdanje gramoznice v Retečah odpeljali za polno avtomobilsko prikolico odpadnih pnevmatik in drugih odpadkov, zdaj pa se tam odpadki spet kopičijo.

MATEJA RANT

Škofja Loka – V Ribiški družini (RD) Sora, ki upravlja ribnik v nekdanji gramoznici, so v skladu s koncesijsko pogodbo dolžni skrbeti tudi za varovanje okolja in javljati inšpekcijskim službam morebitne kršitve predpisov o varstvu narave. Občasno se tudi na lastno pest lotijo odstranjevanja odpadkov iz narave in tako so storili tudi v začetku oktobra, ko so iz gramoznice v Retečah odpeljali odslužene avtomobilske in traktorске pnevmatike ter kup drugih odpadkov, a so se samo tri tedne kasneje tam že znašli novi odpadki, med drugim deli pohištva, se zgraža gospodar RD Sora Bojan Sovinc. Ne more razumeti, kako so ljudje lahko tako malomarni, če imajo kosovne odpadke možnost brezplačno oddati na odlagališču v Dragi.

V zvezi s problematiko odpadkov ob gramoznici v

Člani Ribiške družine Sora so v začetku oktobra iz nekdanje gramoznice v Retečah odpeljali za polno avtomobilsko prikolico odpadnih pnevmatik. / Foto: arhiv RD Sora

Retečah so se obrnili tudi na oba lastnika zemljišč ob gramoznici in ju pozvali, naj poskrbita za odstranitev na novo nakopičenih odpadkov. Nesmiselno se jim namreč zdi čakati na ukrep inšpektorata za okolje in prostor, saj se to lahko zavleče tudi za leto ali več, ker upoštevajo vrstni red podanih

prijav, v vsakem primeru pa odstranitev odpadkov v primeru neznanega povzročitelja naložijo lastniku. Lastnik treh četrtin zemljišča je republiški sklad kmetijskih zemljišč in gozdov, četrtno zemljišča pa ima v lasti zasebnik. »Slednji je pripravljen odpadke odpeljati na komunalno deponijo, zato

smo se obrnili tudi na sklad, da bi sofinanciral odvoz odpadkov sorazmerno v višini njihovega lastniškega deleža,« je razložil Sovinc in dodal, da ta čas glede tega s sklada še niso prejeli odgovora. Z opozarjanjem na ta problem pa želijo tudi ozavestiti ljudi, naj odpadkov ne odlagajo v naravi.

Gorenjski glas nagrajuje zvestobo.

Gorenjski Glas
www.gorenjskiglas.si

Spoštovani naročnice in naročniki Gorenjskega glasa, če ste na naš časopis brez prekinitve naročeni že vsaj deset let, potem ste z malo sreče pri žrebu lahko dobitniki enega od lepih novoletnih daril, ki jih Gorenjski glas poklanja svojim zvestim naročnikom:

Pralni stroj Elektrolux

Mešalnik Elektrolux

Likalnik Elektrolux

Veliko novoletno žrebanje bo 21. decembra 2018.

Splača se biti del naše velike družine, povejte naprej!

Vodne zgodbe Kamniško-Savinjskih Alp

Občine Kamnik, Luče, Solčava, Jezersko, Preddvor in Cerklje so že dve leti povezane v Združenje Kamniško-Savinjske Alpe. Kot eno glavnih skupnih točk navajajo ogromen naravni rezervoar pitne vode, ki je na tem območju, in vodne zgodbe, ki jih nameravajo iz tega razviti.

JASNA PALADIN

Kamnik – Projekt Vodne zgodbe Kamniško-Savinjskih Alp je pred dnevi v Samostanu Mekinje združil predstavnike občin, društev, številne strokovnjake in mnoge druge, ki jih to območje povezuje.

»Občine na območju Kamniško-Savinjskih Alp čutimo potrebo, da se povežemo in sodelujemo, in zato smo že leta 2016 ustanovili Združenje Kamniško-Savinjske Alpe, ki združuje občine Kamnik, Luče, Solčava, Jezersko, Preddvor in Cerklje. Sodelujemo predvsem na področju turizma in se navzven že predstavljamo pod skupno blagovno znamko Kamniško-Savinjske Alpe, razvijamo pa tudi skupne turistične produkte. Za razvoj tega območja v okviru projekta iščemo različne vire, poleg občinskih tudi evropske, zanj pa smo pridobili tudi sredstva Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja. Gore so nam skupne, a so nas doslej zaradi geografskih preprek pogosto tudi ločevale. Vseeno smo želeli najti kakšno točko, ki nam je skupna in je tisti potencial, na katerem bi lahko

Gonilna sila projekta Vodne zgodbe Kamniško-Savinjskih Alp na Občini Kamnik je Barbara Strajnar.

gradili prihodnji razvoj. Poleg gora je to tudi več milijonov kubičnih metrov pitne vode, ki se nahaja znotraj njih, in to je res velik potencial, tudi v evropskem merilu, ki se ga verjetno sploh še ne zavedamo dobro,« nam je povedala Barbara Strajnar z Občine Kamnik, ki je kot največja občina tega območja prevzela pobudo.

Nosilci projekta Vodne zgodbe Kamniško-Savinjskih Alp so Lokalne akcijske skupine (LAS), in sicer LAS Srce Slovenije, LAS

Gorenjska košarica in LAS Zgornje Savinjske in Šaleške doline, pri projektu pa tesno sodeluje tudi Jamarski klub Kamnik z Vidom Kregarjem in Rajkom Slapnikom na čelu ter številni posamezniki, strokovnjaki na svojih področjih.

V okviru projekta je Jamarski klub Kamnik analiziral približno osemdeset vodnih izvirov na tem območju, in to zelo podrobno; fizikalno-kemijske analize kažejo na stanje voda ta trenutek, biološke pa na dolgoročno

Koordinator Združenja Kamniško-Savinjske Alpe Grega Ugovšek

kvaliteto glede na floro in favno, ki je tam. »Kakovost voda je zelo dobra, se pa v njih žal že kaže vpliv človeka. Infrastruktura na tem območju namreč ni namenjena množičnemu turizmu in vse turistične produkte, ki jih bomo še razvijali v prihodnje, bomo morali osnovati zelo premišljeno in subtilno. Če bomo k najlepšim izvirov postavili klopi, se bodo tam hitro začele žal kopičiti tudi smeti, to pa nikakor ni naš namen,« pa pravi koordinator Združenja

Kamniško-Savinjske Alpe Grega Ugovšek.

Eden od produktov bo Vodna pot okoli Kamniško-Savinjskih Alp, zbrali so že tudi zgodbe o naravi in kulturi, ki povezujejo to območje, po vseh občinah pa so pripravili tudi sedem festivalov pitne vode.

Z nedavnim dogodkom v Samostanu Mekinje so zaključili projekt, v delu, ki je bil sofinanciran s strani Evropske unije, a vsi vpleteni se še kako dobro zavedajo, da se pravo delo v resnici šele začneja.

Vključili defibrilator

Kranj – Člani Planinskega društva Iskra Kranj so se na svoj deveti tradicionalni pohod do Doma Čemšenik podali iz Kokre, se vzpeli do kmetije Zajc in nato prečili pobočje pod Slaparjevo goro. Ob tej priložnosti so v planinskem domu, ki je izhodišče predvsem za Babo, Potoško goro, Javorjev vrh in Slaparjevo goro, namestili avtomatski zunanji defibrilator, in sicer na zunanjo stran kočice, v ogrevano omarico, tako da je vedno dostopen vsem, saj je kočica odprta le ob koncu tedna in ob praznikih. Defibrilator so kupili z denarjem, ki so ga prispevali planinci, obiskovalci kočice, PD Iskra Kranj in nekatera podjetja.

Gorenjske branju prijazne občine

Kranj – Združenje splošnih knjižnic, Skupnost občin Slovenije in ministrstvo za kulturo so letos drugič podelili nazive občinam, ki največ prispevajo k bralni pismenosti in kulturi. Strokovna komisija je presodila, da je vseh deset prijavljenih občin izpolnilo vse pogoje natečaja, s svojimi praksami pa celo izstopajo pri uspešnem spodbujanju za sodelovanje in vključevanje prebivalcev lokalne skupnosti k bralni kulturi. Na svečanosti v Velikih Laščah so med desetimi občinami priznanje prejeli tudi tri gorenjske – Domžale, Jesenice in Medvode.

Blagoslovili kapelico sv. Barbare

Kapelico svete Barbare, ki je nekdanj že stala pred tedanjo smodnišnico in varovala tamkajšnje zaposlene, je postavila Krajevna skupnost Kamnik – center, blagoslovil pa jo je ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore.

JASNA PALADIN

Kamnik – Le nekaj dni pred godom svete Barbare 4. decembra so minulo soboto v Kamniku blagoslovili kapelico, ki je nekdanj na mestu v bližini vhoda v smodnišnico že stala, a je bila po drugi svetovni vojni uničena.

Postavili so jo leta 1912 in vse do leta 1947, ko je bila nasilno odstranjena in poškodovana, so se ob njej ustavljali številni delavci ob poti na delo v smodnišnico s prošnjo, naj jih obvaruje nesreče, pomembna pa je bila tudi za vse okoliške prebivalce, ki so vrsto let živeli v strahu pred eksplozijo. Kaj natanko se je s kapelico in kipom sv. Barbare po odstranitvi zgodilo, dolgo ni bilo jasno, vse do leta 1993, ko so kip močno poškodovan našli v kleti župnišča v Nevljah. Po starih

fotografijah ga je obnovil kipar Miha Kač in poslikala slikarka Marica Ftičar.

»Leta 2014 smo člani sveta KS Kamnik – center prevzeli vodenje že začetega

projekta postavitve nove domačinske kapelice sv. Barbare. Marsikaj sta postorila

že moja predhodnika Janez Repanšek in Emil Grzinčič. Zemljišče je bilo že lastniško, osnutki načrtov so že bili narejeni, to je bilo tiho in dolgotrajno delo, zadnja štiri leta smo vse le še izpeljali do konca. Pridobili smo soglasja in dovoljenja, poiskali obrtnike, zbrali denar in po 21 letih je kapelica zgrajena in znova pred nami,« je na slovesnosti, ki so se je udeležili številni Kamničani, povedala predsednica KS Kamnik – center Ivanka Učakar. Kot je ob predstavitvi zgodovine smodnišnice in konteksta kapelice povedala Andreja Firšt Eržen, je nova kapelica pomemben zgodovinski trenutek ne le za Kamnik, ampak mnogo širše, svoj pečat pa je ob odkritju nove kapelice dodal še nadškof Stanislav Zore, ki je kapelico blagoslovil.

Novo kapelico sv. Barbare pred vhodom v nekdanjo smodnišnico je minulo soboto blagoslovil ljubljanski nadškof in metropolit msgr. Stanislav Zore.

TRELLEBORG

Trelleborg Slovenija, d.o.o.

V družbi Trelleborg Slovenija, d.o.o., proizvajamo in tržimo visoko kakovostne gumenotehnične izdelke in pnevmatike. Za okrepitev naše proizvodne ekipe vabimo k sodelovanju novega sodelavca/sodelavko za delovno mesto

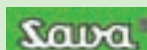
IZDELOVALEC GUMENIH IZDELKOV (m/ž),

ki bo zadolžen za izdelavo gumenih izdelkov po tehnoloških predpisih ter za pripravo orodij, naprav in ustreznih polizdelkov.

Zaželeno: I, II, III. ali IV. stopnja izobrazbe, delovne izkušnje v proizvodnji, pripravljenost na delo v več izmenah (III- ali IV-izmenско delo), vestnost, veselje do dela, pripadnost, odgovornost.

Nudimo zanesljivo zaposlitev (določen čas z možnostjo podaljšanja) in redno plačilo.

Svoje prijave nam posredujte na email naslov zaposlitev@savatech.si ali spelca.klancar@trelleborg.com, ali po redni pošti na naslov Trelleborg Slovenija, d.o.o., Kadroviski sektor, Škofjeloška 6, 4000 Kranj.

Bodalo z rožnim ročajem

Dramska skupina Avantura navdušuje s svojo prvo predstavo. / Foto: arhiv skupine

SAMO LESJAK

Kovor – Po nedavno odlično izpeljani ter obiskani premieri gledališke predstave Bodalo z rožnim ročajem bo v nedeljo, 9. decembra, ob 19. uri v Kulturnem domu v Kovorju sledila tudi ponovitev. Zgodba je izpeljana iz motivov dramskega dela 8 žensk Roberta Thomasa. Kot je dejala režiserka predstave Suzana Kokalj, gre za sicer zanimivo kriminalko, vendar se s sporočilnostjo zgodbe skupina ni mogla poistovetiti – tako so ohranili osnovne karakteristike prvotnih likov, ki pa jih predstavljajo iz perspektive glavnih akterk. Za še večji učinek so zgodbo postavili v čas dvajsetih let prejšnjega stoletja, ki je zaznamovan z vse večjim

doseganjem enakopravnosti žensk v družbi.

Dramska skupina Avantura (KD sv. Janeza Krstnika Kovor) je na pobudo KS Kovor nastala jeseni 2017. V pretekli sezoni so organizirali nekaj interaktivnih dogodkov, povezanih z gledališko dejavnostjo (hišo strahov, sobo pobega ...), in festival ljubiteljskega igranega filma #FLIF. Sočasno pa so, korak za korakom, pripravljali tudi prvo gledališko predstavo, v kateri nastopajo: Martina Klemenčič, Martina Žitnik, Mateja Begelj, Ivanka Verčnik, Ajda Šlibar, Andraž Sitar, Tia Dobrin, Saša Ropret in Kaja Kokalj. Za scenografijo je poskrbela Ema Kokalj, za luč in zvok Gal Pazlar in Vid Hribar, kostumografka pa je Doroteja Smolej.

V Vrtiljaku popevk

IGOR KAVČIČ

Kranj – V Šmartinskem domu v Stražišču so se pretekli konec tedna poslušalci zavrteli na Vrtiljaku popevk. Pevke in pevci KPZ Mysterium pod vodstvom Lovra Freliha in ob spremljavi skupine D'Smiles so občinstvo ponesli v čas zimzelenih slovenskih popevk. Dvorano so odeli v kraljevsko modro barvo zbora in jo popestrili s pisanimi baloni. Poskrbeli so za projekcijo, ki je dogodek popestrila, duhovita napovedovalka Lucija Grm pa je z domiselnim tekstom povezala vse skladbe in izvajalce v čudovit venček.

Zbor je začel z naslovno pesmijo Življenje je vrtiljak, nato pa so ji sledile še druge bolj ali manj prepoznavne skladbe – od Poletne noči, Mojih orglic do Zimzelena venčka. S svojima očarljivima glasovoma sta navdušila solista Eva Čeh in Mitja Rozman, ko sta zapela skladbo Kako sva si različna. Nabdudni mladi glasbeniki zasedbe D'Smiles, katere

Simpatična solista Eva Čeh in Mitja Rozman.

član je tudi dirigent Lovro Frelih, sicer odlični pianist, preostala dva pa še Andreas de Reggi na bobnih in Jure Brunšek na bas kitari, so pevecem in poslušalcem vseskozi dajali pravi ritem. Celotna zasedba bo koncert ponovila jutri, v soboto, 8. decembra, ob 19. uri v Sokolskem domu v Škofji Loki. Ljubitelji slovenske glasbe boste navdušeni. Vstop je prost.

V zavetju Mediteranskih lagun

V avli kranjske območne enote Zavarovalnice Triglav je na ogled razstava likovnih del magistra likovnih umetnosti Klavdija Tutte. Tokrat nas vodi v svoje Mediteranske lagune.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Letošnje leto je za umetnika primorskih korenin, ki že več kot četrto stoletje živi in ustvarja v Kranju, razstavlja pa tako po domovini kot v širšem evropskem prostoru, posebno leto. Svoj življenjski jubilej šestdeset let je v aprilu obeležil z veliko pregledno razstavo na gradu Kromberk v Novi Gorici in z njo požel številne pozitivne ocene tako stroke kot publike. Z reprezentativnimi deli iz različnih obdobij likovnih snovanj je namreč predstavil svojih štirideset ustvarjalnih let. »Ko v nekem ciklu pridem do optimuma, ga tudi zaključim. Nisem nekdo, ki bi ponavljal eno in isto. Na določeni točki se vedno nekaj posveti in želi iz mojega debela zrasti v novo vejo,« poudarja Klavdij Tutta, ki pa se ob tem seveda vedno znova obrača nazaj k svojemu korenu, kar recimo najbolje prepoznavamo v njegovi značilni z mediteransko toplino obarvani poetiki barv.

Ta nas v teh zimskih dneh očara tudi v razstavišču Zavarovalnice Triglav. Dela iz cikla Mediteranske lagune, ki zaznamuje predvsem avtorjevo zadnje ustvarjalno obdobje, prepleta z nekaj deli iz predhodnega opusa

Razstave likovnih del Klavdija Tutte se je udeležil tudi kulturni minister Dejan Prešiček.

Mediteranskih plovil. Za oba je značilno prehajanje ploskovnih slik v tretjo dimenzijo. Pokončne paličice gledalcu omogočajo, da jih poljubno premika in si s tem sam oblikuje kompozicijo. Gledalec tako iz opazovalca postaja soustvarjalec slike. Tako je umetnostna zgodovinarica Nuša Podgornik v eni izmed kompozicij na primer zaznala ladjo z begunci. »Če ta lahko predstavlja neko minljivost, si v sliki hkrati prizadevam k nekemu bazičnemu optimizmu,« pojasnjuje Tutta. Kar drži. Njegove slike na opazovalca delujejo zelo odprto. Na ogled je dvajset del, ki doslej po večini še niso bila

predstavljena.

Letos je že razstavljal v Gorenjskem muzeju in bil eden izmed šestih izbranih slovenskih avtorjev na svetovni razstavi malega formata Benetton v Trstu. Ob tem je več svojih del doniral Gorenjskemu muzeju v Kranju, Šivčevi hiši v Radovljici, Goriškemu muzeju, Galeriji Velenje, Domu starejših občanov Nova Gorica in tudi Gimnaziji Franceta Prešerna v Kranju, s katero občasno sodeluje tudi kot pedagog. Še en vrhunec je bil seveda 7. Mednarodni festival likovnih umetnosti, v katerem Tutta vsa leta povezuje organizacijske niti. »Češnja na letošnji torti bo

te dni vsekakor udeležba z nekaj deli na salonu lepih umetnosti v pariškem Louvru, ko se bomo skupaj predstavili tudi štirje slikarji iz Likovnega društva Kranj,« dodaja Klavdij Tutta, ki bo prihodnje leto okrog 25 svojih del doniral tudi samostanu v Kostanjevici nad Novo Gorico. »Ne vem, kam me sicer pelje moje likovno delovanje. Včasih znotraj delovnega procesa v določenem ciklu odkrijem kakšno novo stvar in me ta lahko preusmeri v povsem drugo smer.« Če sklepamo po optimizmu, ki ga odražajo njegova dela, bo tudi v prihodnje potovanje na njegovih »ladjah« pravi užitek.

Gaberščikov Alkimistični laboratorij

V Galeriji Prešernovih nagrajencev razstavlja letošnji nagajenec Prešernovega sklada fotograf Boris Gaberščik. V njegovem Alkimističnem laboratoriju, ki ga promovira tudi v naslovu razstave, sta v zadnjih dveh letih nastajala cikla Solve et Coagula in Von dieser Welt.

IGOR KAVČIČ

Kranj – Nagrado Prešernovega sklada za leto 2018 je Boris Gaberščik prejel prav za umetniške fotografije, s katerimi je svojo »minimalistično izpoved reistične filozofije« zapisal v omenjenih dveh ciklih, nastalih v zadnjih štirih letih. Redki so fotografi, ki se ponašajo s tem vrhunskim slovenskim umetniškim priznanjem, po Jocu Žnidaršiču, Stojanu Kerblerju, Milanu Pajku in Tonetu Stojku je po štiriintridesetih letih Boris Gaberščik šele peti nagajenec fotograf.

Serija Solve et Coagula je bila navdahnjena z avtorjevim raziskovanjem hermetične filozofije, ta ga je namreč usmerila v polje alkimije. To oživlja tako skozi

Fotograf Boris Gaberščik, umetnostna zgodovinarica in poznavalka njegovega dela Hana Čeferin ter vodja Galerije Prešernovih nagrajencev Marko Arnež / Foto: Primož Pičulin

laboratorijski proces razvijanja lastnih fotografij. Gaberščik fotografije namreč dela »po starem«, v analogni tehniki. Fotografije tudi tonira s selenom. »Ob tem vtisu nam njegova dela v misli morda prikličejo produkcijo

iz prejšnjega stoletja in bi bil gledalec lahko zaveden v misel, da je Gaberščik le zvesti posnemovalci starejše tradicije, a to ne drži,« poudarja dobra poznavalka njegovega dela umetnostna zgodovinarica Hana Čeferin.

Alkimija je tako pravi naslov, saj je ta v Gaberščikovem delu prisotna tudi tematsko. Pri tem je Čeferinova poudarila tudi branje naslovov fotografij, ki imajo še posebno močan poudarek v drugi seriji fotografij Von dieser Welt, ki je na ogled v prvem nadstropju. Tu se namreč srečamo z družbeno aktualnimi temami in kontekstom aktualnega časa in pri tem zasledimo tudi avtorjevo percepcijo sodobnega sveta, v kateri ne manjka humorja in samoironije. Avtor je štiri dela podaril tudi v stalno zbirko Galerije Prešernovih nagrajencev, ki zdaj šteje že okrog devetsto del, 18. januarja ob 17. uri pa bodo sledili še avtorjevo javno vodenje po razstavi, izid kataloga k razstavi in pogovorni večer.

Fak četrty, na Pokljuki bo v teh dneh še zanimivo

Uvodno posamično tekmo nove sezone svetovnega pokala v biatlonu je na domači Pokljuki Jakov Fak končal na visokem četrtem mestu, a ni bil najbolj zadovoljen. Organizatorji imajo ogromno dela, saj so temperature na Pokljuki za ta čas visoke. Želijo si čim večjega obiska gledalcev.

MAJA BERTONCELJ

Rudno polje – V sredo je bila na Pokljuki predvidena prva posamična tekma svetovnega pokala v biatlonu v novi zimski. Posamično preizkušnjo na dvajset kilometrov za moške so morali zaradi goste megle prestaviti in tako je bil včeraj na Rudnem polju dvojni spored.

En strel do zmage

Za slovenske ljubitelje biatlonu je bila najzanimivejša prav moška tekma, na kateri je bilo na startu tudi pet Slovencev. Za zadovoljstvo med gledalci je poskrbel Jakov Fak in z enim zgrešenim strelom osvojil visoko četrto mesto. Kljub temu ni bil zadovoljen. »Nisem zadovoljen ne s tekom ne s streljanjem. Je sicer dovolj za visoko uvrstitev, ne pa tudi za to, da bi sezono začel na stopničkah. Pripravil sem se maksimalno, kakor sem se lahko, a včasih enostavno ni tvoj dan kar se tiče dnevne forme. Želja je seveda bila biti na stopničkah tako kot na vsaki tekmi, a danes so bili trije boljši. Imel sem težke noge, sem se pa na progi seveda maksimalno trudil. Potem sem zgrešil še en strel, ki dostikrat pomeni razliko med tem, ali si zmagovalec ali pa padeš nižje po

Jakov Fak je na prvi posamični tekmi nove biatlonske sezone osvojil odlično četrto mesto. Konkurenčen je najboljšim. / Foto: Primož Pičulin

razpredelnici,« je pojasnil Jakov Fak in s tem vnovič potrjil, da je dobro pripravljen. Na progi je imel deseti tekaški čas. Ostali Slovenci (Rok Tršan, Klemen Bauer, Miha Dovžan in Mitja Drinovec) niso osvojili točk.

Povsem na vrhu pa nič novega. Zmagal je skupni zmagovalec svetovnega pokala pretekle sezone Francoz Martin Fourcade, drugi je bil presenetljivo Nemec Johannes Kühn, ki je s tem dosegel svojo najboljšo uvrstitev v karieri, tretji pa Avstrijec Simon Eder. Vsi trije so

Jakov Fak: »Želja je bila biti na stopničkah, tako kot na vsaki tekmi, a danes so bili trije tekmovalci boljši.«

zadeli vseh dvajset strel. Fak je za Fourcaddom zaostal 34,4 sekunde.

Na Pokljuki še štiri tekme

Za moškimi so včeraj popoldan nastopile še ženske na 15 kilometrov dolgi posamični tekmi. Za Slovenijo so bile na startu Urška Poje, Polona Klemenčič in Lea Einfalt, novinka v biatlonskih vrstah. Tekma se do zaključka naše redakcije še ni končala. Danes bodo na Pokljuki znova tekmovali biatlonci, saj jih z začetkom ob 14.15 čaka sprint. »Upam, da bodo noge jutri boljše,« je včeraj o današnji tekmi spregovoril Fak. Jutri se bodo v sprintu pomerila še dekleta (start ob 14.15), v nedeljo pa se bo z obema zasledovalnima tekmama (ob 11.45 za moške, ob 14.45 za ženske) zaključil najdaljši poključki spored.

Za poključke tekme se trudi okrog štiristo ljudi

Temperature na Pokljuki so za ta čas visoke, kar organizatorjem povzroča še dodatne težave. Za poključke tekme se trudi okrog štiristo ljudi, ki sodelujejo v organizacijsko-izvedbenem delu. »Ne glede na našo majhnost, kot radi rečemo, skušamo slediti vsem največjim v biatlonskem smislu, ne samo po tekmovalni,

tudi po organizacijski strani. Iz tega, s čimer razpolagamo, se trudimo iztisniti kar največ. Naši proračuni so seveda manjši, pa vendarle, vsaj če poslušamo tekmovalne ekipe, predstavnike mednarodne zveze v tem tekmovalno-organizacijskem smislu ne zaostajamo za največjimi. Res je, da se na njihovih tribunah bohoti trideset in več tisoč gledalcev, je pa zato pri nas vzdušje nekoliko bolj domače. Tudi to navijači cenijo. Z zaledjem Bleda, Bohinja in Gorij ter z vsemi namestitvami, ki jih ti kraji nudijo, pa so sploh nadvse zadovoljni. To je velika promocija Slovenije. Kot organizatorji si ne smemo privoščiti, da bi zgrešili pri kakšni podrobnosti, kaj šele pri pomembnejših zadevah. Dobro smo se pripravili in pomembna je le še izvedba. Upamo na dobre ocene v nedeljo, ko bo poključki tekem za letos konec,« pravi Tomaž Šušteršič, generalni sekretar tekmovalne ekipe.

Četrto mesto Jakova Faka je tudi lepo povabilo na Pokljuko ta konec tedna. Organizatorji si želijo, da bi si poključke tekme v vseh dneh skupaj ogledalo okrog trideset tisoč gledalcev, kar bi bil rekord svetovnih pokalov na Pokljuki. Včeraj je bilo na Pokljuki veliko otrok, ki so jih gostili v sodelovanju z Zavarovalnico Triglav.

Marcel Rodman trener Jeseničanov

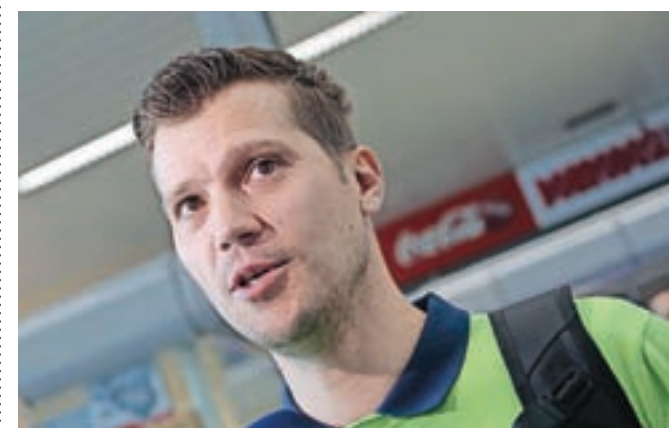
Od tega tedna je trener hokejskega moštva SIJ Acroni Jesenice Marcel Rodman, ki se zaveda, da je pred ekipo veliko dela.

VILMA STANOVNIK

Jesenice – Minulo sredo je novi trener hokejistov moštva SIJ Acroni Jesenice postal Marcel Rodman. Na tem položaju je zamenjal Gabra Glaviča, ki je ekipo vodil do zadnjega poraza v Tivoliju, nato pa je Glaviča začasno zamenjal Aleš Burnik, ki je sedaj znova v vlogi pomočnika.

Starejši od bratov Rodman je bil trenutno pomočnik ameriškega strokovnjaka Aarona Foxa pri hrvaškem Medveščaku iz Zagreba. »Nov izziv je prišel precej hitro in sem ga z veseljem sprejel. Zadovoljen sem, da sem dobil priložnost. Nisem sicer pričakoval, da bom tako hitro zaplul v trenerske vode, sploh zaradi tega, ker s tem nimam veliko izkušenj. Slabo sezono sem pomočnik, imam pa za seboj zelo dolgo igersko

kariero. Imam vizijo in vem, kaj hočem. Novega izziva se veselim, še večji pa je zaradi tega, ker je to na Jesenicah. Nisem si mislil, da bom prišel nazaj, a sem tukaj,« je na sredini novinarski konferenci povedal Marcel Rodman in dodal: »Pred menoj je veliko dela. Najprej moram dodobra spoznati fante in si ustvariti mnenje na podlagi njihovega dela in odnosa, a bolj ali manj je jasno, da ekipa začne iz ničle. Ekipa mora imeti zagon in energijo, od igralcev bom zahteval, da stoodstotno izpolnjujejo svoje naloge. Slogan Ena ekipa, eno srce bo naše vodilo. To bi rad prenesel na ekipo, čeprav se zavedam, da se spremembe ne bodo zgodile čez noč. A naši cilji ostajajo visoki, v prvi vrsti nov naslov državnih prvakov in vsaj polfinale v Alpski ligi.«

Nekdanji hokejist Marcel Rodman je trener jeseniškega članskega moštva. / Foto: Gorazd Kavčič

Zaključek jesenskega dela

Nogometna tekma v Domžalah bo tudi v znamenju dobrodelnosti.

JOŽE MARINČEK

Kranj – Nogometaši v prvi slovenski nogometni ligi Telemkom bodo konec tedna odigrali tekme 19. ali zadnjega kroga jesenskega dela.

Domžalčani bodo igrali doma. Ob 16.05 se bo začela tekma na nogometnem igrišču Športnega parka Domžale. V goste prihaja Krško. Dvoboju pa tokrat ne bo le tekmovalno obarvan. Zbirali bodo dobrodelne prehranske izdelke z daljšimi

uporabnim datumi. Vsak obiskovalec, ki bo prinesel vsaj dva tovrstna prehranska izdelka, bo prejel brezplačno vstopnico za ogled tekme. Akcija sodi po okrilje organizacije Anina zvezdica.

V nedeljo zadnja tekma jesenskega dela čaka NK Triglav. Gostovali bodo na Stadionu Fazaneriya pri nogometnih Mure. Tekma se bo začela ob 13. uri. Mura ima na šestem mestu osem točk več od Triglava.

V Kranju dve tekmi vaterpolskega pokala

Kranj – Vaterpolisti bodo tekmovalno sezono 2018/2019 začeli z igranjem pokala. Tako bosta jutri dve polfinalni tekmi. Ob 18. uri se bodo v pokritem olimpijskem bazenu pomerili vaterpolisti kranjskega AVK Triglav in vaterpolisti VK Koper. Sledila bo še druga polfinalna tekma med VD Kamnik in VK Ljubljana Slovan, ki pa se bo začela ob 19.30.

Tomaž Šušteršič, podpredsednik in generalni sekretar Organizacijskega odbora Poključka, pravi, da se trudijo tudi po organizacijski plati biti ob boku najboljšim na svetu – kljub nižjemu proračunu. / Foto: Tina Dokl

Spremembe pri gradnji kmetijskih objektov

Škofja Loka, Gorenja vas – Oddelek za kmetijsko svetovanje pri Kmetijsko gozdarskem zavodu (KGZ) Kranj bo v sredo, 12. decembra, pripravil dve predavanji o gradnji kmetijskih objektov v skladu z novo gradbeno zakonodajo. Prvo predavanje bo ob 9. uri v gasilskem domu na Trati pri Škofji Loki, drugo pa ob 15. uri v zadružnem domu v Gorenji vasi (nad zadružno trgovino). Predaval bo Franc Pavlin, specialist za živinorejo v KGZ Kranj, ki bo med drugim pojasnil, kako nova uredba razvršča kmetijske objekte, kakšno dovoljenje je treba pridobiti za gradnjo objekta, kakšni so postopki za pridobitev gradbenega dovoljenja in kdaj je za objekt treba pridobiti uporabno dovoljenje.

Čebelarstvo in čebelarstvo

Brdo pri Lukovici – Javna svetovalna služba v čebelarstvu pri Čebelarstvu Slovenije prireja danes, v petek, ob 15. uri v Čebelarskem centru na Brdu pri Lukovici tradicionalni posvet ob dnevu čebelarstva turizma, ob 18. uri pa v sodelovanju z Občino Lukovica v Kulturnem domu Janka Kersnika v Lukovici še tretji festival čebelarstva in podelitev priznanj čebelarjem za najbolj ocenjeni med na letošnjem državnem senzoričnem ocenjevanju. Med posvetom bodo podelili tudi priznanja občinam, ki so najbolj naklonjene čebelarstvu, ploščice za posebne čebeljnake in certifikate odličnosti ponudnikom čebelarstva turizma.

Priznanja skrbnim lastnikom gozdov

Kranj – Zavod za gozdove Slovenije vsako leto podeli priznanja skrbnim lastnikom gozdov. Podelitev priznanj za letošnje leto bo danes, v petek, v centru biotehnike in turizma na Grmu pri Novem mestu. Z blejskega gozdnogospodarskega območja bo priznanje prejela Polona Šibič iz Ljubljane, lastnica dvajset hektarjev gozda na Jelovici, iz kranjske območne enote pa Marijana Karničar Košir in Franci Košir z Zgornjega Jezerskega, ki gospodarita s petdesetimi hektarji gozda.

Pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi

Kranj – Sredi novembra je začel veljati pravilnik o ekološki pridelavi in predelavi kmetijskih pridelkov oziroma živil. Pravilnik med drugim določa pravila glede izjeme za vezano rejo govedi na manjših kmetijskih gospodarstvih (do dvajset glav velike živine), ažurirana pa je tudi karta neprimernih območij za ekološko čebelarjenje.

Vse več šakalov tudi na Gorenjskem

Šakal, ki je uvrščen na seznam zavarovanih živalskih vrst, se v zadnjih letih pojavlja tudi na Gorenjskem, kjer predvsem v nižinskih loviščih pleni tudi srnjad. V Lovski družini Sorško polje se že sprašujejo, kako naj izpolnijo letni načrt odstrela srnjadi, ki je v njihovem lovišču zaradi pojavljanja šakala vse manj.

CVETO ZAPLOTNIK

Kranj – »V zadnjih dveh letih se šakal pojavlja tudi v Gorenjskem lovsko upravljavskem območju. Medtem ko so upravljavci lovišč lani zabeležili le posamezna opažanja, so letos informacije o pojavljanju šakala že bolj pogoste. Šakal se pojavlja predvsem na nižinskem območju med Radovljico in Kranjem oziroma Ljubljano pa tudi v nekaterih loviščih gričevnatega sveta,« pravi Miran Hafner, vodja odseka za gozdne živali in lovstvo v kranjski območni enoti zavoda za gozdove, kjer so v zadnjih mesecih dobili informacije o vse bolj pogostem pojavljanju šakala in o vse večjih problemih, ki jih povzročajo, iz treh lovskih družin: Sorško polje, Šenčur in Kravec. V teh družinah opažajo vpliv šakala na številčnost srnjadi in na njeno starostno sestavo, pri tem pa ugotavljajo, da je srnjadi manj kot v preteklih letih, da so skupine srnjadi manjše in da je manjši delež mlade srnjadi, predvsem mladičev. Kot navaja Blaž Černe, vodja odseka za gozdne živali in lovstvo v blejski območni enoti zavoda, tudi na Zgornjem Gorenjskem razpolagajo z zanesljivimi informacijami o navzočnosti šakala v loviščih. Lani naj bi ga dvakrat opazili na pobočju Karavank, in sicer severozahodno od Valvazorjevega doma v loviščih Jesenice in Stol - Žirovnica, v enem primeru naj bi videli celo dva šakala. Letos dobivajo v zavodu še več informacij o pojavljanju šakala, očitno je to posledica prostorske širitve in šte-

Takole je kamera »ujela« šakala v lovišču Sorško polje, upravljavec lovišča pa razpolaga tudi s slikami, na katerih je več šakalov.

»Za zdaj ni zanesljivih podatkov, da bi šakal povzročal škodo na drobnici, vendar se bodo te slej ko prej pojavile,« pravi Černe in dodaja, da so letos prejeli dve prijavi, pri katerih so posumili na škodo po šakalu, vendar se je kasneje izkazalo, da znaki (širina sledi, razmik zob na ugriznih ranah) ne ustrežajo šakalu.

Projekt o šakalu

»Šakal se prehranjuje z raznovrstno hrano, predvsem z malimi sesalci, manjšimi pticami, poginulimi živalmi ter s hrano, odvrženo v okolje. Priložnostno upleni tudi manjše in oslabele živali parkljaste divjadi, predvsem srnjadi, zato bi v loviščih, kjer se najpogosteje pojavlja, lahko vplival na prirastek oziroma na številčnost srnjadi,« meni Miran Hafner in dodaja, da v kranjskem zavodu doslej še niso

populacijskih trendov in potencialno širjenja areala vrste zlati šakal v Sloveniji, ki so ga od začetka oktobra 2016 do konca letošnjega septembra izvajali biotehniška fakulteta, gozdarski inštitut in visoka šola za varstvo okolja.

Divjad, ki je ni dovoljeno loviti

V okviru monitoringa, ki je del projekta, je bilo v obdobju od lanskega marca do letošnjega februarja v posebni modul informacijskega sistema Lisjak vpisanih 911 podatkov o prisotnosti šakala v 114 loviščih v Sloveniji. Vpisani podatki kažejo, da je šakal postal dokaj pogosta vrsta na območju Primorske in širše okolice Krasa, potrjujejo pa tudi njegovo navzočnost v Gorenjskem in Triglavskem lovsko upravljavskem območju. Sistematični monitoring bo tudi

osnova za sprejetje ukrepov za upravljanje s šakalom v prihodnjih letih. V Sloveniji je bil šakal leta 2004 uvrščen na seznam zavarovanih vrst, deset let kasneje so ga uvrstili tudi med divjad, ki pa je ni dovoljeno loviti. Ker gre za zavarovano vrsto, za morebitno škodo še vedno odgovarja država.

Lovska zveza Slovenije je oktobra pripravila strokovni posvet o šakalu v Sloveniji in na Balkanu, na katerem so raziskovalci predstavili tudi rezultate ankete, s katero so ugotavljali mnenje slovenskih lovcev o šakalu in upravljanju z njim. Kot je pokazala anketa, imajo lovci največ pomislekov glede škodljivega vpliva šakala na divjad, še zlasti na izpolnjevanje lovskih načrtov. Večina lovcev bolj kot popolno ustavitve širjenja šakala podpira odstrel, ki je sicer za zdaj že dovoljen v enajstih državah Evropske unije. V sosednji Hrvaški so, na primer, prvega šakala uplenili že v lovni sezoni 2002/2003.

LD Sorško polje: plan bo » naredil« šakal

Med upravljavci lovišč, ki so zavod za gozdove opozorili na probleme, ki jih povzročajo šakal, je tudi Lovska družina Sorško polje. Kot ugotavlja gospodar družine Boštjan Juvan, v lovišču, ki obsega 3400 hektarjev lovne površine, ne opažajo le posameznih šakalov, ampak cela krda, po nestrokovni oceni naj bi bila v lovišču tri ali štiri legla šakalov. V lovski družini že zadnja štiri leta ugotavljajo zmanjševanje števila srnjadi, vendar

si na začetku niso znali razložiti, kakšen je za to razlog. Najprej so menili, da sta za to kriva vetrolom in posek »lubadark« ter s tem povešana paša srnjadi na novonastalih jasad v gozdu, nekaj časa so za to krivili tudi krivolov. Šakala so sicer videvali in slišali v lovišču že zadnja štiri leta, a zaradi podobnosti s psom, izredne previdnosti in predvsem nočne aktivnosti so postali nanj bolj pozorni šele po skupnih predlanskih in lanskih jesenskih lovih. Ko je eden od članov družine nabavil kamero za nočno opazovanje, v družini niso mogli verjeti: na mrhovišče, kjer je bila postavljena kamera, je prišlo v enem večeru tudi po pet ali še več šakalov. V spomladanskem in poletnem času so ga začeli videvati tudi med koruzo. Le redko so našli okostje od srnjadi, saj šakal poje celotno žival, tudi njeno glavo. »Letošnji načrt odstrela srnjadi je glede na njeno številčnost v lovišču previsok, zato ga v lovski družini ne bomo mogli uresničiti. Plan nam bo 'naredil' šakal,« pravi Boštjan Juvan in poudarja, da v lovišču ni več mladičev srnjadi ali pa so zelo redki, enako je z enoletno srnjadjo. »Situacija je alarmantna in ni več časa za monitoring in sestankovanje, treba je ukrepati,« pravi in se sprašuje, kdo bo prevzel odgovornost, ker lovski družina ne bo uresničila letnega načrta odstrela. V lovski družini bi morali letos odvzeti iz lovišča 110 srnjadi, doslej so je 65, od tega 41 z odstrelom, razliko pa predstavljajo izgube zaradi prometa, košnje, bolezni in iz drugih razlogov.

Šakal je srednje velik predstavnik družine psov. Velik je od 80 do 90 centimetrov, tehta od 10 do 15 kilogramov, ima kratek rep, kožuh je podobne barve kot pri volku, a ima več okrasto-oranžnih odtenkov. Je vzdržljiv tekač in dober plavalec, živi v parih oziroma v družinskih tropih, z značilnim oglašanjem označuje svoj teritorij. Samica na leto skoti eno leglo, v katerem je od dva do osem mladičev, ki se zelo hitro osamosvojijo.

vilčne krepitve šakala, deloma pa tudi posledica organiziranega spremljanja (monitoringa) pojavljanja šakala. Na Zgornjem Gorenjskem so letos njegovo prisotnost zaznali na nižinskem območju v okolici Radovljice – v loviščih Stol - Žirovnica in Begunjsčica, kjer posnetki in tudi oglašanje dokazujejo prisotnost dveh živali.

prejeli prijave za škodo, ki bi jo šakal povzročil na rejnih živalih. Na vprašanje, koliko šakalov se zadržuje na Gorenjskem, Hafner pojasni, da v zavodu za zdaj ocenjujejo le številčnost medveda, volka in risa, medtem ko se je s številčnostjo šakala ukvarjal ciljni raziskovalni projekt Prostorska razporeditev, številčnost, ocena

V Lovski družini Sorško polje ugotavljajo, da jim je šakal zmanjšal številčnost srnjadi v lovišču in da zato letos ne bodo izpolnili letnega načrta odstrela. / Foto: Gorazd Kavčič

Podjetniški izziv za pet evrov

V kamniškem KIKŠarterju je minuli konec tedna potekal Startup vikend. Najboljše ekipe so poleg denarnih nagrad dobile tudi priložnost predstavitve pred KIKŠarter pospeševalnikom in pridobitve zagonskih sredstev.

ALEŠ SENOŽETNIK

Kamnik – Tokratni podjetniški konec tedna, ki jih v kamniškem KIKŠarterju pripravljajo že vse od ustanovitve pred dobrimi tremi leti, je nosil naslov Za pet evrov startup vikend izziv. Štirideset mladih, ki večinoma šele začinjajo podjetniško pot, se je tako soočilo z izzivom, kako razviti tržno zanimiv produkt, katerega cena ne bo presegla pet evrov. Od petka do nedelje so tako potekala številna predavanja, udeležencem pa so s svojim znanjem in izkušnjami pomagali mentorji. Med njimi so bili tudi ustanovitelji nekaterih uspešnih zagonskih podjetij, kot je denimo Rok Colarič, eden od ustanovnih članov podjetja, ki je na trg lansiralo pametno stekleničko Sleepy bottle in zanjo prejelo več prestižnih nagrad.

Konec tedna viharjenja možganov in neprespanih noči je v nedeljo zvečer pokazal rezultate. Sedem finalistov je ustvarilo prototipe

izdelkov in s predstavitvami poskušalo prepričati komisijo o potencialu svojih izdelkov. Komisijo so sestavljali direktor KIKŠarter pospeševalnika Matej Humar, Tomaž Lah iz podjetja Nektar Natura, Urban Bergant iz Elektrine, Rok Slapar iz spletne trgovine Vigoshop, Aleš Juhant iz Metal profila, predstavnica Gospodarske zbornice Irena Tonin, Joc Peččnik iz Interblocka, predsedoval pa ji je Stojan Hergouth, predsednik kamniškega podjetniškega kluba in direktor Jate Emone.

Najbolj jih je prepričal poseben pokrovček ekipe Bevo, ki uporabnikom omogoča, da z lastnimi kulturami doma fermentirajo različne napitke. »Probiotiki, ki dejansko učinkujejo, v trgovini stanejo okoli trideset evrov, z našim produktom pa bi jih lahko za minimalen znesek proizvajali sami,« so povedali fantje, ki razvijajo tudi druge produkte, namenjene vsem, ki

Mentorji in organizatorji tokratnega Startup vikenda so ponovno dokazali, da je kamniški KIKŠarter eno izmed glavnih slovenskih središč za razvoj podjetniških idej.

jih privlači biološko, ekološko, vegansko in organsko, torej Bevo.

Drugo mesto je osvojila blazina s podstavkom za kavo, plod ideje deklet, združenih v Fika team, ki je najbolj prepričala tudi Roka Slaparja iz spletne trgovine

Vigoshop, ki je dekletoma ponudil poskusno prodajo v njihovi trgovini. »Projekt je treba od prototipa pripeljati do prvih vzorcev, izdelati predstavitvene vsebine, potem pa so poskusimo s prodajo. V naslednjih treh mesecih bosta videli, ali stranke

izdelek hočejo ali ne,« je bil jasen Slapar.

Na tretje mesto se je pa se je uvrstila ekipa Carpo z ergonomsko oblikovano podlogo za računalniško miško. Poleg prvih treh, ki so prejeli tudi denarne nagrade, sta si predstavitev pred

KIKŠarter pospeševalnikom zagotovili še dve ekipi. Med njimi kamniški FireStyle, ki bo iz odpadnih gasilskih cevi izdeloval pasove, denarnice in različne druge izdelke, del izkupička od prodaje pa bodo namenili prostovoljnemu gasilcem. Izbrane ekipe bodo na predstavitvah dobile priložnost, da se z uveljavljenimi podjetniki pogajajo za konkretne finančne vložke za realizacijo njihovih idej.

»Na takšnem srečanju udeleženci vidijo, kaj vse je mogoče pripraviti v le nekaj dneh. Hkrati dobijo cel kup kontaktov, idej in nasvetov uveljavljenih mentorjev, ki jih vodijo skozi celoten proces, s čimer želimo predvsem razvijati podjetniško miselnost med mladimi. Dodana vrednost projekta je v tem, da najboljše ekipe dobijo tudi priložnost, da izdelke dejansko spravijo na trg,« je o smiselnosti takšnih dogodkov povedal Matija Matičič, eden od organizatorjev iz kamniškega KIKŠarterja.

V praksi spoznali delovna okolja

Izbira poklica je mladim v izziv in nemalokrat povzroči veliko zmede. Z Dnevom odprtih vrat slovenskega gospodarstva so želeli mladim poklice približati in jim omogočiti, da se z njimi spoznajo v živo.

NEŽA ROZMAN

Šenčur – V okviru Dneva odprtih vrat slovenskega gospodarstva, ki je nastal na pobudo Slovenske gospodarske zbornice, je več kot 120 slovenskih podjetij predstavilo svojo dejavnost in možnosti za zaposlitev pri njih. Dogodek je bil namenjen predvsem osnovnošolcem in srednješolcem, ki

se odločajo o svoji nadaljnji poklicni poti, pa tudi njihovim staršem, s katerimi so lahko skupaj obiskali realna delovna okolja.

Na Gorenjskem so se vabilu odzvala številna podjetja, med njimi tudi Jurčič Transport, ki se ukvarja s prevozom blaga po Sloveniji in tujini. V svojih poslovnih prostorih v Šenčurju imajo tudi servisni center

za tovornjake, ki so ga razkazali na dnevu odprtih vrat. V podjetju si želijo, da bi se mladi navdušili nad servisiranjem tovornih vozil in spoznali, da je to zanimivo delo, polno možnosti za izobraževanje.

Udeležba na ogledu celotnih prostorov ni bila številna, kar le nakazuje na problematiko, s katero se vsakodnevno srečujejo avtoprevozniki

in serviserji, in sicer pomanjkanje novega kadra. V podjetju Jurčič Transport pravijo, da se zares trudijo, da bi mladim pokazali, kako atraktivno je njihovo delo, a so večkrat neuspešni. Razloge za to vidijo v percepciji mladih, da so ti poklici umazani in nezadostno plačani, pogosto pa so vzrok tudi starši, ki želijo, da bi otroci študirali, ne pa se zaposlili takoj po končani srednji šoli.

Med obiskovalci sta bila tudi 13-letni Erik Buh in njegova mama, ki sta se na ogled pripeljala iz Lučin. Erik je navdušen nad tovornjaki, talent za razstavljanje in popraviljanje pri njem pa so v družini prepoznali že, ko je bil mlajši. Ko se je sprehajal po delavnicah z visokimi stropi, polnimi strojev in tovornjakov, se mu je videlo, da je nad delom res navdušen in komaj čaka, da bo lahko poprijel zanj. Mamo je za spremstvo prosil sam, ona pa je dejala, da sina spodbuja pri izbrani poklicni poti, saj ve, da je v tem dober, obenem pa ji je njegova sreča veliko pomembnejša kot pa dosežena stopnja izobrazbe.

Z Dnevom odprtih vrat slovenskega gospodarstva so mladi iz prve roke videli, kako poteka delo. / Foto: Neža Rozman

Na Gorenjskem manj kot pet tisoč brezposelnih

Kranj – Po podatkih zavoda za zaposlovanje je bilo ob koncu novembra v Sloveniji 76.099 registriranih brezposelnih, kar je bilo 6316 oziroma 7,7 odstotka manj kot pred enim letom. Brezposelnost se je v enem letu zmanjšala na območju vseh območnih služb (OS) zavoda, najbolj na območju OS Murska Sobota, kjer se je znižala za 11,2 odstotka. Na območju kranjske območne službe zavoda je bilo novembra 4826 brezposelnih, kar je bilo 8,9 odstotka manj kot oktobra lani. V primerjavi z oktobrom je bilo novembra v Sloveniji 133 manj brezposelnih, na območju kranjske OS se je brezposelnost celo malenkostno zvišala, za 0,5 odstotka. Delodajalci z območja celotne države so novembra sporočili zavodu za zaposlovanje 11.688 prostih delovnih mest, največ so povpraševali po voznikih težkih tovornjakov in vlačilcev, delavcih za preprosta dela v predelovalnih dejavnostih, čistilcih, strežnikih in gospodinjskih pomočnikih, zidarjih, varilcih, natakarijih, prodajalcih, strokovnih sodelavcih za zdravstveno nego, elektroinštalaterjih in tesarjih.

NLB Skupina še naprej posluje z dobičkom

Kranj – NLB Skupina nadaljuje dobičkonosno poslovanje. V letošnjih prvih devetih mesecih je ustvarila 158,3 milijona evrov čistega dobička, pri tem pa so k njenemu dobičku več kot dve petini prispevale hčerinske banke na trgih jugovzhodne Evrope. Skupina je glede na konec lanskega leta zvišala obseg kreditiranja za dva odstotka, še dodatno pa je znižala obseg slabih posojil.

Družba BSC, Poslovno podporni center, d.o.o., Kranj

je objavila razpis za prosto delovno mesto

DIREKTORJA/DIREKTORICE DRUŽBE

Celotno besedilo razpisa je objavljeno na spletni strani družbe BSC, d.o.o., Kranj www.bsc-kranj.si. Rok za prijavo je 27. 12. 2018.

BSC Poslovno podporni center d.o.o., Kranj, Cesta Staneta Žagarja 37, 4000 Kranj

Tri mesece iskali denarne mule

Tudi Slovenija je od 1. septembra do 30. novembra sodelovala v mednarodni akciji poostrelega boja proti denarnim mulam in pranju denarja.

SIMON ŠUBIC

Ljubljana – Slovenska policija in državno tožilstvo sta zadnje tri mesece sodelovala v četrti mednarodni operaciji poostrelega boja proti denarnim mulam in nezakonitemu ustvarjanju dobičkov v povezavi s pranjem denarja. Cilj mednarodne akcije, ki sta jo koordinirala Eurojust in Eurojust, je bil boj proti izkoriščanju t. i. denarnih mul, ki kriminalnim združbam pomagajo oprati milijone evrov umazanega denarja. V njej je sodelovalo kar 22 držav, večina iz Evropske unije, poleg njih pa še ZDA, Avstralija in Švica.

Sodelujoče policije so v okviru usklajenih ukrepov proti pranju denarja odkrile 1504 denarne mule, kar je vodilo do prijete 168 denarnih mul in 140 organizatorjev. Uvedenih je bilo 837 kriminalističnih preiskav, številne izmed njih še potekajo. S prijavi 26.376 transakcij, ki so jih izvedle denarne mule, je pomagalo več kot tristo bank, dvajset bančnih združenj in drugih finančnih institucij, s čimer so preprečili škodo v višini 36,1 milijona evrov.

Slovenska policija je skupno preiskovala 32 denarnih mul, ki so na svoje račune neupravičeno prejele denarna sredstva, ki izvirajo iz kaznivih dejanj v skupni višini 2,8 milijona evrov. Policiji je v sodelovanju z Uradom RS za preprečevanje pranja denarja (UPPD) in slovenskimi bankami uspelo začasno zaustaviti 970.000 evrov. V času preiskovanja sta bila prijeta dva storilca, podanih je bilo tudi 22 predlogov

za mednarodno pravno pomoč.

Denarne mule so posamezniki, ki jih kriminalne združbe, pogosto ne da bi se tega zavedali, uporabijo za pranje denarja, da bi prikrile njegov nezakoniti izvor. Denarne mule nasedejo obljubam o lahkem zaslužku in tako v imenu drugih prenakazujejo ukradena sredstva med različnimi računi, pogosto v različnih državah, v zameno pa se jim običajno ponudi del sredstev, ki jih nakazujejo preko svojih računov. Za ta kazniva dejanja so najbolj dovzetni novoprijetni, brezposelni in ljudje v finančni stiski. Letos se je med njimi povečalo število mladih, saj se kriminalne združbe vedno bolj lotevajo študentov v finančni stiski in poskušajo dobiti dostop do njihovih bančnih računov, so poudarili na generalni policijski upravi.

Kriminalne združbe za pridobivanje novih mul vedno bolj uporabljajo družbene medije, v katerih se pojavljajo lažni oglasi za delo ali objave o hitrih zaslužkih. »Čprav vse skupaj zveni kot hiter in lahek zaslužek – za prenos denarja z enega računa na drugega je potreben le en klik – pa ima lahko dovoljenje kriminalni združbi za dostop do bančnega računa resne pravne posledice. Mulo lahko doleti dolga zaporna kazen, poleg tega pa je zabeležena v kazenski evidenci, kar ima lahko resne posledice za njeno nadaljnje življenje; ne more na primer dobiti hipoteke ali odpreti bančnega računa,« poudarjajo na policiji.

Gorelo v smetnjakih

Kranj, Medvode – Za gorenjskimi gasilci so razmeroma mirni delovni dnevi. Večjih intervencij niso imeli, so pa med drugim dvakrat posredovali zaradi požarov v smetnjakih. Pri trgovskem centru v Medvodah je v začetku tedna prišlo do samovžiga zabojnika za biološke komunalne odpadke. Posredovali so gasilci PGD Preska Medvode in požar pogasili. V torek dopoldne pa je v enem od podjetij v coni Laze v Kranju zagorelo v zabojniku za odpadno embalažo. Požar so že pred prihodom kranjskih poklicnih gasilcev pogasili zaposleni. Gasilci so kraj požara preventivno pregledali s termo kamero.

Zašel s poti

Tržič – V torek okoli 17.30 je pri sestopu s Storžiča planinec zašel s poti. Klicu na pomoč so se odzvali gorski reševalci iz Tržiča, ki so planinca opremili z derkami in ga navezane varno in brez poškodb spravili v dolino. Akcija je bila končana ob 23. uri.

Znova obsojen za rop Lona

Kranjsko sodišče je ta teden Darjanu Begiču za enega od treh ropov Hranilnice Lon v Škofji Loki izreklo kazen enega leta in dveh mesecev zapora.

SIMON ŠUBIC

Kranj – Kranjčan Darjan Begič je bil v sredo tudi na vnovičnem sojenju obsojen na zaporno kazen zaradi ropa Hranilnice Lon v Škofji Loki 31. julija 2013, ki ga je izvedel v sotorilstvu s tedaj mladotletnim Štefanom Markičem. Sodni senat kranjskega okrožnega sodišča, ki ga je vodila sodnica Andrijana Ahačič, mu je izrekel kazen enega leta in dveh mesecev zapora. Sodba ni pravomočna, pričakovati pa je, da se bo obramba tako kot že prej pritožila tudi na zadnjo sodbo. Obramba se je sicer zavzemala za oprostitev obtoženega vseh očitkov tožilstva, slednje pa je predlagalo višjo kazen od izrečene – leto dni in sedem mesecev zapora.

Obtoženi ves čas zanikal krivdo

Obtoženi Begič je ves čas kazenskega postopka, ki se je na kranjskem sodišču zaradi dveh razveljavitev njegovih sodb s strani Višjega sodišča v Ljubljani tokrat odvil že tretjič, zatrjeval, da z obravnavanim ropom ni bil povezan. Begič, ki je bil že pravno močno obsojen zaradi vpletenosti v rop iste škofjeloške poslovalnice Hranilnice Lon v novembru 2012 in novembru 2013, je sodišče želel prepričati, da naj bi obravnavani rop tedaj sedemnajstletni Markič izvedel skupaj z

Foto: arhiv CG

Obtoženi Darjan Begič je vztrajno zanikal kakršnokoli vpletenost v drugi rop škofjeloške Hranilnice Lon.

Lukom Radićem, s katerim je Begič tisti dan zamenjal mobilni telefon.

Prav Markiča, ki so ga zaradi omenjenega ropa obravnavali v mladoletniškem postopku, v katerem pa mu kazen ni bila izrečena, saj je bil vmes že obsojen zaradi sodelovanja pri poskusu ropa škofjeloškega Lona v novembru 2013, so v sredo znova zaslišali kot prič. Zaradi časovne oddaljenosti se veliko podrobnosti ni več spominjal, zato je vztrajal pri povedanem na prejšnjih zaslišanjih. Tedaj je zatrdil, da sta se za rop dogovorila z Darjanom Begičem, ki ga je 31. julija 2013 tudi pripeljal v Škofjo Loko ter mu izročil airsoft pištolo in podkopo, s katero si je Markič ob vstopu v banko zakril obraz.

Škofjeloško poslovalnico Hranilnice Lon so od novembra 2012 do novembra 2013 oropali kar trikrat. Darjan Begič je po ugotovitvah sodišča sodeloval pri vseh treh. / Foto: arhiv CG

Kljukajo po vratih

SIMON ŠUBIC

Kranj – Gorenjski policisti svarijo občane pred prodajalkami nakita in drugih predmetov, ki kradejo po domovih. Pred dnevi so taka primera obravnavali v Naklem in v Žirovnici.

V Žirovnici, o tem smo že poročali, je približno 45 let stara ženska s temnejšo poltjo in v čop spetimi črnimi lasmi oškodovanka iz hiše odtujila nakit. Storička se je pred dejanjem pojavila na vratih hiše oškodovanka in ji v prodajo ponujala

Begič ga je počakal tudi po ropu, kjer mu je Markič oddal denar, popoldne istega dne pa mu je Begič v Kranju izročil okoli tisoč evrov izkupička. Po navedbah Hranilnice Lon je sicer ropar tedaj odnesel 4085 evrov. Na vprašanje, zakaj se je sploh odločil za izvedbo ropu, je pričal odgovorila, da je bil tedaj še mlad, dijak in da je potreboval denar za vsakdanje potrebe. Ob tem je zatrdil, da Luke Radića, ki ga je Begič navajal kot možnega sotorilca ropu, sploh ne pozna, niti ni zanj nikoli slišal.

Tožilka: krivda dokazana

Okrožna državna tožilka Tatjana Primožič je v končni besedi poudarila, da je bilo Begičevo sotorilstvo pri obravnavanem ropu dokazano v zadostni meri. Obremenjuje ga tudi izpovedba sotorilca Markiča, ki je ves čas enako opisoval njuno poznanstvo, način izvršitve ropu in tudi njuni vloge, njegovo izpovedbo pa potrjujejo tudi materialni dokazi. »Rop je res izvedel neposredno Markič, vendar pa je udeležbo obdolženca šteti za sotorilstvo. Z Markičem sta izbrala Hranilnico Lon, Markiču je izročil pripomočke, tja sta šla skupaj, po ropu sta se srečala in Begič je tudi vzel denar. Obtoženi je dejanje storil kot svoje in nikakor ni šlo morebiti le za pomoč ali pa nasvete pri izvršitvi kaznivega dejanja,« je navedla tožilka in dodala, da ne gre verjeti obtoženčevi materi, ki je na sodišču zatrjevala, da dobro ve, da je bil njen sin tistega dne, ko se je zgodil rop v Škofji Loki, ves dan doma. Ker je bil Begič v preteklosti obsojen že zaradi več premoženjskih kaznivih dejanj, je tožilka na koncu ocenila, da je zanj edina primerna kazen zapora, ki naj se mu izreče v trajanju enega leta in sedem mesecev. Na njen kaznovalni predlog se je nezadovoljni obtoženi odzval s ploskanjem.

Obramba: premalo dokazov za obsodbo

Begičeva zagovornica Nataša Ljubič pa je sodnemu senatu predlagala, naj njenega klienta oprosti krivde. Opozorila je, da sta bila tako Štefan Markič kot Luka Radić v svojih izpovedbah v različnih fazah postopka večkrat kontradiktorna. Markič je tako spreminjal višino denarja, ki naj bi ga po ropu prejel od Begiča, nikdar tudi ni z gotovostjo povedal, čigava je bila airsoft pištola, ki jo je uporabil pri ropu, in je dopuščal tudi možnost, da je bila njegova, podobno je bilo s podkopo. Njegove izpovedbe so se razlikovale tudi v podatku, ali sta se v Škofjo Loko pripeljala z avtomobilom ali s skuterjem. »Pri tem ropu je gotova samo ena stvar: da ga obtoženi neposredno ni izvedel. Nikakor pa ni dokazano, na kakšen način naj bi sodeloval pri njem,« je prepričana odvetnica in poudarila, da je izjava Radića o menjavi telefona z Begičem na dan ropu edini dokaz za vpletenost Begiča v ta rop, kar je po njenem premalo za obsodbo.

Sodni senat je po krajšem razmisleku odločil, da je Begič kriv. »Ocenjujemo, da je bilo kaznivo dejanje dokazano na podlagi izpovedb prič in materialnih dokazov,« je dejala sodnica Ahačičeva. Morda so priče res nekoliko različno govorile v različnih fazah postopka, vendar pa so o poglavitnih stvareh ves čas izpovedovale enako, je dodala. Sodni senat je zaradi precejšnje časovne oddaljenosti obtoženemu izrekel za pet mesecev milejšo zaporno kazen, kot je predlagala tožilka. Zavarovalnici Sava, ki je Hranilnici Lon povrnila škodo, nastalo z ropom, je senat tudi delno priznal premoženjskopравни zahtevek. Begič bo moral zavarovalnici vrniti 3085 evrov, kolikor jih naj bi po ugotovitvah sodnega senata pridobil z ropom.

vseeno pa opozarjajo, da je šlo za okoliščine, ki se pojavljajo pri drznih tatvinah v stanovanjskih objektih. Taka dejanja je možno vsaj deloma preprečiti z poslednjim zaklepanjem nepremičnin, saj storilci drznih tatvin večinoma izkoriščajo nedoslednost lastnikov pri zaklepanju objektov in zapiranju oken ali vrat, opozarjajo na Policijski upravi Kranj.

KURILNO OLJE
DATRIS
GREJE MOČNEJE
080 2341
Datris d.o.o., Alpska cesta 43, 4248 Lesce

zdravje & lepota

Jubilej kranjske diabetološke ambulante

V letošnjem letu diabetološka ambulanta v Kranju obeležuje poseben jubilej – že petdeset let uspešno pomagajo diabetikom, vseskozi pa tudi aktivno ozaveščajo o pomembnosti zdravega načina življenja.

SAMO LESJAK

Začetki kranjske diabetološke ambulante segajo v drugo polovico šestdesetih let; ambulanta je takrat delovala v sklopu internega oddelka v Zdravstvenem domu (ZD) Kranj, enkrat tedensko jo je vodila zdravnica Šuputova. Leto 1968 se je oddelek preselil v takratni Inštitut Golnik, ambulanta dejavnost pa ostane v Kranju. V sedemdesetih letih z delom začne izvrstna zdravnica Jana Kreč Šorli, ki med letoma 1994 in 2006 tudi vodi ambulanto. Leto 1984 delo začne gastroenterolog Stane Benedik, nato Marija Potočnik, sedanji vodja diabetološke službe pa je Marjan Kristanc. Leto 2006 je prelomno zaradi selitve dejavnosti v večje in lepo urejene ambulantne prostore, poimenovane Diabetološki center. Aktivnih je pet ambulant tedensko z možnostjo razširitve, ekipi pa so se pridružile tudi sodelavke iz laboratorija za kemično biotehnologijo in hematologijo. Jedro zdravstvenega kolektiva diabetolo-

ške ambulante trenutno tvorijo zdravniki Jana Kreč Šorli, Marjan Kristanc, Tatjana Martinjak Perčič, Kristina Cerk, Sanja Grm in Ana Balažic ter diplomirane medicinske sestre Sonja Mušič, Špela Dolinar in Špela Sajevec ter srednji medicinski sestri Diana Strakoš in Silvia Valjavec, občasno pa na pomoč prislokožijo tako mladi kot tudi bolj izkušeni zdravniki ter medicinske sestre – prav vsi člani kolektiva med seboj odlično sodelujejo, svoje delo pa opravljajo vestno, strokovno ter z veliko mero srčnosti.

V vseh teh letih sta se stroka ter medicinska tehnologija zdravljenja diabetesa močno razvili, lahko govorimo o pravih revolucijah: inzulini ter injekcijske igle so veliko bolj kakovostni, s pojavom glukometrov pa se je vzpostavila možnost samokontrole tako rekoč za vsakogar – tako so meritve sladkorja v krvi, pa tudi določanje ter vnašanje pravega odmerka inzulina bistveno lažji. Razvoju pa je vseskozi sledila tudi sama diabetološka ambulanta v Kranju: izboljšali so organi-

zacija dela z nakupom sodobnih aparatov za določanje sladkorja v krvi in urinu, pa tudi za določanje glikiranega hemoglobina, tako da niso več odvisni od laboratorija ZD Kranj. S tem so se končale dolge čakalne vrste, obenem pa se zdravniki lahko še bolj posvetijo kroničnim zapletom bolezni in spremljanju dejavnikov za razvoj morebitnih srčnožilnih bolezni. V ambulanti so začeli redno meriti krvni tlak in maščobe ter sistematično analizirati številne različne laboratorijske izvide. Uvedli so posebno ambulanto za diabetično nogo, izvajajo pa tudi šole in delavnice o pomembnosti pravilne prehrane ter uspešno sodelujejo z društvom sladkornih bolnikov.

Sladkorna bolezen je od vseh kroničnih bolezni najbolj odvisna od sodelovanja bolnika, dovetnega za zdrav način življenja. In prav za ozaveščanje ter izobraževanje diabetikov ter potencialnih diabetikov o tem si bodo vsi zaposleni na diabetološki ambulanti v Kranju prizadevali tudi v prihodnje.

Del aktivnega medicinskega kolektiva kranjske diabetološke ambulante: Špela Sajevec, Sonja Mušič, Jana Kreč Šorli, Marjan Kristanc in Špela Jekovec

Približno tretjina jih ne ve za okužbo

Okužba z virusom HIV oziroma bolezen aids sta še vedno neozdravljiva, vendar imajo okuženi ob zgodnji diagnozi in zdravljenju daljše in kvalitetnejše življenje, so opozorili ob prvem decembru, dnevu aidsa.

SUZANA P. KOVAČIČ

Zgodnje testiranje na virus HIV in zdravljenje zmanjšujeta vpliv okužbe individualno in družbeno, so ob svetovnem dnevu aidsa opozorili na Nacionalnem inštitutu za javno zdravje (NIJZ). Okužba z virusom HIV oziroma bolezen aids sta še vedno neozdravljiva, vendar imajo okuženi ob zgodnji diagnozi in zdravljenju daljše in kvalitetnejše življenje, z zgodnjim odkrivanjem se tudi

preprečuje prenos okužbe. Večina okužb se prenese v prvih mesecih po okužbi, ko je oseba najbolj kužna. Po ocenah je v Sloveniji približno tisoč oseb s HIV. Med njimi jih približno tretjina ne ve za svojo okužbo. Najpogostejši način prenosa je z nezaščitenimi spolnimi odnosi, največje breme okužbe pa nosijo moški, ki imajo spolne odnose z moškimi. Po podatkih NIJZ smo v letih 2017 in 2018 v Sloveniji beležili nižje število novih diagnoz HIV kot leta 2016, ko je bilo kar 56 novih diagnoz, več kot

kadarkoli prej. Letos je bilo do vključno 20. novembra prijavljenih 32 primerov novih diagnoz. Relativno nizko število novih diagnoz okužbe s HIV v zadnjih dveh letih je predvidoma posledica uspehov kombinirane preventivne, predvsem sprememb glede dostopnosti testiranja in kulture testiranja ter takojšnjega zdravljenja ob diagnozi okužbe s HIV,« je povedala dr. Irena Klavs z NIJZ, a opozorila, da delež poznih diagnoz, ko je imunski sistem že hudo prizadet, še vedno ostaja previsok.

Naravna pomoč

Klavdija Markovič je študirala zgodovino, waldorfsko pedagogiko, raziskovala ezoteriko, transakcijsko analizo, psihologijo, Bachove kapljice. Na voljo za pomoč je v Naklem in tudi v Lekarni Kranjski orek.

»Ne zdravim, ampak ljudem lahko pomagam ponovno vzpostaviti porušeno ravnovesje, da se potem sami lahko pozdravijo. Fizične, psihične in čustvene težave, ki jih ljudje opisujejo npr. kot bolečine ali bolezen, občutim kot energijska neskladja v ljudeh. Na energijskem nivoju pomagam, da pride do spremembe, do čiščenja, da se lahko izboljša fizično stanje, čustveno in psihično stanje, torej da človek spet lahko občuti boljše počutje, večjo harmonijo v sebi,« pojasni Klavdija Markovič. Kot poudari, se posveča odstranitvi vzrokov in ob tem

V Lekarni Kranjski orek v starem mestnem jedru Kranja vas bodo prijazno sprejeli in strokovno svetovali. / FOTO: TINA DOKL

Klavdija Markovič / FOTO: ARHIV GORENJSKEGA GLASA, GORAZD KAVČIČ

tudi posledic. »Ko očistimo energijski predel, kjer je imel klient težave, priteče nova energija, kar sproži lahko proces "samozdravitve" oz. samoobnovitve. Ljudje po pomoči opisujejo, da so spet radostni, da čutijo mir v sebi ... Odrasli in otroci prihajajo zaradi različnih težav, ki jih opisujejo kot bolečine v rami, ponavljajoče se angine, nespečnost, stres, depresijo, raka, športne poškodbe, bolečine v kolenu, pomanjkanje volje ...« Več o izkušnjah njenih klientov lahko preberete na spletni strani naravna-pomoc.si. Klav-

dija Markovič lahko pomaga tudi, ko ima človek strahove, je negativno nastrojen, ko se ne zna postaviti zase, izgubi upanje, vero v ljubezen, je globoko žalosten ... »V takih primerih terapijo običajno kombiniram z Bachovo cvetno terapijo, lahko je to tudi samostojna pomoč. Odzivi so zelo dobri. Po svetovanju lahko klient prejme Bachove kapljice na dom ali jih kupi v Lekarni Kranjski orek v Kranju. V tej lekarni nudim tudi svetovanje po predhodnem naročilu na številki 070 997 506,« je še dejala Markovičeva.

TERAPIJA

**ODDIH V KRAJU Z VEČ KOT
610-LETNO TRADICIJO**

Terme Dobrna, že od leta 1403

Terme Dobrna, že od leta 1403 ODDIH IN DOŽIVETJE

PREDPRAZNIČNI ODDIH

do 21. 12. 2018 in od 26. 12. 2018 do 30. 12. 2018

**1 x polpenzion + kopanje, že od
38,90 €** oseba / noč, min. 2 noči

V paket je vključeno:

- neomejen vstop v bazene,
- živa plesna glasba (petek, sobota),
- kopalni plašč v sobi,...

ČAROBNI BOŽIČ

od 21. 12. 2018 do 26. 12. 2018

**1 x polpenzion + kopanje, že od
39,90 €** oseba / noč, min. 2 noči

V paket je vključeno:

- svečana božična večerja,
- neomejen vstop v bazene,
- kopalni plašč v sobi,
- praznična animacija,...

SENIOR ODDIH

do 30. 12. 2018 in od 06. 01. 2019 do 29. 12. 2019

**5 x polpenzion + kopanje, že od
205,00 €** oseba / 5 noči

V paket je vključeno:

- 1 x storitev za zdravje v Medicinskem centru,
- 1 x storitev za dobro počutje v La Vita centru,
- neomejen vstop v bazene,
- BREZPLAČEN PREVOZ od doma do Term Dobrna in nazaj,...

TERME DOBRNA
HOTELS, SPA & MEDICAL CENTRE
SINCE 1403

080 22 10
info@terme-dobrna.si
www.terme-dobrna.si

Informacija, ki naj vam »ne uide«

Imate težave z nehotenim uhajanjem urina? Se morebiti srečujete s problemi, kot je nenadzorovano uhajanje vode ob smejanju, kihanju, dvigu bremena? Vas pestijo težave v smislu prepogostih občutkov potrebe po uriniranju, morda po nujnem uriniranju ob poslušanju iztekajoče vode?

Urinska inkontinenca je navajanje kakršnegakoli nehotenega uhajanja seča. Je kar dvakrat pogostejša pri ženskah kot pri moških. Pojavnost urinske inkontinence je pri mlajših odraslih ženskah od dvajset do trideset odstotkov, v srednjih letih je od trideset do štirideset odstotkov, pri starejših ženskah pa od trideset do petdeset odstotkov.

Dejavniki tveganja za urinsko inkontinenco

Dejavniki, ki lahko povzročijo urinsko inkontinenco, so starost, nosečnost, porod, menopavza, histerektomija, debelost, simptomi spodnjih sečil, kognitivna prizadetost, poklicna tveganja, funkcionalna prizadetost, pljučne bolezni, kajenje, zaprtje, telesna aktivnost, prirojena slabost vezivnega tkiva, piknični tip konstitucije, prolaps maternice, cistokela, obsevanje.

Poznamo več vrst urinske inkontinence

Ločimo več vrst urinske inkontinence. Stresna urinska inkontinenca je navajanje nehotenega uhajanja seča pri naporu, hoji, kihanju ali kašljanju oziroma povečanem intraabdominalnem pritisku. Urgentna urinska inkontinenca je navajanje nehotenega uhajanja seča, ki se pojavi med ali po predhodni hudi nuji po mokrenju. Najpogosteje se pojavi na poti proti stranišču, ob poslušanju iztekajoče vode in ob delu z mrzlo vodo. Mešana urinska inkontinenca pa je kombinacija stresne in

urgentne urinske inkontinence. Z urinsko inkontinenco se sooča mnogo ljudi, a jo (žal) velikokrat sprejmejo kot normalno stanje, povezano s staranjem.

Možnosti uspešnega zdravljenja

Pri preprečevanju oziroma zdravljenju urinske inkontinence se vse bolj uveljavlja vloga fizioterapije in priporočilo, da naj bodo fizioterapevtske metode pri terapiji vedno prva izbira. V Termah Dobrna pristopajo k tej problematiki celostno, zaokroženo in s strokovno podprto rehabilitacijo. Seveda je prvi korak

vidualni trening sečnega mehurja, individualni trening mišic medeničnega dna z biološko povratno zvezo (t. i. bio-feedback), električno stimulacijo mišic medeničnega dna (vaginalno) in impulzno elektromagnetno stimulacijo.

Uporaba funkcionalnega magnetnega stola

Posebej je treba omeniti funkcionalni magnetni stol, ki je učinkovita metoda elektrostimulacije, ki ustvarja pulzno magnetno polje, namenjeno zdravljenju urinske inkontinence brez neprijetnega vstavljanja

Pri preprečevanju oziroma zdravljenju urinske inkontinence se vse bolj uveljavlja vloga fizioterapije in priporočilo, naj bodo fizioterapevtske metode pri terapiji vedno prva izbira, kot poudarjajo v Dobrna Medical centru. Seveda je prvi korak obisk specialista za inkontinenco, bodisi urologa, uroginekologa ali ginekologa.

obisk specialista za inkontinenco, bodisi urologa, uroginekologa ali ginekologa. Sledi individualen in temeljit pogovor ter fizikalni pregled pri strokovno usposobljeni fizioterapevtki, kjer so podane glavne smernice obravnave zdravljenja. Konzervativno zdravljenje zajema svetovanje o spremembi življenjskega stila, individualni trening mišic medeničnega dna v skladu z meritvami mišične aktivnosti mišic medeničnega dna, indi-

vidualni trening sečnega mehurja, individualni trening mišic medeničnega dna z biološko povratno zvezo (t. i. bio-feedback), električno stimulacijo mišic medeničnega dna (vaginalno) in impulzno elektromagnetno stimulacijo. S pomočjo funkcionalnega magnetnega stola se poveča moč in vzdržljivost mišic medeničnega dna, pacient pa se nauči pravilne aktivacije teh mišic. Pri vadbi mišic medeničnega dna sta najpomembnejša vztrajnost in doslednost. Izboljšanje je zaznavno šele po enem mesecu ali več. Vaje je treba izvajati vsak dan in nadaljevati tudi, ko se stanje izboljša, saj mišice zelo hitro oslabijo, če jih ne uporabljamo.

V Termah Dobrna pristopajo k problematiki urinske inkontinence celostno, zaokroženo in s strokovno podprto rehabilitacijo.

AKTUALNO

Prvi posredovalci tudi v Kamniku

JASNA PALADIN

Sistem prvih posredovalcev v občinah deluje že nekaj let, je pa občina Kamnik prva, ki je podpisala dogovor, skladen s pravilnikom službe nujne medicinske pomoči. Podro-

če je namreč zakonsko slabo urejeno in neuskajeno. Kamniški podžupan v začetnem opravljanju funkcije župana Igor Žavbi, direktor Zdravstvenega doma dr. Julija Polca Kamnik Sašo Rebolj in vodja izpostave Uprave Republike Slovenije za zaščito in reševanje Ljub-

ljana Elza Majcen so podpisali dogovor o usposabljanju, aktiviranju in financiranju prvih posredovalcev na območju občine Kamnik. Slednji je namenjen vzpostavitvi prvih posredovalcev posameznikov, ki delujejo v okviru skupine prvih posredovalcev na območjih, kjer

je ugotovljena potreba s strani zdravstvenega doma. Občina Kamnik je prva slovenska občina, ki je podpisala omenjeni dogovor v skladu z veljavnim Pravilnikom o službi nujne medicinske pomoči. »Ne, Občina Kamnik ni prva, ki bi imela tak sistem, v okolici

deluje sistem prvih posredovalcev že nekaj let. Ker pa je področje zakonsko slabo urejeno in neuskajeno, so dogovori o prvih posredovalcih močno odvisni od lokalnega okolja in ni povsod enako. Občina Kamnik naj bi imela zdaj prvi dogovor v Sloveniji, ki naj bi bil dejansko v skladu s pravilnikom službe nujne medicinske pomoči,« nam je povedal Sašo Rebolj in

dodal, da bodo prvo izobraževanje organizirali še letos, k sodelovanju pa si želijo pritegniti predvsem krajanje, ki so najbolj oddaljeni od enote nujne medicinske pomoči, za začetek bodo to PGD-ji s konca Tuhinjske doline. Prvi posredovalci so prostovoljci, ki niso zdravstveno izobraženi, se pa usposobijo za ohranitev življenja do prihoda reševalcev.

Zdravje Gorenjcev boljše od povprečja

Projekt Zdravje v občini predstavlja vir informacij o ključnih kazalnikih zdravja v Sloveniji, ki ga pripravlja Nacionalni inštitut za javno zdravje v sodelovanju z drugimi organizacijami.

SUZANA P. KOVAČIČ

Informacije o zdravju prebivalstva so tudi za leto 2018 predstavljene na ravni Slovenije, statističnih regij, upravnih enot in občin. S tem je omogočen prikaz stanja posameznih območij in primerjave med njimi. S podatki o zdravju v občini želi Nacionalni inštitut za javno zdravje (NIJZ) pomagati pri pomembnih odločitvah in aktivnostih na področju zdravja prebivalstva in s tem prispevati k boljšemu zdravju vseh prebivalcev.

Preskrbljenost z zdravniki na Gorenjskem

Preskrbljenost z zdravniki, zaposlenimi v zdravstvu, je na Gorenjskem 210 na sto tisoč prebivalcev, medtem ko je slovensko povprečje 302 zdravnik na sto tisoč prebivalcev. Da je na Gorenjskem preskrbljenost z zdravniki manjša, je po zadnjih zbranih podatkih NIJZ verjetno posledica nižjega števila specialistov na sekundarni ravni. Stopnja preskrbljenosti z zdravniki splošne/družinske medicine na Gorenjskem pa je bližje slovenskemu povprečju; Gorenjska regija ima 49,1 zdravnik splošne medicine na sto tisoč prebivalcev, medtem ko je slovensko povprečje 48,3 na sto prebivalcev, podatek vključuje tudi specializante.

Višje povprečno število prvih kurativnih obiskov na primarni ravni (Gorenjska jih ima 2222 na tisoč prebivalcev, slovensko povprečje pa je 1971 na tisoč prebivalcev) kaže, da gorenjski prebivalci vseh starostnih skupin pogosteje obiskujejo zdravnika kot v Sloveniji,

kar je lahko tudi odraz njihove boljše ozaveščenosti.

Pričakovana življenjska doba je na Gorenjskem ...

... daljša od slovenskega povprečja, še zlasti pri moških. Regija v pozitivni smeri odstopa tudi v naslednjih kazalnikih: najboljši telesni fitness indeks in najnižji delež prekomerno prehranjenih otrok, boljša odzivnost v program Svit (državni program presejanja in zgodnjega odkrivanja predrakavih sprememb in raka na debelem črevesu in danke), najnižja bolniška odsotnost z dela, nižja splošna in umrljivost zaradi boleznih srca in ožilja. Na tej osnovi bi lahko zdravje prebivalcev Gorenjske ocenili kot boljše od slovenskega povprečja, kar je tudi ugotovitev NIJZ. Med opazovanimi kazalniki slabega zdravja na Gorenjskem izstopajo poškodbe v prometnih nezgodah, zlomi kolka pri starejših, bolezni, neposredno povezane s pitjem alkohola, in bolewnost zaradi klopnega meningoencefalitisa.

Tudi Gorenjska se sooča s staranjem prebivalstva

V gorenjski regiji, ki združuje 18 občin, je leta 2016 živelo 203.654 prebivalcev (skoraj deset odstotkov prebivalcev Slovenije). Regija se ponaša z nižjim deležem najmanj izobraženih oseb in najvišjo stopnjo delovne aktivnosti v Sloveniji.

Tudi Gorenjska se sooča s staranjem prebivalstva: število mladih do 15. leta starosti upada (še vedno je med najvišjimi v Sloveniji), starih 65 let in več, še zlasti starejših od osemdeset let, pa raste. Slednji že presega-jo slovensko povprečje.

gorenjske lekarne

Farmaceutov nasvet iz Gorenjskih lekarn

Naravna nega z rastlinskimi olji in masli

Rastlinska olja in masla so najstarejša poznana sredstva za nego kože in las. V lepotne namene so jih uporabljali že v starem Egiptu. Danes so ponovno v središču zanimanja. Najdemo jih kot sestavine številnih kozmetičnih izdelkov, na voljo pa so tudi kot čista rastlinska olja in masla, brez vseh dodatkov.

KAKŠNE UČINKE NA KOŽO IMAJO RASTLINSKA OLJA IN MASLA

Rastlinska olja in masla delujejo tako, da ohranjajo ter obnavljajo naravno maščobno zaščito v zgornji plasti kože. Naravna maščobna zaščita ima pomembno vlogo pri ohranjanju zdrave in lepe kože, saj jo varuje pred izgubo vode in škodljivimi vplivi okolja. Z leti začne koži primanjkovati lastnih maščob, kar zmanjša naravno maščobno zaščito in posledično povzroči prekomerno suhost kože. Naravno maščobno zaščito oslabijo tudi neprijazni vplivi okolja, kožna obolenja, neustrezna nega kože ...

Rastlinska olja in masla ne skrbijo le za ohranjanje vlage v koži in zaščito pred škodljivimi vplivi okolja, ampak izboljšujejo tudi strukturo kože, podpirajo naravno obnavljanje kože in preprečujejo njeno prezgodnje staranje. Koži vračajo mehko, gladkost in prožnost. Prednost nege kože z rastlinskimi olji in masli je tudi ta, da so po sestavi sorodna kožnim maščobam, zato jih koža dobro sprejme.

KAKO IZBEREMO PRAVO RASTLINSKO OLJE ALI MASLO

Vsako rastlinsko olje in maslo je posebno zaradi svoje značilne sestave, ki se odraža v negovalnih lastnostih, pa tudi vonju, barvi, občutku mastnosti na koži, hitrosti vpijanja v kožo, obstojnosti ...

Rastlinsko olje ali maslo za svojo kožo izberemo glede na trenutno stanje kože in dejavnike okolja. Tako bomo za nego suhe in zrele kože uporabili arganovo ali avokadovo olje. Marelično in mandljevo olje sta blagi olji, primerni za nego vseh vrst kože, tudi občutljive kože. Karitejevo maslo deluje blagodejno na občutljivo in k alergijam nagnjeno kožo; pomaga tudi pri suhi, grobi, razpokani in razdraženi koži. Šentjanževo olje in kakavovo maslo pomirjata razdraženo in pordelo kožo, obremenjeno zaradi izpostavljanja soncu, ter negujeta suho, grobo in razpokano kožo. Jojobino olje in olje grozdnih pešk sta primerna za nego vseh vrst kože, tudi mešane in mastne kože, saj se hitro vpijeta in ne puščata mastnega občutka. Kokosovo olje neguje suho in razdraženo kožo, zelo primerno pa je tudi za nego las.

KAKO UPORABLJAMO RASTLINSKA OLJA IN MASLA

Rastlinska olja in masla so namenjena negi obraza in telesa. Rastlinska olja so primerna tudi za nego las, hkrati pa so nepogrešljiv pripomoček pri masaži telesa in obraza.

Pri negi telesa dosežemo najboljši učinek tako, da rastlinsko olje ali maslo nanesemo na kožo takoj po umivanju, ko je koža še vlažna. Tako bo koža še bolj navlažena, saj tanka plast maščobe na njeni površini zadrži vodo. Rastlinske maščobe so še posebej koristne na predelih telesa z manjšim številom žlez lojnic, kot je koža na komolcih in golenih.

Kožo na obrazu običajno negujemo z rastlinskimi olji. Glede na stanje kože jih uporabljamo redno ali občasno namesto kreme za obraz. Tudi pri negi obraza nanesemo olje takoj po umivanju na še vlažno kožo ali pa neposredno po nanosu tonika oziroma drugega vlažilnega sredstva. Olje lahko uporabimo tudi tako, da ga primešamo dnevni ali nočni kremi – na dlani premešamo eno do dve kapljici olja s kremo. Za intenzivno nego kože obraza, ki ji izrazito primanjkuje maščobe in vlage, nanesemo tudi serum in/ali kremo. Predvsem v hladnih zimskih mesecih poskrbimo, da koži zagotovimo dovolj maščobe za zaščito pred ostrimi vplivi okolja, ki kožo še dodatno obremenijo in izsušijo.

Tjaša Prevodnik, mag. farm., spec.
Gorenjske lekarne

www.gorenjske-lekarne.si, info@gorenjske-lekarne.si

Lekarniške enote: Bled Zlatorog, Bohinjska Bistrica, Cerklje, Gorenja vas, Jesenice, Jezersko, Kranj, Kranjska Gora, Kropa, Lesce, Planina, Planina II, Podlubnik, Preddvor, Primskovo, Radovljica, Stražišče, Šenčur, Škofja Loka, Tržič, Železniki, Žiri, Žirovnica

Farmakoinformativna služba, Galenski laboratorij, Kontrolno analizni laboratorij
Homeopatska zdravila za samozdravljenje - Za svetovanje se predhodno naročite.

ZANIMIVOSTI

Medicinska odprava v Ugando

Kranjčanka Eva Recek, diplomantka Medicinske fakultete Univerze v Ljubljani, in Celjanka Jelena Prijic, absolventka medicine, bosta februarja 2019 odpotovali v Mukono v Ugando, kjer bosta opravljali prostovoljno delo v manjši javni bolnišnici. Prav tako bi radi s seboj prinesli najbolj osnovne medicinske pripomočke in zdravila, pri čemer potrebujeta vašo pomoč.

Jelena Prijic in Eva Recek / FOTO: SAMO PAUŠER

SUZANA P. KOVAČIČ

Prijateljici Eva Recek in Jelena Prijic poleg strasti do medicine družijo tudi strast do potovanja, spoznavanja različnih življenjskih zgodb in raziskovanja novih kultur. »Svoje znanje in izkušnje pridobivava izven okvira študija tudi preko študentskega in prostovoljnega dela, skupaj sva se izobraževali na poletni šoli tradicionalne kitajske medicine v Tajvanu in kirurški praksi v Braziliji. Delo v tujini in drugačnih razmerah, kot

smo jih vajeni pri nas, nama je dalo neprecenljive izkušnje in odprlo drugačne poglede na svet. Pripravljene sva na nove izkušnje in izzive tudi v okviru prihajajoče odprave,« je napovedala Eva.

V Ugandi bosta februarja 2019 opravljali enomesečno medicinsko prostovoljno delo v javni bolnišnici Mukono Health Centre IV v mestecu Mukono, ki ima okrog petdeset tisoč prebivalcev. Bolnišnica ponuja brezplačno zdravstveno oskrbo vsem tamkajšnjim prebivalcem: otrokom, starejšim, nosečnicam ...Medi-

cinska oskrba je tam precej drugačna, saj jim zaradi revščine primanjkuje tako osebja kot mnogih osnovnih medicinskih pripomočkov, naprav in zdravil, kot je pojasnila Eva: »Najin cilj je kot dodatna delovna sila in vir znanja po najboljših močeh pomagati pri oskrbi pacientov in ozaveščanju o ustrezni medicinski oskrbi. Prav tako bi radi s seboj prinesli najbolj osnovne medicinske pripomočke in zdravila, pri čemer potrebujeta vašo pomoč.« Sredstva zbirata prek slovenske platforme za nagradno množično financiranje Adrifund pod

imenom njune odprave Medanda (okrajšava za Medical Expedition to Uganda). »Za ciljni znesek sva izbrali 2200 evrov, ki ga bosta namenili nakupu nujnih medicinskih pripomočkov, kot so merilci krvnega tlaka, stetoskopi, termometri, zaščitne rokavice, razkužila, otoskopi, igle, povoji, obliži ... Zase bosta iz tega fonda krili samo letalsko vozovnico, medtem ko bosta vsa svoja cepljenja, bivanje in hrano krili sami. Za vsak prispevek, ki nama ga podporniki prispevajo prek platforme, ponujava neko nagrado, odvisno od višine

prispevka (npr. majico z najinim logotipom ali darilo iz Ugande). Zadali sva si 35 dni, da zbereva ta znesek, akcija se zaključi 21. decembra. Veseli bosta tudi kakršnekoli druge pomoči, npr. pripomočkov, zdravil, oglasilo se je že nekaj posameznikov, da bi radi dali kaj za s seboj. V zvezi s tem se lahko na naju obrnete tudi preko e-pošte: medanda2019@gmail.com.« Kako konkretno poteka zbiranje sredstev, si lahko ogledate na <https://www.adrifund.com/project/view/619>.

Eva in Jelena bosta stanovale v vasi, približno deset

kilometrov stran od Mukona pri družini lokalnega zdravnika v hiški brez elektrike, kanalizacije. Tako, kot tam živijo – živijo preprosto, a so zadovoljni s tem, kar imajo, je prepričana Eva. S tem tudi ne bosta imeli visokih stroškov. Na odpravo gresta prek dobrodelne organizacije Love volunteers. »Delo bo za naju vsekakor izziv. Veliko je nalezljivih bolezni, kot so tuberkuloza, aids, hepatitis, in tudi čisto običajnih bolezni, ki jih tam zdravniki ne uspejo vse pozdraviti, ker je enostavno preveč pacientov,« je še povedala Eva Recek.

Lekarna BÄREN APOTHEKE Celovec/Klagenfurt

Neposredno ob glavni celovški vpadnici s smeri Ljubelja, na ulici Rosentalerstrasse, se nahaja ta znana lekarna BÄREN APOTHEKE, ki jo vodi mag. dr. Romana Hassler. BÄREN APOTHEKE je klasična lekarna, ki ima poleg zdravil tudi zelo široko ponudbo izdelkov s področij homeopatije, fitoterapije, prehranskih dodatkov in kozmetike.

Osnovna smernica vseh sodelavcev znane lekarne BÄREN APOTHEKE v koroški prestolnici Celovec je poleg splošne medicine tudi optimalno svetovanje na področju alternativnih zdravstvenih možnosti. Zelo pomembna so tudi številna področja homeopatije, terapije s Schüsslerjevimi solmi in z Bachovimi cvetnimi pripravki. Strokovni sodelavci lekarne si radi vzamejo čas za optimalno svetovanje na vseh področjih. V središču pozornosti je zdravje in dobro počutje vsake posamezne stranke.

Del optimalnega zdravja in dobrega počutja je tudi zdrava in negovana koža. Zato je celovška lekarna BÄREN APOTHEKE specializirana tudi na vrhunske kozmetične izdelke.

V primeru, da se zgodi, da določenih zdravil ni na zalogi, poskrbi ekspresna služba za hitro dobavo. V kratkem času vam priskrbimo celo zdravila iz Nemčije.

Z veseljem vam svetujemo tudi po telefonu ali po elektronski pošti. Lastna parkirišča pa zagotavljajo, da bo obisk udoben!

- ZDRAVILA • HOMEOPATIJA • FITOTERAPIJA
  - PREHRAMBNI DODATKI • KOZMETIKA
  - EKSPRESNA DOBAVA ZDRAVIL IZ NEMČIJE
- (informacije o dobavi dobite tudi po elektronski pošti)

LEKARNA BÄREN APOTHEKE

A-9020 Klagenfurt/Celovec, Rosentalerstrasse 73 • tel. 0043/463/22225 • faks + 17
e-pošta: baerenapotheke@hotmail.com • www.baerenapotheke-klagenfurt.at
ODPRTO: pon. - pet. 8.00 - 18.00, sobota 8.00 - 12.00 • GOVORIMO SLOVENSKO

GG+

AKTUALNO
POGOVOR
ZANIMIVOSTI
NA ROBU
RAZGLLED

Knjiga kot poklon življenju

Knjižni prvenec Belo se pere na devetdeset, v katerem je žirovska rojakinja Bronja Žakelj skozi pretresljivo in ganljivo, a obenem duhovito in navdihujočo pripoved opisala svojo življenjsko zgodbo, so pretekli teden predstavili tudi v Modrijanovi knjigarni v Škofji Loki.

MATEJA RANT

Avtobiografski roman predstavlja osebno izpoved o odraščanju, soočanju z izgubo in ukradenem žalovanju, težki bolezni in številnih preizkušnjah, ki jih je življenje postavilo na pot Bronji Žakelj. »Želela sem napisati nekaj res pristnega, iskrenega, zato sem na začetku pisala predvsem zase in bralca dolgo niti nisem imela pred očmi, to sem povsem odmisli,« je priznala Bronja Žakelj in dodala, da sicer knjiga ne bi bila, kar je. »Vedno so namreč neki zadržki, če se ukvarjamo s tem, kaj bodo rekli drugi.« Njeno iskrenost so očitno začutili tudi bralci, saj je bila knjiga razprodana v dobrem mesecu, zdaj pa čaka na že tretji ponatis. A čeprav v knjigi opisuje številne težke življenjske preizkušnje, je ne doživlja kot knjigo izgub, ampak kot poklon življenju, je poudarila.

Bronja Žakelj je po izobrazbi diplomirana novinarka, a je prvo službo našla v marketingu, danes pa dela v bančništvu. A njena ljubezen do knjig in pisanja ni nikoli povsem zamrla in tako je počasi začel nastajati avtobiografski roman, za katerega je sprva domnevala, da nikogar ne bo zanimal, zato jo je odziv bralcev še toliko bolj presenetil. »O temi nisem veliko razmišljala, ker se mi je moja zgodba in zgodba moje družine zdela tako zanimiva,« je priznala. V knjigi uporablja nagovorni slog, in

sicer ves čas govori mami, ki jo je izgubila pri štirinajstih letih. »Najprej sem pisala v pretekliku, potem so se mi stavki slučajno zapisali v sedanjiku in takrat sem ugotovila, da to zame predstavlja najboljšo izrazno možnost. Takrat se je namreč v moji glavi vse spremenilo, spomini so postali avtentični, predstavila sem se v čas, ki sem ga opisovala.« Po njenem prepričanju je knjigi to prineslo dinamičnost, saj si je skozi otroške oči lahko dovolila več. Pripoved je zasnovana minimalistično, da bi tako zgodbi omogočila prostor in svobodo.

Svoje otroštvo opiše kot zelo idilično, obiskovalci so si pri njih doma podajali kljuko. »Vsi ti ljudje so me imeli radi, čutila sem varnost, toplino, ljubezen. Do srednje šole nisem imela lastnih ključev stanovanja, saj je bil pri nas vedno kdo doma.« Teh srečnih štirinajst let je bilo po njenih besedah dovolj, da jih je lahko kot jokerja potegnila iz rokava, ko se je po mamini smrti življenje obrnilo v povsem drugo smer. Smrti mame je namreč sledila tišina, saj sta oče in babica Dada mislila, da bosta z bratom Rokom najlažje pozabila na mamo, če se je ne bo omenjalo, a resnica je bila po besedah Bronje Žakelj daleč od tega. »Žalost, ki ti je ne dovolijo izživeti, ostaja v tebi. Tišino sem zato mogoče pretrgala šele s to knjigo.« Z očetom, pravi, se o žalovanju za mamo ni pogovarjala vse

Bronja Žakelj s svojim knjižnim prvencem

do takrat, ko je začela pisati knjigo in ji je prinesel mamino zdravniško dokumentacijo, ki bi ji bila lahko v pomoč pri pisanju. »Otroško žalovanje je zelo zapostavljeno, pomagalo bi mi vsaj, da bi se kdo želel pogovarjati z mano o mami.« Tako pa so takoj prekinili pogovor, ko je beseda nanese na njo, zato se ji je zdelo, kot da je sploh nikoli ne bi bilo, kot da so spomini nanjo le sanje. In tudi v resnici se ji je mama zelo pogosto prikazovala v sanjah. »Te sanje so bile zelo grozne, saj sem jo klicala in tekla za njo,

a me ni prepoznala.« To se ji je dogajalo, vse dokler svojih sanj ni zaupala psihologinji, ki ji je razložila, da je to le eden od vzorcev, kako otroci reagirajo na mamino smrt. »To je povezano s krivdo, ker mama ne sme umreti, saj je vse, kar otrok ima.« S to razlago je njeno žalovanje dobilo legitimnost in tako se je vendarle osvobodila teh sanj.

Rak v tretjem stadiju je pri dvajsetih letih pretresel tudi njen svet, a bolj kot boleznijo se je bala tega, da bi ji zdravniki in bližnji prikrivali, kaj se dejansko dogaja z njo, kot

se je zgodilo njeni mami, ki do smrti ni vedela za pravo diagnozo, torej raka na želodcu, priznava Bronja Žakelj. »Z lažjo te oropajo osnovnega dostojanstva; nihče nima pravice, da razpolaga s tvojim življenjem in tako postane gospodar tvojega življenja.« Priznala je, da je bila tudi njena prva reakcija na diagnozo, to je rak bezgavk, res strah in panika, a obenem se v človeku s tem aktivirajo potenciali, ki se sicer ne bi. »Zmožni smo veliko več, kot si mislimo, da smo. Telo se drugače odzove, če veš, s čim se soočaš.« Svoji zdravnici je

stoodstotno zaupala, oče pa je pri njeni boleznijo povsem odpovedal. »Danes je jasno, da bi moral biti ob meni, a po drugi strani ga razumem, ker je moral vse to prestopiti že pri mami.« Je bil pa ves čas boleznijo ob njej njen takratni fant Urban, ki ga je spoznala dva tedna prej, preden je izvedela za diagnozo. On in njena zdravnica sta ji bila med boleznijo največja opora, ki sta ji pustila izraziti vsa čustva, tudi strah pred smrtjo. »Vsi ti govorijo, da se boš pozdravil, da moraš imeti voljo, a ne gre vedno,« poudarja Bronja Žakelj in dodaja, da je bila prav legitimnost do čustev zanjo najpomembnejša stvar pri soočanju s to boleznijo. To ji je pomagalo tudi pri tragični smrti njenega brata, ki je bil alpinist in se je ponesrečil med plezanjem. »Takrat sem že vedela, da moram izživeti svojo žalost.« Vedno pa ji je bilo tudi lažje, priznava, če je svoja čustva delila z drugimi, saj je po njenem tako lažje prenašati stiske in bolečino.

Letos se je rak pri njej ponovil, a so ga pravočasno odkrili. Kljub temu je tokrat bolezen doživljala povsem drugače kot prvič, saj jo je bilo bolj kot zase strah tega, da bi njena otroka ostala brez mame. »Otroci ti dajo voljo in moč, a strah je prav zaradi njih še toliko večji. Ko sem ozdravela, sva šli s Katjušo najprej po obleko za valetu, saj pri meni moja mama tega ni več zmogla. Na valetu sem bila najsrečnejša mama.«

Aktualno

Bojan Križaj je svoje najdragocenejše predmete predal muzeju. Stran 26

Zgodbe

Izšel je zbornik Stražarji Karavank – Lojze Ude in boji za severno mejo. Stran 27

Obletnice

Profesorju Francetu Piberniku so ob devetdesetletnici pripravili literarni večer. Stran 28

Od petka do petka

V Šmarjeških Toplicah bodo na enem volišču županske volitve ponovili, v Kopru so včeraj odločali o ponovnem štetju glasovnic. / Foto: Gorazd Kavčič

»Zahtevamo plače, ki bodo omogočale normalno življenje,« je na protestu pred Gospodarsko zbornico Slovenije dejala predsednica ZZZS Lidija Jerkič. / Foto: Gorazd Kavčič (arhiv)

Predsednik republike Borut Pahor se je udeležil podnebne konference v Katovicah na Poljskem. / Foto: Daniel Novakovič (STA)

Sporazum in protest

Sindikati javnega sektorja so ta teden z vlado podpisali stavkovni sporazum in dogovor o višjih plačah, sindikati zasebnega sektorja pa so višje plače zahtevali na protestu pred gospodarsko zbornico.

SIMON ŠUBIC

Dve občini še brez županov

Za nami je drugi krog lokalnih volitev, v katerem se je odločalo o novih županih v tistih 56 slovenskih občinah, v katerih v prvem krogu ni padla končna odločitev. A tudi tokrat še ni povsod odločeno, saj se zatika v mestni občini Koper in občini Šmarješke Toplice. Posebej zanimivo je bilo v Šmarjeških Toplicah, kjer sta dosedanja županja Bernardka Krnc in njen izzivalec Marjan Hribar prejela enako število glasov – 1016, kar pomeni, da bi novega župana – prvič v samostojni Sloveniji – določili z žrebom. No, na volilni izid sta se oba pritožila in občinska volilna komisija je pritrnila nekaterim ugovorom Hribarja, ki mu je naknadno pripisala dodaten glas z glasovnice, ki je bila sprva izločena kot neveljavna. Poleg tega je občinska volilna komisija odločila, da bodo na enem od volišč, kjer naj bi se dogajale večje nepravilnosti, volitve ponovili. Te bodo predvidoma 16. decembra. Rezultat županskih volitev prav tako še ni znan v Kopru, kjer je občinska volilna komisija včeraj odločala o morebitnem ponovnem štetju volilnih glasovnic. Takšno zahtevo je namreč

zaradi več domnevnih nepravilnosti vložil dolgoletni župan Boris Popović, ki je na volitvah zbral sedem glasov manj od protikandidata Aleša Bržana. Slednji obžaluje, da se Popović ni sprijaznil z volilnim porazom.

Vlada in sindikati podpisali sporazum

Vlada in sindikati javnega sektorja so v ponedeljek podpisali stavkovne sporazume, dogovor o plačah in anekse h kolektivnim pogodbam, s čimer se je vlada izognila tudi decembrskemu stavkovnemu valu. Vsi zaposleni v javnem sektorju z izjemo zdravnikov, funkcionarjev in direktorjev bodo pridobili najmanj en plačni razred, nekaterim pa se bodo plače izboljšale za dva, tri ali štiri plačne razrede. Višji bodo tudi dodatki za nedeljsko, nočno in praznično delo ter za deljen delovni čas. Poleg jubilejne nagrade za trideset let se uvaja tudi jubilejna nagrada za štirideset let v enaki višini, višja bo odpravnina ob upokojitvi. Zaposleni z minimalno ali nižjo plačo bodo decembra prejeli tudi 200 evrov bruto poročuna za višji regres. Dogovorjeni dvigi plač, dodatkov in ostalih pravic so skupno ocenjeni na približno 308 milijonov evrov, predvidoma pa bodo uveljavljeni postopoma v

prihodnjih dveh letih. Predsednik vlade Marjan Šarec je pred podpisom sporazumov poudaril, da je izpogajano največ, kar je možno, saj stanje v proračunu več ne dovoljuje. Vodja koordinacije stavkovnih odborov skupine sindikatov Jakob Počivavšek pa je ocenil, da gre za dober zaključek tega kroga pogajanj, vendar njihovo delo s tem zagotovo še ni opravljeno. Nekateri sindikalisti sicer skrbijo, ali bo vlada zagotovila sredstva za realizacijo dogovorjenega, čeprav minister za javno upravo Rudi Medved zagotavlja, da je vlada za obdobje 2019–2021, za katerega dogovor velja, sredstva zagotovila. K podpisu niso pristopili sindikati policistov, vojakov in delavcev v pravosodju.

Protest pred gospodarsko zbornico

V sredo je pred poslopjem Gospodarske zbornice Slovenije (GZS) v Ljubljani potekal protestni shod, ki sta ga organizirala Zveza svobodnih sindikatov Slovenije (ZSSS) in Konfederacija sindikatov Slovenije Pergam. Na njem so delodajalce pozvali k zvišanju vseh plač, ne le minimalnih, zahtevali pa so tudi intenzivna pogajanja za nove kolektivne pogodbe. Predsednica ZSSS Lidija Jerkič je namreč napovedala,

da bodo v primeru odpovedi kolektivnih pogodb stakali. »Dovolj je humanitarnih akcij za otroke, dovolj je nizkih pokojnin. Zahtevamo plače, ki bodo omogočale normalno življenje,« je dejala. Predsednik Pergama Jakob Počivavšek je poudaril, da gospodarstveniki visoke rasti ne delijo z zaposlenimi, čeprav uspeh doživljajo prav na račun delavcev in davkoplačevalcev. Po shodu so se predstavniki sindikatov sestali s predsednikom GZS Boštjanom Gorjupom in generalno direktorico GZS Sonjo Šmuc. Gorjup je po srečanju povedal, da so se zavzeli za dogovor o socialnem sporazumu, v katerem bi med drugim opredelili, kakšno bo gibanje plač glede na gibanje dodane vrednosti.

Pahor na podnebni konferenci

Podnebne konference v poljskih Katovicah se je ta teden udeležil tudi predsednik republike Borut Pahor, ki je v govoru poudaril, da pariški podnebni sporazum ni samo pogodba, ampak predstavlja višjo zvestobo planetu, ki je nad zvestobo posameznim narodom in državam. Uveljavitev sporazuma po njegovih besedah vodi v svet, v katerem bosta prevladovali solidarnost in podnebna pravičnost.

Slovinci v zamejstvu (641)

Poredni par s Korotana

JOŽE KOŠNJEK

med sosedi

Slovensko prosvetno društvo Drabosnjak s Kostanj nad Vrbskim jezerom, Krščanska kulturna zveza, Narodopisni inštitut Urban Jarnik iz Celovca, Inštitut za slavistiko Univerze v Celovcu in Znanstveni raziskovalni center SAZU iz Ljubljane so pretekli teden priredili v Mohorjevi hiši v Celovcu slovensost v spomin na 250-letnico rojstva Andreja Šusterja - Drabosnjaka. Bila je dostojen spomin na moža, rojenega leta 1768 v Drabosinjah nad Kostanjami, ki velja za najvidnejšega koroškega bukovnika, kot rečemo nešolanim ljudskim literatom, za preprostega in jezikovno zavednega Slovenca, za ljudskega dramatika in pesnika, za človeka, ki se je razdaljal za slovenski jezik in kulturo. Za njim ni ostala nobena

podoba, ampak le spomini, ki govore, da je bil kmet, ki je znal pisati rime. Če mu je med oranjem kaj padlo na pamet, je takoj zil na papir, saj se je sam naučil brati in pisati. Dr. Bratko Kreft je o njem zapisal, da je bil koroški slovenski Linhart. Njegova literarna zapuščina je obsežna. Napisal je igro Komedijo o izgubljenem sinu, Pastirsko igro, Molitvene bukvice, Bukvice svetiga križa ali Od Kristusovega terplejnja inu njegove svete smerti, Bukvice od Andreja Drabosnjaka, eniga porednega paura s Korotana, Rojstvo Jezusa Kristusa in še mnoge druge. Drabosnjakove dediščine se ne bi sramovali tudi mnogo večji narodi. Lahko smo veseli, da so se naše znanstvene ustanove lotile izdaje starejših besedil iz 17. in 18. stoletja, med

Del literarne zapuščine Andreja Šusterja - Drabosnjaka

katere sodi tudi Drabosnjakovo pisanje. Shranjeni so tudi arhivski posnetki nekaterih njegovih iger, ki so jih na

Koroškem igrali po letu 1970. Kot zadnje so vpisane uprizoritve Pastirske igre iz decembra leta 2001.

Pastirske pesmi so peli (od leve): Hanzi Lesjak, Štefan Ressman in Hanzi Sticker.

Na spominski prireditvi v čast 250-letnice Drabosnjakovega rojstva, umrl je leta 1825, so o njem govorili Ernst Dragaschnig, predsednik Slovenskega prosvetnega društva Drabosnjak s Kostanj, Janko Krištof, predsednik Krščanske kulturne zveze, dr. Herta Maurer - Lauegger z Univerze v Celovcu in dr. Matija Ogrin iz Znanstveno raziskovalnega centra SAZU iz Ljubljane. Odlomek iz Drabosnjakove zgodbe o mlinarju je zaigral Aleks Šuster, katerega rodbinske korenine segajo na Drabosinje, pesmi iz Pastirske igre je zapel tercet pastirjev, ki so ga sestavljali Hanzi Lesjak, Štefan Ressman in Hanzi Sticker, stare koroške pesmi pa je pela skupina Svrž. Podelili so tudi tri nagrade za besedila o Drabosnjaku. Prejeli so jih Rezka Kanžian iz Rožeka (prvo), Štefan Feinig iz Sveč (drugo) in Luise Ruhdorfer iz Bekštajna (tretjo).

Po svetu

Semena novih rešitev

Kapitalizem je zdaj že več stoletij prevladujoč in najbolj uspešen sistem ureditve družbe. Ekološki in človeški viri, na katerih temelji, pa so vse bolj iztrošeni. Vprašanje: je mogoč okolju in skupnosti bolj prijazen sistem?

MIHA NAGLIČ

Kapitalizem kot nogomet

Je v globalno prevladujočem sistemu kapitalizma že mogoče zaznati semena novih rešitev? Odgovarja belgijski publicist in aktivist Michel Bauwens.

»Kar sem sam zaznal, je obstoj nekakšnih semen oziroma idejnih zasnov. Na neki točki sistem postane kontraproduktiven. To pomeni, da problemi, ki nastajajo v določenem sistemu, ne morejo biti rešeni z istim sistemom. Takrat začnejo ljudje, tako z dna kot z vrha družbene lestvice, iskati nove rešitve. Te nove rešitve pa že naznanjajo prihodnost. Gre za idejne zasnove, ki so kakor seme, ki v sebi nosi potencial drevesa. Če pogledate nazaj, v srednji vek, takrat so bile izumljene vice. Pred tem kristjan ni smel posojati denarja, saj je šel sicer naravnost v pekel. V takih razmerah kapitalizem ni bil mogoč. Ko pa imate enkrat vice, lahko posojate denar, si nato kupite odpustek in si tako skrajšate čas v vicah. Skratka, lahko poslušate. Nato pride izum tiska, ki ljudem omogoča, da se organizirajo, pridobivajo informacije. V računovodstvu se uveljavi metoda dvostavnega knjigovodstva,

ki predstavlja prav poseben pogled na svet in spodbuja kopičenje dobrin in kapitala. Pojavijo se vsi ti vzorci, ki se začnejo napajati drug od drugega. Ustvarijo se podsistemi in prej ali slej novoustvarjeni podsistem postane prevladujoč pogled na družbo. Mislim, da smo zdaj prav v tem zgodovinskem trenutku, zato moramo biti pozorni na nove idejne zasnove oziroma 'seme'. Vprašati se moramo, kaj je novega v načinu, s katerim se ljudje lotevajo reševanja problemov. Medtem ko smo del sistema, ki je vir problemov, že ustvarjamo nove rešitve, pozorni moramo biti nanje.« Se nam torej obetajo systemske spremembe? »Prehajamo od sistema, v katerem vase zaprte entitete tekmujejo druga z drugo, k skupnostnim ekosistemom. V njih ljudje še vedno lahko tekmujejo, a na osnovi skupnih virov. Predstavljajte si kapitalizem kot nogomet. Znotraj ene ekipe sodelujejo, tekmujejo pa druga z drugo. Zdaj pa si predstavljajte skupnost, v kateri so viri dostopni vsem in kjer vsi uporabljajo isto kodno osnovo (code base) in jim je torej v interesu, da v njej sodelujejo in funkcionirajo za vse. Ljudje še vedno lahko tekmujejo, a v ospredju je sodelovanje.«

Javne dobrine niso tržne

V čem bi se novi (ekološki in skupnostni) sistem razlikoval od sedanjega, kapitalističnega? »Zdajšnji sistem temelji na kapitalu, narodu in državi, ki med seboj sodelujejo. Sam pa vidim nov sistem, ki bo temeljil na skupnem dobrem, generativnem trgu in partnerskih državah. Obstoječi sistem bi morali razumeti kot sile trga, ki so si prisvojile države, da zadovoljujejo njihove potrebe. Trenutno poznamo model 'trgovinskih držav'. Sam pa predlagam, da si v prihodnosti skupnosti delijo naravne vire in spremenijo koncept trgovinskih držav. Gre za novo konfiguracijo starih stvari, ki bodo sodelovale na drugačen način. Gre za prehod iz sistema, ki v središču postavlja trg, v sistem, ki v središču postavlja javne dobrine. Toda v tem že po definiciji vladajo človeku lastni predpisi in pravila. Zato menim, da je zelo demokratičen, saj gre za skupnostno upravljanje virov. Ne glede na to, ali je osnova na skupnosti, različnih deležnikih ali korporativna, so to zelo demokratične oblike vladanja. Menim, da je celo bolj demokratičen, saj v zdajšnjem sistemu volimo le na vsake toliko let in se odločimo za človeka, ki se bo odločal namesto

nas. Seveda pa se lahko položaj tudi obrne. Ko je določen sistem v krizi, gre lahko navzdol in se poenostavi, tako se vrnemo v fevdalizem in avtoritarne režime. Mislim, da je to pot nacionalpopulistov, ki menijo: 'Preveč je sprememb, pojdimo nazaj in stabilizirajmo sistem, kot v starih oblikah vodenja.' Lahko pa sistem poenostavimo z visoko ravnijsko zmogljivostjo in se povzpnejo višje. Zdaj imamo možnost ...« (Vir: Larisa Daugul, MMC RTV SLO) – Kal je to seme novega torej že pognalo. Bo tudi odraslo in zacvetelo?

G20: Skupina Dvajset

V Buenos Airesu so se minul teden sestali voditelji skupine G20, dvajset gospodarsko najmočnejših držav. Te so: Argentina, Avstralija, Brazilija, Kitajska, Nemčija, Francija, Velika Britanija, Indija, Indonezija, Italija, Japonska, Kanada, Mehika, Rusija, Savdska Arabija, Južna Afrika, Južna Koreja, Turčija, ZDA in Evropska unija. Kaj jim je skupnega? To, da so najmočnejše nacionalne in hkrati kapitalistične ekonomije. Prav je, da se srečujejo in pogovarjajo, kakšna tesnejša skupnost pa med njimi za zdaj ni mogoča. Vodi jih kapitalski in nacionalni egoizem.

Podoba okolju neprijaznega kapitalizma: ena od mnogih tovarn na Kitajskem / Foto: Wikipedija

Podoba okolju na prvi pogled bolj prijaznega, a še vedno preveč intenzivnega načina kmetovanja: terasasta riževa polja v provinci Junan na Kitajskem. / Foto: Wikipedija

»Gasilska« fotografija voditeljev skupine G 20 in njihovih soprog na srečanju v palači Teatro Colon v Buenos Airesu, 30. 11. 2018. / Foto: Wikipedija

Petinšestdeset let Gorenjskega muzeja (45)

Bohinjska muzejska zbirka: zbirka Vojni muzej

ANJA POŠTRAK

GORENJSKI MUZEJ

Leta 1982 je bilo v Bohinju ustanovljeno društvo Mali vojni muzej, ki je začelo z idejo združevanja zbiralcev vojnega materiala (orožja, vojnih eksponatov, dokumentov, slik, literature ...) in ljubiteljev vojne zgodovine. Glavni namen sta bila zbirati in ohranjati vojne predmete – in jih tudi stalno razstavljati. V Muzeju Tomaža Godca v Bohinjski Bistrici je bil zato leta 1989 odprt Mali vojni muzej, muzej fronte v Julijskih Alpah, kjer so bili predstavljeni predmeti, ki sta jih s pomočjo preostalih članov društva zbrala Janko S. Stušek in Tomaž Budkovič. Muzej je bil torej posvečen dogodkom po odprtju italijanske fronte, ko je Krnsko pogorje postalo pomembno prizorišče

prve svetovne vojne. To je bila prva slovenska razstava o prvi svetovni vojni, postavljena več kot desetletje pred muzejem v Kobaridu.

Obeleževanje stote obletnice začetka prve svetovne vojne je spodbudilo tudi Občino Bohinj, da je v letu 2014 zbirko odkupila od društva Mali vojni muzej in jo predala Gorenjskemu muzeju v strokovno upravljanje. V zbirki je več kot šeststo avtentično ohranjenih predmetov, ki jih dopolnjuje dokumentarno gradivo. Celotna zbirka je bila konservatorsko pregledana in očiščena ter je na ogled v Muzeju Tomaža Godca v okviru stalne razstave Bohinj 1914–1918. Razstavo odlikuje atraktivna in sodobna postavitva, dopolnjujeta pa jo tudi

zanimivo slikovno gradivo in kartografski prikaz. Predmete smo s pomočjo dobrega poznavalca tematike Srečka Rožeta iz Vojaškega muzeja Tabor - Lokev natančno popisali in opisali ter so skupaj s fotografijami objavljeni na spletni strani Gorenjskega muzeja (www.gorenjski-muzej.si). Zbirka je dobila oznako VM (Vojni muzej).

Predmeti so zanimivi tudi zaradi svoje izvirnosti, ki se je oblikovala zaradi potreb življenja na fronti (npr. cedilo, izdelano iz vojaške čelade, strgalnik za parmezane, izdelan vojaške menažerke). Prek njih prikazemo široko tematiko, ki nas popelje od zaledja z vojno propagando, pomanjkanja surovin in socialnih problemov do vojaške organiziranosti

Zbirka Vojni muzej je prikazana na razstavi Bohinj 1914–1918.

zaledja z železnico, žičnicami in oskrbovalnimi postajami. Del razstave je posvečen fronti v visokogorju, z orožjem in orodjem, obveznim za preživetje. Predmeti iz kaverne prikazujejo vojakovo vsakdanje življenje, zadnji sklop pa nas

opomni tudi na smrt, morijo in spomin. Posebno poglavje predstavljajo tudi Bohinjci kot vojaki v prvi svetovni vojni. Razstava je kot ena izmed lokacij nekdanjega oskrbovalnega zaledja soške fronte tudi del bohinjske Poti miru.

Aktualno

Odličja Bojana Križaja v Tržiškem muzeju

Triintrideset uvrstitev na zmagovalne stopničke, osem slalomskih zmag v svetovnem pokalu. Smučar, za katerega je vsa nekdanja Jugoslavija naenkrat zadrževala dih. Ki je na olimpijskih igrah v Sarajevu leta 1984 zaprisegel v slovenskem jeziku in s tem poskrbel za kar nekaj aritmij. Smučar, v čigar rokah se je leta 1987 bleščal kristalni slalomski globus. Letos mineva trideset let, odkar je postavil smuči v kot in prenehal aktivnosti na športnem področju. Bojan Križaj se je odločil in v tem letu svoje najdragocenejše predmete trajno predal Tržiškemu muzeju in s tem javnosti.

SUZANA P. KOVAČIČ

»Danes imam občutek, kot da sem zopet prišel po eni veliki zmagi, po enem velikem uspehu v Tržič, kjer sem dvignil na noge vse prijatelje, vse smučarske entuziaste in tudi vas, soobčane, ki ste me ves čas podpirali. Hvala, ker ste tudi tokrat z mano.« Bojan Križaj je svoje misli, občutke delil na torkovem pogovornem večeru v polni dvorani Kulturnega centra Tržič, preden so slovesno odprli Bojanovo spominsko steno v Tržiškem muzeju. Veliko je hodil po svetu, bil gost različnih prirediteljev svetovnih pokalov, obiskoval njihove smučarske muzeje, a vsa svoja priznanja kar trideset let hranil v domači vitrini, mimo njih hodil že neosebno. In se odločil drugače v veselje številnih, ki smučarske legende ne pozabijo nikoli. »Sledi, ki jih posameznik, skupine ljudi in cele generacije pustijo v času, postopoma zabriše čas, tudi najslavnejše med njimi. Vendar ni nujno, da je tako. Muzeji so za to, da trajno hranijo pomembne spomine in predmete. Bojan Križaj se je odločil in svoje najdragocenejše predmete trajno predal v muzej in s tem javnosti. To se nam zdi res izjemna gesta in najlepše se mu zahvaljujemo za to darilo. Muzejski sodelavci smo te predmete spet postavili na svetlo, iz arhivov izbrskali fotografije, videoposnetke, z vsem tem obudili preteklo zgodbo za današnje obiskovalce in prihodnost,« je poudarila Jana

Spominska stena ima naslov Bojan Križaj, naš junak in zmagovalec / Foto: Gorazd Kavčič

Babšek, direktorica Tržiškega muzeja.

Med prenosi tekem prekinjali delo in pouk

Bojan Križaj se je rodil 3. januarja 1957 v znani tržiški smučarski družini. Smučati ga je naučil oče Peter, državni prvak in reprezentant v alpskem smučanju. Stric Zdravko Križaj je bil ustanovitelj alpske šole smučanja. Na spominski steni v muzeju je skupna slika očeta in sina, kot je na ogled tudi Bojanov prvi pokal – za osvojen prvo mesto na mednarodnem tekmovanju v alpskem smučanju za pionirje v Semeringu leta 1969.

Njegova mednarodna pot je dolga in bogata; od nastopa na svetovnem prvenstvu v St. Moritzu leta 1974 do zaključka kariere v Saalbachu leta 1988. Po podjetjih in šolah so med prenosi tekem

prekinjali delo in pouk, da bi bili priča njegovim predstavam na belih strminah. Triintrideset uvrstitev na zmagovalne stopničke, osem slalomskih zmag v svetovnem pokalu. Smučar, za katerega je vsa nekdanja Jugoslavija naenkrat zadrževala dih. Ki je na olimpijskih igrah v Sarajevu leta 1984 zaprisegel v slovenskem jeziku in s tem poskrbel za kar nekaj aritmij. Smučar, v čigar rokah se je leta 1987 bleščal kristalni slalomski globus, ki se zdaj blešči v Tržiškem muzeju.

Letošnjega 26. marca je minilo trideset let od trenutka, ko si je Križaj tik pred ciljno črto zadnjega slaloma sezone 1987/88 v Saalbachu odpel smuči in peš stopil v ciljno areno. S tem je na simboličen način odkorakal med smučarske upokojence, za seboj pa pustil izjemen tekmovalni opus.

Treslo me je v vodi, pri srcu pa mi je bilo toplo

Športni novinar Vito Divac je s Križajem vodil pogovorni večer v tržiškem kulturnem centru, pridružila sta se tudi vsestranska smučarska legenda Tone Vogrinec in dobitnik prve slovenske in jugoslovanske zimske olimpijske medalje, v Sarajevu (1984) srebrni Jure Franko. Divac je bil z zlato generacijo smučarjev od začetka do konca njihovih karier. Bojan Križaj, Boris Strel,

Veliko občudovanja obiskovalcev ob odprtju spominske stene je bil deležen kristalni slalomski globus, ki ga je Križaj visoko dvignil leta 1987. / Foto: Gorazd Kavčič

Na Križajevi steni so na ogled mali kristalni globus, srebrna kolajna s svetovnega prvenstva, medalje in priznanja za osem zmag v svetovnem pokalu in 33 uvrstitev na stopničke svetovnega pokala, oprema, s katero je Bojan Križaj nastopal v zadnji tekmovalni sezoni in bogat fotografski ter video material.

toliko lepih trenutkov,« je dejal Vogrinec. »Bojan je imel prirojen talent. Nič mu ni bilo poklonjeno. Vse si je moral priboriti. Nikoli nismo imeli kaj dosti denarja, ampak bili smo pravi prijatelji, veselili smo se vsakega uspeha. Nismo imeli nekih predznanj, kopirali smo tisto, kar smo videli drugje. Po svetu smo hodili z odprtimi očmi,« je opisal Vogrinec, tudi poln duhovitih anekdot. Dolge večere so si krajšali na različne načine, tudi z znanimi Vogrinčevimi stavami. Zaradi Bojanove zmage je moral v popolni smučarki opremi s smučmi vred skočiti v vodnjak. »Treslo me je v vodi, pri srcu pa mi je bilo toplo,« se spominja.

Jure Franko: Z Bojanom sva popoln par

»Zdaj vem, zakaj sem tukaj. Z Bojanom sva namreč popoln par. Jaz imam olimpijsko kolajno, Bojan pa ima vse preostalo,« je obiskovalce pogovornega večera v smeh spravljal Jure Franko, a visti sapi pojasnil: »Športnik

doseženi uspeh najprej pripiše sebi. Sčasoma, ko greš naprej, začneš razumevati, kaj vse se je moralo zgoditi za ta uspeh. V športu je za uspeh potrebnega veliko dela, predvsem pa dela vseh. Tudi sarajevsko kolajno smo pridelali vsi skupaj. Toliko, kot je moja, je tudi tvoja, Bojan. Če ne bi bilo tebe, ne bi bilo mene. Če bi se dalo, bi olimpijsko odličje delil s teboj.«

Vito Divac je sklenil, da žal na svoje športne junake, ko stopijo iz soja žarometov, pogosto pozabimo. A si zasluzijo zgodbe za vse čase, kot je Križajeva v Tržiškem muzeju. Zato želi navdušiti za pobudo, da se po Mateji Svet, Bojanu Križaju, Roku Petroviču in Tini Maze pomenjujejo proge svetovnega pokala v Kranjski Gori in Mariboru. Oziroma kot je sklenil tržiški župan Borut Sajovic: »Bojan Križaj s svojimi uspehi sporoča, da se tudi iz tržiške kotline da priti v svetovni vrh. Vesel sem, da so najbolj žlahtna priznanja in medalje doma.«

Lahko si zamislite, kako duhovit, smeja poln in čustveno nabit je bil pogovorni večer; od leve Bojan Križaj, Tone Vogrinec in Jure Franko. / Foto: Gorazd Kavčič

»Smučal sem zase. Zdaj želim vse te predmete ponuditi širši množici. Verjamem, da muzej s tem dobiva dodatne razsežnosti,« je povedal Bojan Križaj in dodal, da to še zdaleč ni povečevanje samega sebe, še manj pa smučarski pogreb. / Foto: Gorazd Kavčič

Zgodbe

Na Karavankah branili severno mejo

Ob stoletnici bojev za našo severno mejo je kranjsko Društvo general Rudolf Maister s pomočjo nekaterih gorenjskih občin izdalo zbornik »Stražarji Karavank – Lojze Ude in boji za severno mejo«.

JOŽE KOŠNJEK

Novembra je minilo sto let, ko je takratni major kamniških korenin Rudolf Maister s pesniškim imenom Vojanov razglasil Spodnjo Štajersko za del nove Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, Maribor pa za slovensko mesto. Pogumni major, ki ga je takratni Narodni svet povišal v generala, je 23. novembra bliskovito razorožil nemško gardo in kljub nasprotovanju vlade iz Ljubljane razglasil mobilizacijo. Nad štiri tisoč mož in fantov je slišalo generalov klic k obrambi severne meje in se vključilo v mariborski pešpolk, ki je postal prva enota Slovenske vojske v naši vojaški zgodovini! Maister je začel srditi boj za ohranitev slovenskega ozemlja, po katerem so iztegovali svoje roke sosedji z vseh strani, in za združitev Slovencev na severni in južni strani Karavank v eni državi Jugoslaviji. Sanje o življenju Slovencev v skupni državi niso bile uresničene in to

je generala Maistra in njegove borce bolelo. Mednarodna politika je odigrala svojo vlogo in Slovenci na severni avstrijski strani Karavank so, kljub temu da so Maistrove enote in enote Kraljevine SHS junija leta 1919 zasedle Celovec in Gosposvetsko polje, ostali v Avstriji. Zagotovo pa drži, da bi brez Maistrovega poguma in domoljubja še več slovenskega ozemlja prešlo v tuje roke. Tudi italijanske, saj je zahodnim sosedom dišal severozahodni del Gorenjske, pa so jih prav Maistrovi borci v sodelovanju z odredom jugoslovanske vojske vrgli tja, od koder so prišli.

Boji za našo severno mejo pa niso potekali samo na

Štajerskem in na Koroškem, ampak tudi na Gorenjskem, še posebej med Ljubeljem in Področjo. O njih je bilo v preteklosti že nekaj napisanega, dogajanje pred stotimi leti vključno z glavnimi akterji teh dogodkov pa je sedaj strnjeno v zborniku z naslovom »Stražarji Karavank – Lojze Ude in boji za severno mejo«. V letošnjem jubilejnem Maistrovem letu ga je izdalo Društvo generala Rudolfa Maistra iz Kranja, pri čemer mu je pomagalo devet gorenjskih občin in Vojaški muzej Slovenske vojske. Še posebej je opisana vloga dolgo zamolčanega ali celo pozabljenega Lojzeta Udeteta, ki se je leta 1896 rodil v Križah. Ta tržiški domoljub, vojak in

V zborniku so objavljeni prispevki Janeza Tavčarja, upokojenega brigadirja Slovenske vojske Janeza Kavarija, majorja Zvezdana Markoviča in zgodovinarjev Mihe Šimaca, Matjaža Ravbarja, Blaža Torkarja in Danijela Grafenauerja. Objavljena je tudi pesem Rudolfa Maistra - Vojanova Gosposvetska straža.

Urednika zbornika dr. Miha Šimac in dr. Blaž Torkar z dr. Lojzetom Udetom mlajšim, sinom borca za severno mejo Lojzeta Udeteta na predstavitvi zbornika / Foto: Tina Dokl

pravnik je bil tisti, ki je 14. novembra leta 1918, po vrnitvi iz propadle vojske habsburške monarhije, zbral 14 zavednih tržiških fantov in mož ter brez boja zasedel Ljubelj, kamor so že prišli Nemci. Zbolel ga je očitek podljubeljskega kmeta dan pred tem, ki je Udetu, stoječemu v vojaški uniformi na pragu

svoje hiše v Trziču, zabrusil: »Vi tu postopate, na Ljubelju pa so že Nemci.« Ude je krenil na Ljubelj. Ni verjel obljubam, da nam bodo zmagovite države antante dale del Koroške in se zanj ni treba boriti. Kmalu se je pokazalo, kako prav je imel in kako naivno se je bilo zanašati na razumevanje velikih. Prav tako sta bila

Lojze Ude in njegov prijatelj soborec Rudolf Ahačič tista, ki sta med stražo 17. novembra streljala na nemške vojaške v Brodeh na avstrijski strani Ljubelja. Nemci na strele niso odgovorili in zato je bilo streljanja kmalu konec. Udetovi in Ahačičevi streljajo za prve strele v bojih za severno mejo.

Dokazuje, da evfonij gre v uho

Evfonij? Kaj je to? Čeprav to glasbilo v našem prostoru ni nobena novost, še manj redkost, evfonist Luka Einfalt na to vprašanje odgovarja dnevno. Prepričan je, da si evfonij vendarle že zasluži, da postane samostojni predmet v našem glasbenem šolstvu.

JASNA PALADIN

Triinštiridesetletni Kamničan Luka Einfalt je letošnjo jesen izdal že svojo drugo zgoščenko, s skladbami, napisanimi ali prirejenimi za evfonij. In to prav zato, da bi ta instrument približal čim širši množici poslušalcev ter dokazal, da gre še za kako poslušljivo glasbo.

Kaj je torej evfonij, zakaj nam zveni tako tuje? »Ta instrument v našem glasbenem prostoru ni nobena novost, tudi ne redkost, saj ima že kar dolgo tradicijo in še posebej v pihalnih orkestrih igra izjemno pomembno vlogo. Zakaj ga ne poznamo, je razlogov več. Verjamem, da bo marsikdo poki-mal, če povem, da je to po domače povedano bariton. Poimenovanje evfonij sem sam začel uporabljati pred nekaj leti, ko sem se vrnil s podiplomskega študija iz Švice. Ta izraz je poslovenjena angleška beseda, ki ima grške korenine in je s tem koreninom znana po vsem svetu.

Luka Einfalt je diplomiral iz evfonija in pozavne, inštrumenta pa poučuje na Glasbeni šoli Domžale. / Foto: osebni arhiv

Bariton je sicer zelo prijeten in domač izraz, a ne prenese strokovnosti. Če je igralec baritona baritonist, vsi

pomislijo na moški pevski glas. Eno od poimenovanj bi bilo tudi tenorska tuba, saj gre za družino tub,

a zelo hitro kdo poenostavi na tubo, ki pa je popolnoma drugačen instrument od evfonija. Ta instrument

spremlja tudi vrsta stereotipov, od tega, da je primeren le za moške, do tega, da sodi zgolj v narodno-zabavno glasbo,« začne Luka Einfalt, prvi Slovenec, ki je na študiju v Švici tudi uradno dobil naziv evfonist.

Instrument je prvič поблиže spoznal pred skoraj tridesetimi leti v Mestni godbi Kamnik in takoj ga je prevzel, zadnjih petnajst let pa si bolj ali manj aktivno prizadeva, da bi mu tudi v strokovnih krogih namenili večjo veljavo. Na tem področju namreč vlada velika zmeda, s katero se je na svoji glasbeni poti soočal tudi sam. »V Glasbeni šoli Kamnik sem, ko sem se začel učiti igranja na evfonij, prvo leto dobil spričevalo, na katerem je pisalo, da je to tenor, naslednje leto je pisalo bariton, na srednji glasbeni šoli je pisalo, da sem drugi trobilec, na akademiji za glasbo pa so me imenovali za tubista. Strokovne stvari so neurejene in na tem področju vlada popolna zmeda. Verjetno tudi zato, ker tega

instrumenta v redni zasedbi simfoničnega orkestra, ki je bil nekdanje merilo za vse, ni. Zato so ga dali iz programa. V pihalnih orkestrih igra zelo pomembno vlogo, a še kako desetletje nazaj so godbe veljale za nekakšno drugorazredno glasbo. Godbenikov nihče ni jemal resno, a čas gre naprej, in čeprav se tudi od evfonistov zahteva vedno več, še vedno nimajo svojega učnega načrta in predmeta. Naš šolski sistem je zelo dober, a tega konkretnega področja se še nihče ni lotil.«

Zato se ga je lotil on sam. Zbral je nekaj somišljenikov, s katerimi so napisali uradno pobudo za uveljavitev evfonija kot samostojnega predmeta, ki so jo podprli številni profesorji, študentje in člani profesionalnih orkestrrov. Če bo sprememba podprla tudi ministrstvo za šolstvo, bodo evfonisti – in evfonistke, ki jih ni nič manj kot moških – že kmalu ime svojega inštrumenta lahko ugledali tudi na uradnih spričevalih in diplomah.

Obletnice

Zaljubljen v besedo sveto materino

V Mestni knjižnici Kranj so svojemu profesorju Francetu Piberniku ob devetdesetletnici nekdanji dijaki Gimnazije Kranj pripravili literarni večer. Branju izbrane jubilatove poezije, predstaviti njegovega življenja in dela ter pogovoru, ki ga je z njim vodila avtorica scenarija celotnega večera profesorica Danijela Bakovnik, je v prijetnem vzdušju prisluhnila polna dvorana.

IGOR KAVČIČ

Po uvodni Pesmi Mešana pevskega zbora Petra Liparja, ki deluje pri Društvu upokojencev Kranj in ga vodi Nada Krajnčan, se je eden pobudnikov večera Milan Krišelj pesniku, esejistu, literarnemu zgodovinarju, uredniku in pripovedniku profesorju Francetu Piberniku v imenu someščanov, prijateljev, nekdanjih dijakov in predvsem bralcev njegovih del zahvalil za več kot šestdesetletno posvečanje slovenskemu jeziku, literaturi in kulturi. Osebni jubilej je Pibernik praznoval 2. septembra, ko se je pred devetdesetimi leti rodil v Suhadolah pri Komendi. V Kranju živi od leta 1958, ko se je kot profesor slovenščine zaposlil na tamkajšnji gimnaziji. Ob učiteljevanju se je že zgodaj začel ukvarjati z literaturo. Kot poznavalec in tudi sam ustvarjalec. Prvo pesniško zbirko Bregovi ulice je izdal leta 1960, zadnja z naslovom Slovenski spevi pa je izšla prav ob njegovi devetdesetletnici. Iz te zbirke je tudi pesem z naslovom Beseda sveta materina, katere uvodni verz je avtorica veznega besedila in izbora pesmi profesorica slovenskega in nemškega jezika s književnostjo Danijela Bakovnik, označila za rdečo nit večera. Prav lepa slovenska beseda je namreč tista, ki Pibernika vse življenje spremlja in on tako skrbno ravna z njo. Ta »visoka pesem o ljubezni do materinega jezika« je bila sicer prvič objavljena leta 1993 v knjigi Dober dan, Slovenija, ki

jo je v poklon domovini Pibernik soustvaril s fotografom Francetom Steletom, v novi preobliki pa je, kot zapisano, izšla v najnovejši pesniški zbirki.

Slavljenčevo življenje in delo so v prepletu z izbranimi pesmimi iz različnih obdobjev pesnikovega ustvarjanja v nadaljevanju interpretirali člani Kulturno-umetniškega društva Valentin Kokalj z Visokega pri Kranju: Slavi Bučan, Marja Felkar, Lenka, Milan in Tinkara Krišelj, Dragomila Šeško in Sonja Zupančič. Za glasbeno spremljavo sta poskrbeli flavtistki Katarina Rogelj in Anja Kišek.

Velik častilec slovenske besede

V skoraj šestih desetletjih, ki so pretekla od njegove prve do zadnje zbirke, je napisal, uredil in izdal več kot osemdeset knjig s pesniškega, literarno-publicističnega in literarno-zgodovinskega področja. In še vedno piše, raziskuje in snuje nova dela. Kot je bilo poudarjeno, je poleg njegovega velikega prispevka k slovenski literaturi in kulturi veliko svojega časa podaril tudi Kranju, ki ga je pred petimi leti imenovalo za svojega častnega občana. Nastopajoči so slavljenčevo predstavitev začeli z zanimivostmi, ki so se zgodile leta 1928. Menda so Američani takrat začeli kupovati televizije, dan pred Francetovim rojstvom pa se je tudi prvič oglašil Radio Ljubljana. Rodil se je na lepo toplo nedeljo, ki je bila menda pravo nasprotje hudi zimi, ki je

Devetdesetletnik France Pibernik in Danijela Bakovnik, avtorica veznega besedila in izbora pesmi za literarni večer profesorju v čast / Foto: Tina Dokl

tisto leto sledila. Podoba svojega rojstva je pesnik zapisal štirideset let kasneje v pesneveh September. Njegova otroška leta so bila lepa in mirna, v družini z devetimi otroki sta vladali ljubezen in harmonija, starša pa sta skrbeli za dve domačiji. France si je v rani mladosti poškodoval desno roko, zato je moral prekršiti takratno strogo pravilo in začeti pisati z levo roko. Poškodba naj bi odločila tudi njegovo nadaljnjo usodo, saj so starši menili, da ne bo za kmeta ali obrtnika, zato so ga jeseni 1940 tudi na predlog starejšega brata Avguščina vpisali na ljubljansko klasično gimnazijo. Tako kot mnogim mladim je tudi njemu druga svetovna vojna zaznamovala življenje. France je šolo po vojni nadaljeval na gimnaziji v Kranju, jo končal leta 1949, na slavistiki na ljubljanski univerzi pa je diplomiral leta 1955, ko

je začel tudi svojo učiteljsko pot, najprej na Dobrovem v Goriških brdih, tri leta kasneje pa je že učil na kranjski gimnaziji, kjer je slovenščino poučeval kar 32 let, vse do upokojitve leta 1990.

Pesmi je pisal že v gimnazijskih letih, do prvih objav pa prišel v študentskem obdobju. V svojo prvo zbirko Bregovi ulice je leta 1960 zbral svojo dotedanjo liriko. V pesmih v svojih osebnih občutjih zasleduje bivanijsko, spominsko in ljubezensko tematiko. Pesem Moja pokrajina je ena njegovih značilnih iz tistega časa. V Kranju je vedno globlje prodiral v svet literature in njenih ustvarjalcev. Soustanovil je kranjski literarni klub, v okviru katerega je organiziral literarne večere in vabil mnoge zanimive pesnike in pisatelje svojega časa, med drugim Edvarda Kocbeka, Alojza Rebulu, Borisa

Pahorja, Andreja Hienga, Gregorja Strnišo in Svetlano Makarovič ter še mnoge druge. Aktualiziral je idejo o dopisovanju z avtorji in ta pisma objavjal v reviji Prostor in čas ter po njeni ukinitvi izdal dve knjigi, v katerih je bilo predstavljenih 36 tedanjih literatov.

V osemdesetih letih se je intenzivneje lotil zbiranja gradiva in raziskovanja življenja in dela ter tragične smrti Franceta Balantiča. V letih 1989 in 1990 je izdal monografijo o njem z naslovom Temni zaliv Franceta Balantiča. Kasneje se je posvetil številnim zamolčanim avtorjem, med drugim Jožetu Udoviču, Ivanu Hribovščku, Francetu Kunstlju, Karlu Mavserju in drugim ...

V zadnjih dvajsetih letih se je spet posvetil pesniškemu ustvarjanju, skupaj s profesorjem Francem Drolcem je pripravil tudi Pesmi, več dvojezičnih izdaj Prešernove poezije. Ob jubileju je v zbirki Slovenski spevi ponovno izdal 14 svojih pesmi, ki so na neki način slavo našim domačim deželam. V zaključku pa je nekaj pesmi iz svoje šeste pesniške zbirke Vrvohodka prebrala tudi ena od njegovih učenek Dragomila Šeško.

Spomini na lepe in tudi težke čase

France Pibernik, presenečen nad pozornostjo in tako velikim obiskom literarnega večera njemu v čast, je v nadaljevanju v pogovoru z Danijelo Bakovnik povedal še marsikaj zanimivega o svojem življenju in delu. Spomnil se je na težka vojna leta, da se ni prav dobro zavedal, ko

je v šestdesetih letih prestopil prag Kocbekovega stanovanja, da je že prišel tudi na točno določen seznam. »Danes je to mogoče videti zelo enostavno, takrat pa ni bilo tako. Vseeno smo preživeli,« je v besedi duhovit Pibernik; da je umetnost do njega pravzaprav prišla v vojnih letih, najprej likovna potem še književnost. Takrat, je povedal, se je pri pesnjenju opiral predvsem na ljudsko pesem. Na Dobrovem se ni počutil dobro, saj je bil predalet od doma, v Kranju pa je bilo povsem drugače, še posebej prvih deset let, ko je bil v zbornici še z mnogimi profesorji, ki so njega učili. »Šolske reforme so poučevanje zelo spremenile in priznam, da si danes ne znam predstavljati pouka na gimnaziji,« je dodal, da pa je v Kranju lahko imel možnost delovati na literarnem področju. Lepi spomini ga vežejo na pogovore s književniki, ki jih je vodil kar deset let, pa na dopisovanje z njimi. »Velika doživetja so bila moji obiski pri književnikih – Andreju Hiengu, Janezu Menartu in drugih ... Ti spomini so zlati.«

Dotaknil se je tudi raziskovanja Balantičeve zapuščine in se ob tem vedno znova vračal tudi v svoja mladostniška leta in čas vojne. »Že leta 1946 mi je sošolec Janez Ahačič posodil Balantičovo pesniško zbirko in bil sem navdušen nad njo, celo tako, da sem si celotno prepiral v zvezek. Še danes pa se čudim, da kljub temu nikoli ni vplival na mojo poezijo. V tistih letih je bil javno sicer prepovedan, a so ga vsi brali tudi partiji. Kot avtorja so ga kasneje priznavali tudi partizanski pesniki.« Spominja se, kako sta šla leta 1959 z ženo v Trst k njeni sorodnici – in tam je v knjigarni našel Balantičovo pesniško zbirko, ki so jo posthumno izdali v Argentini. »Moja tašča jo je potem v cekarju med rižem in makaroni prinesla čez mejo.«

Povedal je, da je vedno delal tisto, za kar je imel občutek, da je mogoče, da ni bil rojen za heroja, a je imel dobro razvit ta čut. Kakšno stvar pa je naredil brez zavedanja morebitnih posledic, je dejal. Čeprav bi publika še rada prisluhnila bogatim izkušnjam in mislim Franceta Pibernika, se je večer po dveh urah zaključil z željami, naj ga beseda sveta materina še dolgo spremlja.

Kje so tiste stezice v izvedbi Mešanega pevskega zbora Petra Liparja pri Društvu upokojencev Kranj pod vodstvom Nade Krajnčan / Foto: Tina Dokl

Na robu

Tudi slep vse vidim

MILENA MIKLAVČIČ

usode

Igor živi že nekaj let mirno upokojsko življenje. Skupaj z Markom, ki je njegov prijatelj in intimni partner hkrati. Čudovita človeka sta! Igorjeva zgodba ni bila takšna.

»Slep sem od svojega četrtega leta naprej. Otroci, s katerimi smo bili skupaj v rejništvu, so me vzeli s seboj, ko so ukradli ključke od naše podružnične šole in se na skrivaj odpravili raziskovat njeno podstrešje. Med vojno so si šolo vzele za svojo različne vojaške formacije. Orožje, pozabljeno od vseh, je otroke kar klicalo, da ga raziščejo. Eden od fantov je zalučal bombo proti meni. Želel me je kaznovati, ker sem se jokal. Bomba je

eksplozirala. Meni so drobci poškodovali oči, Manco, ki se je prav takrat prikazala na vrhu lestve, pa je ubilo. Otroci so se od strahu razbežali, mene pa so našli šele pod večer, ker me ni bilo domov in me je rejnica začela iskati. Odpeljali so me v bolnišnico, a ker sem bil izgubljen, zanemarjen in zavržen otrok, se zame nihče ni kaj dosti brigal. Spominjam se, da sem na desno oko nekaj časa še malo videl, potem ko se mi je vnelo in ga mi niso zdravili, pa nič več.

V šolo nisem hodil, zakaj pa bi, je menila rejnica. Na moj račun se je v hiši veliko preklinjalo in me zmerjalo. Vsem sem bil trn v peti, saj me niso marali, ker sem bil v nadlego. Ko sem imel deset let, se mi je pridružil brat Janko, ki je bil od mene starejši tri leta. Od takrat naprej je bilo marsikaj drugače, saj me je branil pred udarci. Kadar sva se zaradi mraza stiskala pod odejo, mi je pripovedoval, kako je bilo, ko sva bila še pri mami. Veliko me je tepla, ker me ni marala. Ko sem bil dojenček, sem bil po ves dan v eni in isti plenici. Pogosto sem neutolažljivo jokal, ker sem bil ali lačen ali pa mi je koža med nogami krvavela zaradi umazanije. Na vsake toliko časa jo je obiskala neka soborka iz NOB. Takrat me je za silo umila, a nikoli v topli vodi. Soborka je prinesla zame sladkarije, vendar jih je mama zmeraj sama pojedla. Včasih me

je Janko odnesel k sosedovim, kjer so mi dali kaj jesti. Več kot toliko pa se z menoj niso hoteli ukvarjati, ker so bili z mojo mamo v sporu zaradi nekega medvojnege izdajstva, zaradi katerega so jim partizani ubili starega očeta. Oba z bratom sva bila nezakonska. Kadar je mamo obiskal kakšen lep in postaven moški, je brat sanjari, kako lepo bi bilo, če bi ostal in bi bili družina. Žal so moški prihajali in odhajali. Niti čez noč ni nobeden od njih ostal.

Star sem bil tri leta in pol, ko jo je eden teh moških ubil. Rekli so, da je to storil zato, ker ga je hotela okrasiti. Mene so dali v rejo, brata pa so začasno vzeli k sebi sosedovi. Ko jim je zrasel čez glavo, se mi je pridružil v rejniški družini. Po končani osnovni šoli se je zaposlil. Njegov sodelavec je tudi imel slepega otroka. Prišel je k moji rejnici in ji predlagal, naj me dajo v Zavod za slepo in slabovidno mladino. Rejnici ideja ni bilo nič všeč, saj bi izgubila precej denarja. Vseeno sem poln nestrpnih pričakovanj dočakal dan, ko sem se preselil v Ljubljano. Brat je dobil službo v Litostroju. Obljubil mi je, da me bo večkrat obiskal. Imel sem smolo, saj sem naletel na vzgojitelja, ki je bil zelo surov. Zapiiral nas je v omaro; če nismo bili pridni, smo šli v posteljo brez večerje. Hrano smo morali pojesti v desetih minutah. Predstavljate si,

kako mi je letelo iz ust, ko sem jo požiral! Pogosto nas je za ušesa. Kadar je imel slab dan, smo morali dati eno nogo malo naprej, potem pa je stopil na prste in se s peto "vrtel" na njih toliko časa, dokler se mu notranja jezca ni pohladila.

Vseeno sem se izučil za telefonista. Bil sem zelo odprte glave, rad sem poslušal radio. Ko se je brat poročil, me je vzel k sebi. Žal se z njegovo ženo nisva razumela. Sovražila me je.

Ob sva jokala, ko sem moral iti stran. K sebi me je vzel Rado, edini, ki se je javil na oglas. Bratu je obljubil, da bosta s sestro skrbela zame. Bil sem presrečen, saj je živel v bližini hotela, kjer sem dobil službo telefonista.

Če sem do takrat kdaj mislil, da mi je bilo hudo na tem svetu, se je z dnem, ko sem se preselil k Radu, zame začel pekel na zemlji. Že prvi večer sta me s sestro napila in zjutraj sem se znašel gol v njegovi postelji. Spolno me je izrabil. Spominjam se, da me je med nogami vse bolelo. Bil sem tudi ves lepljiv. Ko sem mokroto okusil z jezikom, je imela okus po krvi in še po nečem. Rado mi je zagrozil, da me bo ubil, če bom komu črhnal besedico. V službi sem bil raztresen in na robu joka. Ko sem že tretjič narobe zvezal telefonsko linijo, je prišla v kabino neka ženska in me nadrla kot psa. "Če se še enkrat zmotiš, lahko izgineš!" mi je zabrusila.

Nečloveško sem se trudil, a sem zmagal. Uspelo mi je, da sem v času službe potlačil osebne stvari v dno duše.

Doma me je čakalo obilno kosilo. Moram reči, da je znala Mara, Radova sestra, izvrstno kuhati. Obrane suhe kosti zraven kisle repe so bile izvrstne! Ko bi me le Rado ne mučil vsak večer! Umit sem ga moral počakati v postelji. Mara mi je vse popoldne govorila, da moram biti priden in ubogati. Še od prejšnjega dne me je v zadnjiku vse bolelo. Bilo me je tudi na smrt strah, sram pa tako, da ne morem povedati. Vedel sem, da se dogaja nekaj grdega, zlobnega, a kaj točno, nisem znal razložiti.

Včasih me je Rado pustil kakšen teden čisto pri miru. Bilo je enkrat poleti, ko sem iz službe prišel malo prej. V predsobi sem za trenutek postal, kajti v kuhinji sem poleg Radovega slišal še neki drug moški glas. Govorila pa sta o tem, da bi me ta drugi za nekaj časa vzel k sebi, a se Rado s tem predlogom ni strinjal. Potem je moški odrinil stol in odvihral skozi vrata, mene, ki se mu bil napoti, pa je surovo odrinil v steno.

V nedeljo je prišel na obisk brat. Mara je skuhalo zelo dobro kosilo. Kljub temu da sem se iskreno pohvalil, da zelo dobro jem, se je zdelo bratu čudno, da sem v tednih, kar se nisva videla, precej shujšal. Ves čas sem premišljeval, kako naj mu povem, kaj se dogaja, ko sva z Radom sama. Pa se nisem upal. Bal sem se, da bi bil brat jezen name, ker govorim opolzko. Malo pred božičem, ko so po cerkvah

spovedovali, sem zavil k sv. Petru. Bil je v bližini bolnišnice, pot do tja sem pa poznal. Kljub temu sem moral nekajkrat vprašati mimo-idoče, da se nisem izgubil. Tudi v cerkvi so bili do mene prijazni, ko so videli belo palico. Srce mi je razbijalo, da sem mislil, da mi bo izskočilo iz prsi. Duhovnikov glas, ki je prihajal od nekod daleč, je bil star, utrujen, vsega naveličan. Vedel sem, da če mi on ne bo pomagal, mi ne bo nihče. Ne-povezani stavki so se počasi in jecljaje trgali iz mene. A človek na drugi strani se je obnašal, kot da me ni razumel. Dal mi je odvezo, za pokoro pa tri zdravamarije. Ko sem prišel iz cerkve, sem najprej zajel sapo. Počutil sem se, kot da bom zdaj zdaj izgubil zavest. Ali to, kar počneva z Radom, delajo vsi? Je to normalno? Človeško? Vključno z bolečinami? Pa da nisem mogel zadrževati blata? Da sem ves čas nekontrolirano izpuščal vetrove? Da sem, ko mi je Rado dovolil, da sem se odplazil v svojo sobo, ure in ure prejokal? Tako ničvrednega in osamljenega kot tisti trenutek se nisem počutil niti, ko sem bil zanemarjen in zapuščen otrok. Odločno sem stopil od stranišča, vzel britvico in zarezal v zapestje ... Bil sem čisto miren, vesel, da odhajam s tega grdega in umazanega ter izkoriščevalskega sveta. A so me našli, preden je bilo prepozno. Ker so takrat razuzdancem še pošiljali v zapor, je brat od Rada izsilil precej denarja, da sva bila tiho ... Čez pet let sem srečal Marka in od takrat je vse drugače!«

(Konec)

Na Gorenjskem v deželi Kranjski

Vodiška Johanca, verska sleparka

PETER COLNAR

V Repnjah pri Vodichah se je 4. decembra 1885 rodila verska sleparka Ivana Jerovšek, ki so jo začeli imenovati Vodiška Johanca. Če je njeno igrano krvavenje v tistem času pomenilo priložnost za spopad med »naprednim« in »manj naprednim« tiskom, sedaj pomeni samo primer revnega dekleta, ki se je poskušalo rešiti iz nerešljivega siromaštva.

Ko je bila mlada, je – tako kot je bilo v navadi – v Mengšu izdelovala slamnike. Po zgodnji smrti njenih staršev je ostalo samih pet otrok. Skrb zanje je prevzel krajevni župnik Simon Žužek. Rešitev pred revščino je videla v samostanu, zato je želela postati nuna. Župnik ji je želel pomagati in jo je poslal za deklo v benediktinski

samostan na Reko. Tam so ugotovili, da ni bila dovolj pridna in duhovna, ter ji tega niso omogočili. Johanca je iskala rešitev v tem, da je 13. aprila 1909 razglasila, da je doživela videnje Marije. Bajje ji je neka nuna iz samostana pokazala, kako se lahko zaigrata svetniška zamaknjenost ter krvavenje.

Škofijska komisija je proučila njen primer in ga razglasila za histerijo, vendar je Johanca vseeno postajala vse bolj priljubljena. Ko so jo izgnali iz samostana, je nekaj časa delala v domu v okviru kapucinskega samostana na Reki, vendar so jo tudi tam odslovili zaradi preprirov in dolgov.

Ljubljanski škof Anton Bonaventura Jeglič ji je želel pomagati in jo je povabil

v domače Vodice. Konec leta 1912 se je naselila v vodiškem župnišču pri župniku Žužku. Vodiška Johanca pa je bila takrat že tako priljubljena, da je začelo prihajati v Vodice na tisoče obiskovalcev, ki so plačevali za ogled mučeniških čudežev. V posebni sobi župnišča, kamor sta hlapec in dekla postopoma spuščala skupine ljudi, je Johanca, ležeča v postelji, ob petkih uprizarjala predstave, sestavljene iz zamaknjenja, krvavega pota, srčne rane in trpljenja, med katerimi je krvavela s čela, zapestij in stopal. Trdila je tudi, da vidi v onstranstvo in da lahko komunicira z mrtvimi. Ljudje so kupovali zdravilno vodo z Johancino krvjo in svetinje. Johanco so nekateri opazili večkrat na poti v

Zanimivi Gorenjci tedna iz dežele Kranjske:

- V Trziču se je 5. 12. 1867 rodil književnik, pevec in gledališki igralec Ivan Toporiš. Po maturi je bil eno leto v bogoslovju. Jeseni 1890 je odšel na Dunaj in končal pravo.
- V Kranju se je 5. 12. 1878 rodil slovenski literarni zgodovinar Nikolaj Omersa. Bil je srednješolski profesor v več slovenskih mestih.
- Na Spodnjem Jezerskem se je 5. 12. 1901 rodil agronom in genetik Janez Zaplotnik. Vzgojil je več izboljšanih tipov domačega njivskega in vrtnega fižola.

Ljubljansko mestno klavnico. To je vzbudilo dvome v skrivnost njenega trpljenja. Zato je salezijanec Josip Valjavec 5. septembra 1913 med eno od predstav z Johance povlekel odejo in razkril žogo iz kavčuka, polno prašičje krvi. Cevke so vodile do »krvavečih« delov telesa. Razkritje je pomenilo konec njenega slovesa. Tretjega januarja 1914 se je začelo sojenje v Ljubljani. Obtožili so jo hlinjenja

Kristusovega trpljenja z namenom dobička. Johanca je obtožbe priznala, sodnik pa je upošteval, da so na njeno dejanje vplivale druge osebe, in jo zato obsodil na razmeroma kratkih deset mesecev zapora. Na prostosti je Johanca životarila in nekaj malega sleparila ter se leta 1918 spet znašla v zaporu. Leta 1919 se je zbodla na zarjavelih vilah, dobila tetanus in po daljšem trpljenju umrla, stara 34 let.

Pokvarjeno oko

ALENKA BOLE VRABEC

*mizica,
pogrni se*

Iz Berlina prifrčijo prvi novoletni pozdravi, a na njih ni novoletnih okraskov, tudi napisa Frohe Weihnachten ne. Skrivnostno zre vame prelepa ženska, ki vabi na Muzejski otok. Za popolno razglašena lepota, ženska elegantnih potez s široko naglavno krono, v eni izmed očesnih duplin pa je nedodelano oko. Misteriozna ženska ponosno drže, čeprav je kipec le doprsen – kraljica Nefretete, za nekatere Neegipčanka, cesar pa arheološke najdbe ne potrjujejo. Nekateri trdijo, da je bila hčerka Amenophila III. iz stranske veje oboževanih svečenic. Imela je šest hčera, tretja naj bi bila poznejša

žena velikega Tutankamona, izurjena tudi v vojaških veščinah. Bil je šesti december 1912, ko je nemški arheolog Borchardt pri izkopavanjih na vrtu staroegipčanskega umetnika Tutmosisa odkril doprsni kip izjemne lepote s pokvarjenim ali nedodelanim levim očesom. Te uganke še do danes ni nihče stoođotno rešil. Ji je tako oko pustil umetnik, ki ga je bila zavrnila? Dokazov ni. V Amarni in njeni okolici je bilo izkopanih veliko število doprsnih kipov ali njihovih začetkov. Nofretete in Ehnaton sta bila tudi prva egipčanska vladarja, ki sta svoje zasebno življenje dovolila oblikovati na tedanjih monumentalnih umetninah. V muzeju na slovitem berlinskem Muzejskem otoku je Nofretete silovita privlačnost, ki jo je treba videti. Postala je nekakšen simbol mesta. Egipčanske oblasti že precej dolgo obdobje dokazujejo, da je bil kip Nofretete nezakonito odpeljan iz Egipta, a se Nemci ne zmenijo zanje. Na vsa mogoča dopisovanja ni nikakršnega odgovora.

Če je bilo v določenem času njenega življenja ustvarjenih toliko umetnin z njenim likom, nastopi obdobje, v katerem se zdi, kakor da je poniknila. Je bila bolna? Je umrla prezgodnje smrti? Njene grobnice in mumije še do danes niso našli ...

Originalnih receptov iz časa njene vladavine ni najti v papirusih starega Egipta.

Jedla naj bi tisto, kar še danes radi jedo v deželi ob Nilu. Je preprosto, a okusno.

Ta'amia (ali sodobni falafel)

Z omako bo navdušila predvsem vegetarijance.

Za 4 osebe potrebuje: 100 g kuhanega boba (pločevinka), 2 čebuli, 2 stroka česna, pol žlice sesekljanega peteršilja, 1 žličko zmletoga kumina, 1 žličko zmletoga koriandra, pol žličke pecilnega praška, 1 žličko soli, pol žličke kajenskega popra, olje za cvrtje, malo moke po potrebi.

Sesekljan peteršilj, čebulo in česen damo v stekleno skledo. Začnimo s soljo, koriandrom, kajenskim poprom in kuminom. Bob, kuhan ali iz pločevinke, odcedimo in počasi zmeljemo s preostalimi sestavinami. Če je testo pregosto, dodamo malo vode. Testo naj počiva pol ure.

Potem napravimo iz testa za namiznoteniško žogico velike cmočke in jih malo sploščimo. Ocvremo na olju. Ta'amio postrežemo vročo s taratorjevo omako.

Zanjo potrebujemo: 100 g paste tahini (v trgovinah z zdravno prehrano), 1 limono, 1 strok česna, pol žličke soli, 1 žličko sesekljanega peteršilja, 1 ščep kumina, malo vode.

Olupljen česen stremo, limono iztisnemo. Zmešamo vse sestavine in dodamo limonin sok. Če je zmes pregosta, dodamo malo vode.

Pa dober tek!

Vaš razgled

Ni zime za Eskime, bi lahko zapisali pod fotografijo, ki je bila v nedeljo posneta na Pokljuki na tekmi biatlonskega svetovnega pokala. Da so temperature za ta čas visoke, je očitno želel pokazati tudi snemalec ene izmed televizij. Kljub temu da je bil za kamero, je bil deležen številnih pogledov. M. B. / Foto: Tina Dokl

Med prvimi, ki so se po lokalnih volitvah že zbrali na konstitutivni seji, so bili svetniki novega kranjskogorskega občinskega sveta. Po pravilih prve seje vodi najstarejši svetnik; v Kranjski Gori je to Jože Dovžan, ki se je za to posebno priložnost oblekel v gorenjsko narodno nošo. Ko so svetniki potrdili novoizvoljene predstavnike lokalne oblasti, pa je vodenje prevzel stari novi župan Kranjske Gore Janez Hrovat. M. A. / Foto: Gorazd Kavčič

Nove knjige (463)

Zgodba kot ulita

MIHA NAGLIČ

Zakaj »zgodba kot ulita«? Zato, ker je to zgodba velike livarske družbe LTH Castings, ki ima svoj sedež v Škofji Loki. Zajema njen razvoj od podjetja Motor, ustanovljenega leta 1948, osredotoča pa se na razvoj livarstva in orodjarstva v nekdanjem skupnem podjetju LTH (Loške tovarne hladilnikov). Livarna se je leta 1989 osamosvojila v samostojno podjetje, danes pa je mednarodna skupina, ki deluje na šestih lokacijah v petih mestih in treh državah in zaposluje 3000 ljudi ... Ta zgodba je res nekaj posebnega in polna preobratov. Začenja se leta 1948 v gradu na Igu, kamor je takratna uprava za notranje zadeve naselila izbrano moštvo, sestavljeno

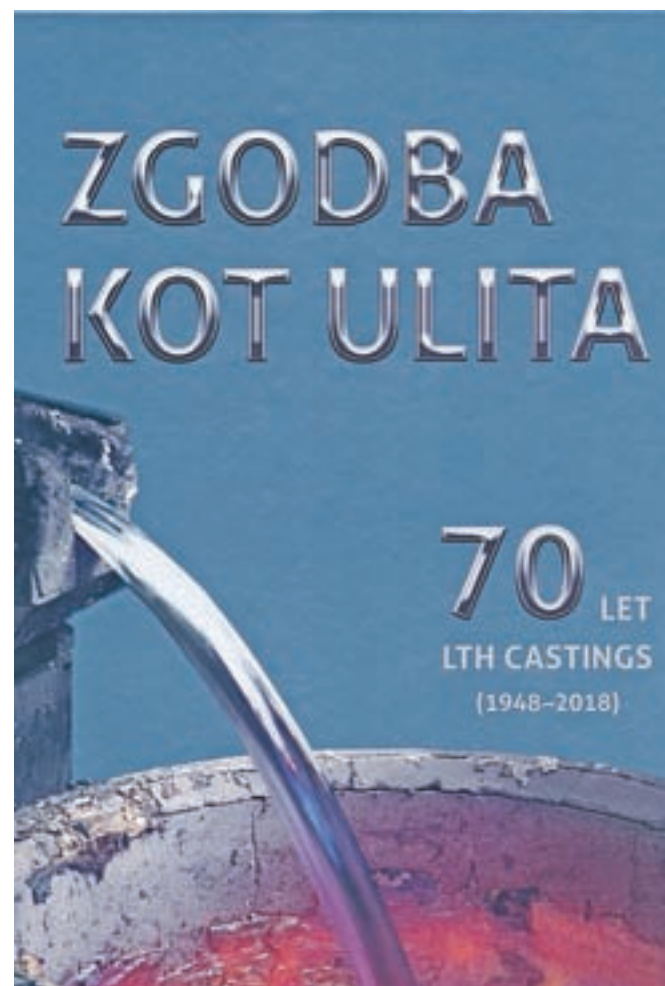
iz zapornikov vseh vrst, ti pa so pod firmo Motor izdelovali razne izdelke. Leta 1950 so podjetje preselili v Škofjo Loko. Proizvodnjo so uredili v nekdanji Thalerjevi tekstilni tovarni v Vincarjah, delavce oziroma zapornike pa so nastanili v Loškem gradu. Z njega so vsako jutro v koloni in pod varstvom paznikov odhajali na delo v tovarno pod gradom. Sledila je menjava zaposlenih. Leta 1958 je tovarno zapustil še zadnji zapornik, vsi zaposleni so bili odtlej »civilni«. Leta 1960 se je podjetje preimenovalo v LTH, v njegovem proizvodnem programu so vse bolj prevladovali izdelki hladilne tehnike, po katerih so zasloveli po vsej Jugoslaviji. Novo in glavno tovarno so postavili na Trati, kamor se je preselil

tudi sedež podjetja, orodjarna in livarna pa sta ostali v Vincarjah. In prav to orodjarstvo in livarsko jedro je preživelo vse krize in se v zadnjih desetih letih razvilo v mednarodnega livarskega velikana. Hladilski del programa pa je devetdesetih zašel v krizo, ki je ni preživel.

Knjiga ima tri dele. Prvi opisuje 70-letno zgodovino družbe, drugi njen sedanjí utrip, tretji njeno vpetost v okolje in zgodovino Škofje Loke. Prvega so napisali nekdanji, drugega sedanji voditelji družbe. Knjigo je pripravil uredniški odbor v postavi: Nina Drol, Aljoša Fajfar, Rafael Javornik, Andrej

Kranjec, Sabina Mohorič in Miha Naglič. Izdajatelj zbornika je družba LTH Castings, zato je njen direktor Andrej Kranjec že po funkciji tudi odgovorni urednik. Zahtevno delo sta opravili oblikovalka Nina Drol in lektorica Tina Benedičič. Nove avtorske fotografije je prispeval Andrej Tarfila, arhivsko slikovno gradivo je iz arhiva družbe in iz zasebnih zbirk nekdanjih zaposlenih. Redko se zgodi, da lahko predstavim knjigo, ki sem jo tudi uredil. Skupaj z imenovanimi, seveda, dobro smo sodelovali in tak je, upam, tudi naš skupni izdelek – naš knjižni ulitek.

Zgodba kot ulita, Zbornik ob 70-letnici družbe LTH Castings (1948–2018), Škofja Loka, 2018, 256 strani

razpredrilo

GG

MIS ŠPORTA JE TRŽIČANKA

Predstavitve finalistk za letošnjo mis športa Slovenije je bila že oktobra, zmagovalko pa smo dobili v nedeljo, 2. decembra. Letos je naziv osvojila Dora Markun, simpatična dvajsetletnica iz Tržiča.

Alenka Brun

Za letošnjo mis športa Slovenije se je na odru Linhartove dvorane Cankarjevega doma v Ljubljani tako v finalnem izboru predstavilo dvanajst deklet. Med njimi so bile tudi Gorenjke: iz Domžal Barbara Gavranović in Maja Grintal, ki sta jima blizu pilates in košarka; Dora Markun je iz Tržiča – rokometiška, ki se ukvarja s fitnessom, iz Žirov pa se je med finalistke uvrstila Katja Podobnik. Njen šport je gorski tek, blizu pa ji je tudi tek na dolge proge.

Dekleta so se tudi letos predstavila v treh izhodih: v oblačilih za vsak dan, večernih oblekah in vsaka s svojo športno-plesno točko. Zaplesale so tudi skupaj, za kar je poskrbela koreografinja Kim Germ.

Finale izbora je povezoval radijec Uroš Bitenc, za glasbeno kuliso so poskrbeli Trkaj, Bojan Cvjetičanin in pa Bitenčeva soproga Antea, ki je pred mikrofon stopila po dolgem času.

Mis športa naj bi bila najboljša kombinacija simpatičnega, samozavestnega, lepega, športnega, razgledanega in komunikativnega dekleta. Na koncu sta imela

pri izboru besedo še splet in člani žirije, med katerimi je bila tudi takrat še aktualna mis športa Manca Šepetavc.

Letos je šel tako naziv mis športa Slovenije na Gorenjsko – že omenjeni Dori Markun, ki je postala tudi zmagovalka spletnega glasovanja Migimigi. Skupaj z Barbaro Gavranović pa sta se najbolje odrezali še pri individualnih pogovorih, ki so jih opravile vse finalistke. Domžalčanka Gavranovićeva, ki se ukvarja s pilatesom, je bila tudi najbolj fotogenična med finalistkami, medtem ko je prva spremljevalka letošnje mis športa postala Mojca Haberman,

potapljačica na vdih iz Vuzeznice, druga pa Kristina Zvonar, plesalka latinskoameriških in standardnih plesov iz Šmarj pri Jelšah.

Tokrat dekleta niso prejela ne kron ne lent, temveč kup lepih nagrad in pokale v obliki stilizirane šahovske kraljice, ki jih je pripravila skupina SIJ in ostanejo v njihovi trajni lasti.

Dora Markun ni pričakovala, da bo zmagovala, zato je bila naziva še toliko bolj vesela. Meni pa, da ta s seboj prinaša tudi določeno odgovornost in se bo maksimalno potrudila, da bo prejeti naziv v prihajajočem letu tudi upravičila.

Cvet najlepših: Barbara Gavranović, Mojca Haberman, Dora Markun in Kristina Zvonar

Izbor so spremljali tudi Dorini najbližji: fant Miha, oče Aleš, mama Špela in brat Gašper z dekletom Petro.

Maja Grintal v svoji predstavitveni športno-plesni točki

Katja Podobnik

Dobrodelna licitacija venčkov v kranjski Kavki

Prvi decembrski torek so na Glavnem trgu v družbi škrata Krančka in znanih Kranjčanov nastajali zanimivi venčki, adventni in taki bolj dekorativne narave. Med drugimi so tako ustvarjali tudi Andrej Šifrer, novi kranjski župan Matjaž Rakovec, direktor Zavoda za kulturo in turizem Kranj Tomaž Štefe, Mehtab Singh, ki ga poznamo po njegovih čajih iz kranjske Indije Koromandije ... Svojo kreativnost so izrazile tudi Tina Pavlin, Tatjana Lukež, Manca Pogačar in Živa Bertonec – pa še kdo. In ti venčki bodo naprodaj jutri, v soboto, 8. decembra. Zanje namreč ob 11. uri pripravljajo dobrodelno licitacijo v kranjskem Kavka kava baru. Vodil jo bo Toni Cahunek, zbrani denar od prodaje pa bo šel projektu Botrstvo.

Z županom Matjažem Rakovcem je ustvarjal tudi njegov oče.

Kreativnost je prišla do izraza tudi pri venčku Tine Pavlin.

LOKA V SNEGU Festival

1. 12. - 31. 12. v Škofji Loki

Prižig novoletnih luči, odprtje Izložbe domišljije, miklavževanje, prihod Božička in dedka Mraza, sejmi, koncerti, delavnice, filmske predstave, Božični LUFT ...

www.lokavsnegu.si

HUMOR, HOROSKOP

Lahko se udeležite tečaja vedeževanja.

Naročniki **Gorenjskega glasa**, izkoristite popust v višini 10%. Za več informacij čim prej pokličite Tanjo na tel. št.: **040 514 975**

Gorenjski Glas

HOROSKOP

TANJA

Oven (21. 3.–21. 4.)

Lovili boste svoje sanje in se spotoma ustavljali ob ljudeh, ki vam želijo samo najboljše. Pred vami so kar obsežni projekti, energije vam ne bo zmanjkalo, zato ni potreben strah, da vam do roka ne bi uspelo. Čaka vas nekaj res lepega.

Bik (22. 4.–20. 5.)

Proti pričakovanju se vam bo le izboljšala finančna situacija in čas pred prazniki ne bo več tako črn. Seveda pa ne smete kar takoj začeti pretiravati, kajti mesec je dolg in praznikov je veliko. Čustveno se boste malo umaknili.

Dvojčka (21. 5.–21. 6.)

Ne bi verjeli, a znate biti zelo trmasti in le s težavo priznate svoje napake. V tem času se boste malo zamislili nad sabo in iskali odgovore, kaj vse bi bilo drugače, če bi se v preteklosti odločili drugače. A obenem ne smete pozabiti na prihodnost.

Rak (22. 6.–22. 7.)

Morda tega ne bi priznali na glas, a zelo bi vam odgovarjalo, če bi se vam uspelo umakniti od vsega živčava in se posvetiti zgolj sebi. Imeli boste priložnost, če boste pozorni, jo boste opazili in izkoristili. V nasprotnem primeru pa bo slaba volja.

Lev (23. 7.–23. 8.)

Snidenje s starimi prijatelji vam bo dalo energije, ki vam jo v zadnjem času kar primanjkuje. Temne stvari bodo postale bele in svet okoli vas na splošno bolj pisan. Vse se da, če je le volja in želja. Zelo boste presenečeni.

Devica (24. 8.–23. 9.)

Čas prehladov in raznih virusov, ki v posteljo položijo še najpogumnejše in najmočnejše, se počasi poslavlja od vas. Treba bo zavihati rokave, saj je veliko nedokončane ostalo iz preteklega obdobja. Ni potrebe po pretiranem hitenju, vse se reši.

Tehtnica (24. 9.–23. 10.)

So ljudje, ki iz naših življenj odhajajo iz različnih razlogov, in so ljudje, ki prihajajo na novo. Zaradi slabih izkušenj se ne smete otepati novih poznanstev, sej se nikoli ne ve, kdo od njih lahko pusti trajni pečat. Bolj poslušajte svoje srce.

Škorpion (24. 10.–22. 11.)

Če boste spregledali pomembne malenkosti, se lahko zamerite nekemu, ki vam je zelo blizu. Največ, kar lahko nekemu podarimo, niso najdražja darila v lepo zavitih paketih, ampak naš čas, ki ga posvetimo določeni osebi z namenom.

Strelec (23. 11.–21. 12.)

Ne boste samo obdarovali in s tem razveseljevali druge, ampak se bo nekdo z darilom spomnil tudi na vas. Samo veselje. Lepe novice se vam obetajo od daleč in naredili boste načrt, kako najbolj izkoristiti proste dneve, ki so pred vami.

Kozorog (22. 12.–20. 1.)

Ste v obdobju, ko lahko naredite največ. Pa naj bo to poslovno področje, na katerem se zelo angažirate, ali pa v ljubezni, kjer ste pred kratkim postavili cilje – in kot je videti, greste lepo proti njim. Vsak trenutek vam bo posebno dragocen.

Vodnar (21. 1.–19. 2.)

Imeli boste občutek, da ne morete spremeniti toka dogajanja, ki vam ne bo pogodu, ampak se v zadnjem hipu vse postavi na glavo in lahko boste prav vi poiskali prave izhode, ki bodo dobri za vse udeležene. Ob koncu tedna se boste razvajali.

Ribi (20. 2.–20. 3.)

Dobimo tisto, kar iščemo. Lahko tudi rečemo, da nas karma vedno poišče. Ne glede na to, kako sami krmarite, prihaja čas sprememb, na katere ne boste mogli vplivati. Če verjamete v dobro, se bo tudi zgodilo. Ker velja tudi nasprotno, se temu ognite.

TA JE DOBRA

Nima se več za papeža

»Se vam je spet začelo zdeti, da ste papež?« vpraša psihiater nekdanjega pacienta, moškega, ki je bolnišnico zapustil pred dvema mesecema.

»Ne, zdaj sem normalen in se tako tudi počutim,« odvrne moški.

»Če je tako, ne razumem, zakaj se niste držali mojih navdila in prišli na kontrolo po enem mesecu. Prišli ste torej mesec prepozno, kar mi ni prav nič všeč.«

»Oprostite, gospod doktor,« reče možak: »Res nisem utegnil prej, imel sem nujen popravek v Vatikanu.«

Gorenjec in zlata ribica

Gorenjec ujame zlato ribico. Ta ga vpraša, katere tri želje naj mu izpolni.

Prva želja: »Naj sosedu crkne krava.«

Druga želja: »Naj še drugemu sosedu crkne krava.«

Tretja želja: »Pa naj še moja krava crkne.«

»Ja, zakaj pa to?« se začudi ribica.

»Ti kar naredi, kar sem rekel. Da ne bosta k meni po mleko hodila.«

Iz sodnih dvoran

Tožilec: »Povejte, doktor, ali ni res, da ko oseba umre med spanjem, tega sploh ne ve vse do naslednjega jutra?«

Priča: »Ali ste vi čisto zares naredili pravosodni izpit?«

V primeru napačnega parkiranja

Če avtomobila ne boste parkirali po predpisih, pustite prižgane brisalce, da vam ne bodo mogli zataktniti kazni.

LAŽJI SUDOKU

9		1		6				4
	3		5			9	1	2
8			7		9		3	5
	9				6	1		8
		7				4		
4	5	3						7
6	7		1		2			9
5	4	2			7			6
3				8		5		

Rešitev:

9	1	6	5	8	3	4	2	7
3	5	7	9	2	1	8	6	4
8	9	7	6	5	4	3	2	1
4	9	7	6	5	4	3	2	1
7	3	5	8	9	6	1	4	2
6	5	3	7	2	8	9	1	4
5	4	2	1	3	7	6	8	9
3	8	9	6	5	4	2	1	7

TEŽJI SUDOKU

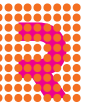
9					7	6	1	
	7		1	9				3
6		5						
	8						3	
7			8		5			4
	3						5	
						1		6
3				1	8		2	
	2	8	4					

Rešitev:

9	7	5	8	9	7	6	1	3
6	7	8	1	5	2	9	4	3
4	9	3	7	6	5	8	2	1
7	8	9	4	7	6	5	3	2
1	6	2	8	9	7	5	4	3
2	3	7	6	5	4	3	2	1
3	8	9	6	1	2	7	5	4
5	4	3	2	1	8	9	7	6

Navodilo za reševanje: v kvadrate vpišite števila od 1 do 9 tako, da se ne bo nobeno število ponovilo ne v vrstici ne v koloni ne v enem izmed odebelenih devetih kvadratov. Pripravila B. F.

NAGRADNA KRIŽANKA

ALKOHOL UBIJA!

**SPREJMI TREZNO
ODLOČITEV IN NE
SEDI ZA VOLAN
POD VPLIVOM
ALKOHOLA.**

JAVNA AGENCIJA
REPUBLIKE SLOVENIJE
ZA VARNOST PROMETA

**vozi mo
pametno**

WWW.AVP-RS.SI

SESTAVIL: F. KALAN	NAŠ RTV REŽISER (CRT)	POTOVALKA	TV REA- LIZATOR VODNIK	ITAL- REŽISER (SERGIO)	VELIKA DVORANA	SKRIVNO IME PISA- TELJA	RUDI KOSMAČ	AMERIŠKI ARHITEKT (CHARLES)	1+2=?	LASTNOST NENAGLA- SENEGA	GLAVNO MESTO BABILONIJE	ROD. PLEME
NAŠA BIVŠA SMUČARKA (Š. P.)	12											
NASELJE NA KOČEV- SKEM										7		
ANGLEŠKI IGRALEC (PETER)							MESTO V URUGVAJU					
DEJAN NEMEC			BIVALIŠČE MRTVIH MESTO V ITALIJI			15				PESNICA ŠKERL ŠPANSKI ZLATNIK, ESCUDO		
TEPČEK (EKSPR.)						DOSEŽEK NASLOV PREŠERNO- VE PESMI					REŽISER PAKULA	LUKA, PRISTAN
PEVEC LUKAS				TOČKA PRI KOŠARKI REKA NA HRVAŠKEM				STRM REČNI PADEC				1
TOČKA ŽARČENJA		4						TRGOVSKI UNESK PODZEMNA ŽIVAL				
GORENJSKI GLAS	DOSTAVI- TEV	IT. REŽISER (ERMANN) FIZIKALNO LEČJE						SL. PESNICA (META) GL. MESTO NORVEŠKE				
ALPINIST KARNIČAR						GLASBENI OKRASEK OSEBNO VOZILO						
MESTO NA ČEŠKEM						KRAJ NA PELJEŠCU GRADAŠE				6	PILOTSKA KABINA, COCKPIT	ČASOPISNI OGLAS
STANKO LORGER			MENIČNO JAMSTVO VOJAŠKA BOLNIŠNICA					BRAMOR (REDKO)	REKA V RUSIJI VODNI HLAPI			
DELEŽ (NAREČNO)		18		ANGLEŠKA IGRALKA (EMMA) SLIKARSKA SMER								19
ANATOLIJ (KRAJSE)								OBL. IMENA RATOMIR RALNA ZEMLJA				
POSODA ZA CVETJE					13	DRŽAVNA BLAGAJNA PRIPADNIKI ESEROV					PAUL NEWMAN SUHA TRAVA	
DIPLOMAT- SKI PRED- STAVNIK							EGIPTOV- SKI KRALJ OKRAS NA ANTIČNIH STEBRIH					11
GORENJSKI GLAS	OBDE- LOVALEC ZLATA	RISALNA PRIPRAVA OKORNEŽ PRI HOJI				8				GRŠKA CRKA JUŽNOAME- RIŠKA KAČA		
ŠNICELJ								ZGODEN DIVJI MERJASEC (STAR.)			LIT. JUNAK JONATHANA SWIFTA	OPERIST DARIAN
PAPEŽEVA PALAČA V RIMU		14						SPODNJA OKONČINA KOLOTEK, TIRNICA		9		
ANA COLJA			RJAVA ŽELEZOVA RUDA PILULA								UROŠ DOBNIKAR ŽULJ, OTIŠČANEC	
IGRALEC HUNTER				ZIMZELENA RASTLINA		TRICKEL NAJVEČJI POLOTOK NA SVETU						17
AGAVI PODOBNA RASTLINA, ALOA				3			KRILATI DEČKI TALNA POVRŠINA					IGRALKA GARDNER
AMERIŠKA IGRALKA (JULIA)								MODEL VO- ZILA LADA OTO PESTNER				
AMASIS MORDENT OLMI TAŠIZEM THOMPSON	PASTIRICA, KI PASE OVCE	ITALIK LASTNIK ASIGNA- CIJE						ODBOJ SVETLOBE, ODSVIT		10		
NEGA								REKA, KI TEČE SKOZI PAKRAC				
ITAL. SLIKAR (LORENZO)				5								
ČRTOMIR GROZNIK			IZIDOR JALOVEC SMUČAR EDALINI									
PEVKA HORVAT												
TOYOTIN DŽIP						DEL CELOTE	PEVKA DEZMAN					
ODISEJEVA DOMOVINA	2											
ZNAMKA JAPONSKIH APARATOV												
LEToviŠČE V ŠVICI			16									

1. nagrada: rumen anorak + lučki za na kolo
2. nagrada: rumena čelada + lučki za na kolo
3. nagrada: odsevne naramnice + lučki za na kolo

Rešitve križanke (geslo, sestavljeno iz črk z oštevilčenih polj in vpisano v kupon iz križanke) pošljite do četrтка, 20. decembra 2018, na Gorenjski glas, Nazorjeva ulica 1, 4000 Kranj. Rešitve lahko oddate tudi v nabiralnik Gorenjskega glasa pred poslovno stavbo na Nazorjevi ulici 1.

1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19		

DRUŽABNA KRONIKA

VADBA, KOLEDAR IN BOVLING

Najprej so povabili na slavnostno odprtje novih prostorov XBody Slovenija v Kranju, potem predstavili poseben kolesarski koledar, pred nekaj dnevi pa so na bowling v Lesce povabili še Koširjevi.

Alenka Brun

XBody je revolucionarna vadba v svetu fitnesa, najnovejši dosežek tehnologije EMS – EMS je kratica za elektro mišično stimulacijo. Na Gorenjskem smo za XBody prvič slišali, ko se je zanj ogrel znani protagonist resničnostnega šova Bar Škofjeločan Emi Nikočević. Treniral pa ga je nihče drug kot Damjan Frasa v takratnem Prošportu v Stražišču. Emiju sta se kasneje pridružila še dva znana obraza: Neisha in Klemen Bunderla in postali so ambasadorji te nove vadbe. Nedavno pa so v kranjskem Mega centru

odprli tako že sedmi XBody center v Sloveniji, drugega v Kranju.

Ljubitelji starih »specialk« pa so se lahko konec novembra družili v kranjski trgovini AHA, pri Franciju Ahačiču, kjer sta Jure Kocjan in Tit Košir predstavila zanimiv projekt. Prvi sedaj prihaja iz Naklega, drugi je Kranjčan. Oba ljubitelja kolesarjenja, Tit fotograf, Jure pa je sploh zaljubljen v vintage kolesa, sta prišla na idejo, kako bi lahko Juretovo ljubezen in delo obenem ter Titovo fotografijo združila – in nastal je koledar posebnih koles, pri ogledu katerega se ljubiteljem starih »specialk« orosi oko in milo stori ob pogledu nanje. Gre namreč za kolesa, ki imajo

zgodbo, zgodovino, nam razloži Tit. Ljudje jih obožujejo ali kupujejo iz različnih vzgibov, še pove. Kolesom na koledarju seveda delajo družbo dekleta, njegova posebnost pa je tudi, da ta niso gola. Koledar je čisto prodajne narave.

Kamnogoriška Proizvodnja Košir pa že 15 let piše uspešno poslovno zgodbo in velja za eno vodilnih podjetij v proizvodnji raznovrstnih sveč pri nas in v Evropi. Letos praznujejo že petletnico uspešnega sodelovanja z zunanjimi sodelavci iz Centra za usposabljanje, delo in varstvo Matevža Langusa iz Radovljice (CUDV Radovljica). Ob tej priložnosti so v sredo povabili na srečanje v prostorih Bowling

Cityja v Lescah. Na srečanju je prisotne nagovorila solastnica Proizvodnje Košir Tea Košir, ki je poudarila, kako učinkovito in nepogrešljivo je partnersko sodelovanje s CUDV Radovljica, ki skupaj z njimi živi in diha s svečami. Mimogrede je še omenila, da je industrijska prodajalna sveč v Lescah dobila novo lokacijo. Damjan Bošnjak, 43-letnik iz Begunj, pa nam ponosno pove o novem pakirnem stroju in njegovi samostojnosti: »Mi delamo žalne pakete. Po šeststo kosov na teden. Ravno smo dobili novo pakirno "mašino", na katero sem se že navadil. Sem že usvojil delo z njo. Tu sem že sedmo leto in pri delu sem popolnoma samostojen.«

Takole so ambasadorji XBody Slovenija – Klemen Bunderla, Neisha in Emi Nikočević – dvignili v roke svojega trenerja Damjana Frasa. / Foto: Primož Pičulin

Kolesar Jure Kocjan, ena od deklet s posebnega kolesarskega koledarja Meta Černe z Bleda in fotograf ter ljubitelj kolesarjenja Tit Košir / Foto: Primož Pičulin

Tit Košir pravi, da je pri koledarju velik poudarek na estetiki.

Tea Košir je na srečanju nagovorila prisotne. / Foto: Tina Dokl

Tea v družbi svojega Klemena Peljhana in očeta Janeza Koširja (desno) / Foto: Tina Dokl

Damjan Bošnjak in Tea Beton, vodja VDC Radovljica, in Damjanov sodelavec Matjaž Tibola (levo) / Foto: Tina Dokl

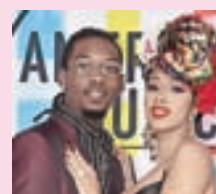
VRTIMO GLOBUS

Eddie Murphy desetič očka

Igralec **Eddie Murphy** in njegova zaročenka manekenka in igralka **Paige Butcher** sta postala starša sinčku, ki sta mu nadelala ime Max Charles. Dečkovo drugo ime je v spomin na Murphyjevega starejšega brata, komika Charlesa Murphyja, ki je lani umrl zaradi levkemije. To je že deseti otrok za sedeminpetdesetletnega igralca, ki ima s Paige še dveletno hčerko Izzy. Zaročenca sta skupaj že šest let.

Ljubezen se je ohladila

Eno leto po poroki se ločujeta raperja **Cardi B (26)** in **Offset (26)**. Poročila sta se proč od oči javnosti, neznanega datuma, novico pa objavila junija, mesec dni pred rojstvom hčerke Kulture Kiari. »Sva dobra prijatelja in poslovna partnerja. On je tisti, na katerega se lahko obrnem, toda žal se že nekaj časa ne razumeva, kot bi se morala. Za to ni krivca, ljubezen se je ohladila in nisva več skupaj,« je oboževalcem sporočila glasbenica.

Travis Scott zanikal varanje

Travis Scott (26) je zanikal obtožbe, da je on moški, ki na fotografiji poljublja neznano prikupno črnolasko. »Trolanje vedno temelji na laži, tokrat z namenom, da bi uničilo pravo ljubezen. Vse skupaj je zlobno. Molim, da bog blokira vso zlobno. Nazaj k praznovanju,« je iskreno zapisal raper, ki trenutno s pesmijo Sicko Mode zaseda sam vrh Billboardove lestvice sto najboljših pesmi.

Malin in Jack srečno poročena

Eno leto po zaroki sta se poročila kanadsko-švedska igralka **Malin Akerman (40)** in britanski igralec **Jack Donnelly (32)**. Poroka je potekala na obali v Mehiki, zaobljube pa sta si izmenjala v krogu družine in prijateljev. Malin je Jacka spoznala preko sestrinega fanta. Preden sta postala par, sta se poznala več let. »Mislim, da ga bova obdržala,« je pred časom objavila igralka in s tem naznanila, da ni osvojil le njenega srca, temveč tudi sinovo.

Priljubljena pevka **Alenka Gotar** se vselej z veseljem odzove povabilu na dobrodelne prireditve – nedavno je tako očarala občinstvo na koncertnem večeru v Tržiču, na katerem so več kot uspešno zbirali sredstva za pomoč občanom, ki so doživeli škodo pri nedavnih poplavih. / Foto: Gorazd Kavčič

Na ogled tudi Miklavževi čevlji

V Krajevni knjižnici Žiri so minuli petek za uvod v praznični december odprli razstavo z naslovom Mali čevlji za velike praznike zbiratelja Franca Temelja.

MATEJA RANT

Žiri – V žirovski knjižnici bo ves december in še nekaj dni v januarju na ogled delček iz obsežne zbirke steklenih, keramičnih in glinenih čevljev, ki jih je Franc Temelj zbral z vsega sveta. Poudarek je tokrat namenil predvsem prazničnim čevljevom, med katerimi imajo posebno mesto Miklavževi čevlji, lahko pa so tudi Božičkovi ali od dedka Mraza, je ob postavljanju svoje razstave minuli četrtek poudaril Franc Temelj.

Male okrasne čevljičke je začel zbirati, ko je po očetovi smrti pri pospravljanju njegovega stanovanja po naključju odkril dvanajst okrasnih čevljev. »Iz ljubezni do svojega poklica, bil je namreč čevljar, jih je priložnostno kupoval moj oče. Zdelo se mi jih je škoda zavreči in tako sem jih začel tudi sam kupovati in zbirka se je počasi večala,« je razkril, kako se je pred dvajsetimi leti rodila njegova zbirateljska strast. Ko so za njegov konjiček izvedeli prijatelji in znanci, so mu prav tako od vsepovsod začeli nositi najrazličnejše čevljičke in po njegovi oceni jih ima danes v

V Krajevni knjižnici Žiri je na ogled razstava z naslovom Mali čevlji za velike praznike zbiratelja Franca Temelja.

zbirki že okrog štiristo. Najmanjši med njimi, ki pa je kljub temu med najdragocenejšimi, je steklen čevljiček iz kristala Swarovski, med najljubšimi, prizna Temelj, pa je zagotovo glinen smučarski čevlji, kopija njegovega smučarskega čevlja iz otroštva, ki mu ga je naredil oče. Prav tako ljub mu je lesen čevlji, ki ga je zanj iz Argentine prinesel Alfons Zajec.

Ob odprtju razstave je Temelj izpostavil tudi vprašanje kiča. »Nekateri bi rekli, da sem v najelitnejšo žirovsko stavbo prinesel kič. Ob tem bi spomnil na razstavo kiča Marije Makarovič v Slovenskem etnografskem muzeju v sedemdesetih letih prejšnjega stoletja, ki je prav tako vzbudila silne polemike, a stavba še stoji in muzej zaradi tega tudi ni izgubil ugleda,« je

poudaril Temelj in v spomin prikladal še besede žirovskega slikarja Janeza Sedeja v zvezi s poslikavami, ki so si jih včasih nekateri omislili na svojih hišah. »Pojasnil je, da se danes nad tem marsikdo zgraža, a ni rečeno, da jih recimo čez kakšno stoletje kakšen etnolog ne bo izpostavil kot primer ljudske ustvarjalnosti,« je svoje razmišljanje končal Temelj.

Z gosti o družini

Preddvor – V Preddvoru bo v nedeljo, 9. decembra, ob 19. uri v kulturnem domu že tretji letošnji pogovorni večer z naslovom Naš gost. Tokrat se bo voditeljica večera Ivka Sodnik z gosti pogovarjala o družini, o prednostih in težavah življenja v družinski skupnosti, o sožitju družinskih članov, o odnosih med generacijami, o razlogih, zakaj toliko slovenskih družin razpade in zakaj veliko število parov raje kot v zakonu živi v zunajzakonski skupnosti. Beseda bo tudi o premagovanju krize v družinskih odnosih in tudi o tem, koliko je naša družba socialna in kako država materialno skrbi in pomaga družinam. Sogovorniki bodo: zakonci Janja in Primož Grilc ter Nina Zupančič Križnar in Minko Križnar in Lidija Kos, socialna delavka.

Na Gorenjskem več kot dva tisoč »božičkov«

Kranj – V vseslovenski dobrodelni akciji Božiček za en dan, v kateri zbirajo darila za socialno ogrožene otroke in starejše, tudi letos sodelujejo številni Gorenjci. Do minulega torka je bilo škatle z darili treba dostaviti na zbirna mesta po Sloveniji, na Gorenjskem pa so jih skupaj zbrali okoli 2080, je povedala prostovoljka Gabi Humerca iz Lesc. Letos bodo obdarili vsaj 11.076 otrok in 968 starejših. Ta konec tedna bo v skladišču v Ljubljanskem BTC-ju potekala akcija razporejanja in pregledovanja daril, naslednji teden pa jih bodo dostavili do različnih ustanov.

KINOSPORED

KOLOSEJ DE LUXE, KRANJ (CENTER)

Sobota, 8. 12.

12.00, 15.00 A JE TO! PAT IN MAT ZNOVA V AKCIJI

18.25 SMRTONOSNI STROJI

21.10 KURSK: PREKLETSTVO GLOBINE

12.25 MAGIČNE ŽIVALI:

GRINDELWALDOVA HUODELSTVA

13.20, 16.45 GRINCH, sinhro.

14.50 NAJVEČJI DAR

16.20, 18.45 BOHEMIAN RHAPSODY

20.45 ZVEZDA JE ROJENA

21.15 VDOVE

13.30, 14.30, 16.20, 18.10 GRINCH, sinhro.

15.00, 17.00 GRINCH, 3D, sinhro.

13.50 BOŽIČEK IN DRUŠČINA

17.50, 20.00, 22.35 BOHEMIAN

RHAPSODY

18.15 ZVEZDA JE ROJENA

KINO SORA, ŠKOFJA LOKA

Petek, 7. 12.

19.00 PTICE JEZER, NJIHOVA VRNITEV

20.00 VDOVE

Sobota, 8. 12.

18.00 A JE TO! PAT IN MAT ZNOVA V AKCIJI

20.00 KURSK: PREKLETSTVO GLOBINE

Nedelja, 9. 12.

16.00 A JE TO! PAT IN MAT ZNOVA V AKCIJI

18.00 PTICE JEZER, NJIHOVA VRNITEV

19.00 VDOVE

Organizatorji filmskih predstav si pridružujejo pravico do spremembe programa.

PREŠERNOVO GLEDALIŠČE KRANJ

Sobota, 8. decembra

10.00 Sobotna matineja: Nika Melink: TINKO POLOVINKO (v dvorani PGK)

GLEDALIŠČE TONETA ČUFARJA JESENICE

Petek, 7. decembra

17.00 Učenci in zaposleni OŠ Poldeta Stražišarja Jesenice: ČUDEŽNI STROJ (60-letnica šole)

Sobota, 8. decembra

18.00 SNG Drama: NE POZABITE NA ROŽE (Polona Vetrlih)

Kaj se skriva v »špajzi«?

V Adergasu je v nedeljo potekala prireditev Dobrote iz špajze.

ALEŠ SENOŽETNIK

Adergas – KUD Pod lipo Adergas je minulo nedeljo skupaj z gospodinjami iz sosednjih vasi in okoliških krajev pripravil šesto prireditev Pokukajmo v špajzo. Mize v adergaški dvorani so se šibile pod težo vseh

sort domačih dobrot, ki jih je prispevalo 25 gospodinj. Domače marmelade, sokovi, peciva, izdelki iz medu in druge dobrote so čakali na pokušino, a še pred tem so obiskovalci, ki so dodobra napolnili dvorano, prisluhnili kratkemu kulturnemu programu KUD Pod

lipo, ki ga je povezovala Angelca Maček, sicer tudi glavna organizatorica večera. Osrednja tema letošnje prireditve je bil med, zato sta o svoji ljubezni do čebelarjenja spregovorila tudi čebelarja Janez Hočvar in Franc Čebulj, sicer cerkljanski župan.

Dobrote iz špajze so potešile radovednost številnih obiskovalcev prireditve v Adergasu.

Donacija rotarijcev bolnišnici

Jesenice – V Splošni bolnišnici Jesenice so pripravili krajšo slovesnost v zahvalo Rotary klubu Medvode in Rotary klubu Kranj, ki sta donirala sredstva za nakup klimatske naprave za telovadnico fizioterapije. S tem se bodo izboljšali pogoji tako za paciente kot za zaposlene, so povedali v bolnišnici.

Jubilejni koncert

PRIFARSKI MUZIKANTI IN CARMEN MANET

Eurovizijski zbor leta

SOBOTA | 15. 12. | 19.00

ŠKOFJA LOKA | ŠPORTNA DVORANA TRATA

PRODAJNA MESTA VSTOPNIC

Bife BS OMY Škofja Loka, Loška zadruga Trata, KGZ Sloga Kranj, kmetijska zadruga Poljane, po telefonu 051 697 737

IN V DVORANI 1 URO PRED KONCERTOM

**Novoletni ples
gorenjskih Rotarijcev**

Bled – Rotary klubi Gorenjske ohranjajo tradicijo novoletnih plesov. V torek, 11. decembra, zvečer bodo v Grand hotelu Toplice na Bledu že četrto leto zapored plesali s plemenitim namenom. Skladno z rotarijskim poslanstvom delati dobro in prispevati k rasti lokalne in svetovne skupnosti, so se odločili prednovoletnemu druženju dodati dobrodelno noto. Zbrana sredstva bodo namenili projektu Otroci brez stigme, ki ga v okviru mednarodnega projekta skupaj s klubi z vsega sveta izvaja Rotary klub Zgornji Brnik. Razširili bodo obstoječo bolnico za otroke s kraniofacialnimi poškodbami in omogočili celostno obravnavo malih bolnikov.

Lažni zdravnik v Cerkljah

Cerklje – Dramska skupina Pod stražo bo danes, v petek, 7. decembra na ogled postavila novo komedijo Jake Štoka Lažni zdravnik v priredbi režiserke Brede Žargaj in Mire Gerkman. Ponovili jo bodo v soboto, 8. decembra. Obe predstavi bosta v Kulturnem hramu Ignacija Borštnika Cerklje ob 19. uri.

Ponosni na preteklost, zazrti v prihodnost

Leta 1948 so zagnali prvo vlečnico v Kranjski Gori, tako je letos smučišče obeležilo že sedemdesetletnico delovanja, ime kraja pa so bele strmine ponesle v širni svet.

NEŽA ROZMAN

Kranjska Gora – Sedemdeset let že mineva, odkar so odprli prvo vlečnico Preseka v Kranjski Gori, poganjali so jo zobniki ostarelega tanka, sidra na njej pa so bila Elanova. Deset let kasneje, leta 1958, so pognali napravi na Vitranc, danes pa je kranjskogorsko smučišče eno bolj prepoznavnih v Sloveniji. Ob praznovanju jubileja so pod vznožjem smučišča pripravili paradno, v kateri so sodelovali otroci iz domače Osnovne šole Josipa Vandota in Pihalni orkester Jesenice - Kranjska Gora. Spomnili pa so se tudi začetkov smučanja, in sicer so člani Društva Rovtarji pripravili pravo predstavo, ko so se z lesenimi smučmi spustili po hribu, prikazali pa so tudi star običaj mazanja smuči.

Janez Hrovat, župan Kranjske Gore, je dejal, da smučišče piše zgodbo o uspehu kraja, na občini pa se

Domačina, ki spadata med začetnike urejanja kranjskogorskega smučišča, Vid Černe (levo) in Marjan Lavtižar / Foto: Tina Dokl

trudijo z investicijami slediti razvoju – upajo, da kmalu dobijo kabinsko žičnico na vrh Vitranca. Tudi letos so za vse kranjskogorske osnovnošolce in srednješolce na

voljo brezplačne smučarske vozovnice, saj so ne nazadnje smučarska občina, in kot pravi župan, so te nujne, da se razvijejo mladi smučarski talenti. Zbrane je

nagovoril tudi Anders Emil Magnus Rydelius, predsednik nadzornega odbora smučišča, ki je dejal, da je Kranjska Gora prav zaradi številnih smučarskih

dogodkov znana po celem svetu. S temi besedami je začel tudi Janez Pristavec, direktor smučišča, ki je natisnil številne zanimive zgodovinske podatke o kranjskogorskih belih strminah. Med drugim so leta 1931 odprli prvo smučarsko šolo v Jugoslaviji, lani pa so se smučarji po hribih spustili kar 2.800.000-krat, v skupni dolžini je to toliko, kolikor bi znašala 54-kratna pot okoli Zemlje.

Slavnostno praznovanje so si ogledali tudi nekdanji in zdajšnji zaposleni na kranjskogorskih smučiščih, med njimi je bil tudi Marjan Lavtižar, nekdanji žičničar, ki je delil spomin na rane začetke priprav na smučišče. Dejal je, da je okoli 150 otrok, ki so bili doma vse od Ljubljane do Rateč, sekalo drevje okoli količkov, ki so nakazovali potek bodoče proge, da so se dela lotili, pa so čakali kar do jeseni, saj so se poleti raje kopali.

HVALA!

ZARADI VAS SMO

PRVI NA GORENJSKEM

od 1962

radio GORENC

Arhiv Gorenjskega glasa je verodostojen

Pred časom sem se znašel v navidezno nerešljivi situaciji, ko je banka od mene zahtevala uporabno dovoljenje, če sem želel pridobiti kredit za lastno podjetje. No, Gorenjski glas me je rešil, pravzaprav javno dostopne vsebine izpred več kot 50 let.

Ker ima moje podjetje poslovne prostore v stari meščanski hiši v centru Kranja, zgrajeni v letu 1948, uporabnega dovoljenja seveda nisem imel, zato ga je bilo treba pridobiti. Junija 2018 je namreč začel veljati novi gradbeni zakon, ki od vseh lastnikov poslovnih prostorov zahteva, da zanje pridobijo ustrezno uporabno dovoljenje, če ga še nimajo. To dovoljenje je podlaga za opravljanje dejavnosti v teh poslovnih prostorih. Oddal sem e-vlogo za pridobitev uporabnega dovoljenja preko portala e-Uprava in kmalu dočkal pošto, ki je od mene terjala dopolnitev vloge. Med drugim je bilo treba predložiti ustrezna dokazila, da je bil poslovni prostor v predmetni stavbi izdelan pred datumom 31. 12. 1967 in pa tudi, skladno z določili 1. točke 197. člena ZGO-1, verodostojna dokazila, iz katerih bo razvidno, da je bila predmetna stavba in poslovni prostor v njej z dnem uveljavitve navedenega zakona (1. 1. 2003) v uporabi ter da se ji namembnost po datumu 31. 12. 1967 ni bistveno spremenila. Kot ustrezna dokazila so to lahko fotografije, uradni dokumenti, pisne izjave ljudi, arhivski dokumenti ali karkoli drugega, kar dokazuje zahtevano. Priznam, nisem vedel, kako se lotiti zadeve, saj gre za čas pred 50 leti. Nato pa sem se spomnil in šel pogledat v arhiv Gorenjskega glasa. V iskalnik na spletni strani (<http://arhiv.gorenjskiglas.si>) sem vtipkal iskane besede, naslov poslovnih prostorov, in tako prišel do nabora člankov, v katerih se ta naslov pojavlja, in to vse že od leta 1960 dalje. Iskalnik namreč išče po celotnem besedilu in najde še tako skrite besede, naslove, pojme. Moje veselje je bilo veliko, saj se je izkazalo, da je bila že pred več kot 50 leti na istem naslovu obrtna delavnica, kar dokazuje, da so moji poslovni prostori že pred mnogo leti bili namenjeni opravljanju dejavnosti in se jim torej namembnost ni spremenila, navedeno pa tudi dokazuje, da je stavba tu stala že pred letom 1967. Ko sem se s članki odpravil na občino v Kranju, mi je referent potrdil, da je sedaj moja vloga popolna in da navedene priloge iz Gorenjskega glasa verodostojno dokazujejo stanje. Super!

Hvala novinarjem in Gorenjskemu glasu, da je izdelal arhiv starih časopisov in da je, v dobro vseh nas, dosegljiv na

spletu. Ta živi arhiv je res uporaben in podkrepi staro ljudsko izročilo: »Bo že držal!, saj je v Glasu pisal!«. To mnenje nedvomno delijo tudi uradniki na Občini Kranj, saj članke iz Gorenjskega glasa priznavajo za verodostojne in ustrezne. Uporabno dovoljenje pa že tudi imam.

R. G., KRANJ

Vojni invalidi

Ob pravkar minulem dnevu invalidov nihče v državi, ki se oklicuje in trudi za ustvarjanje javnega mnenja, ni javno spregovoril o vojnih invalidih: niti mediji niti politika niti državna uprava. To se jim ne zdi potrebno, bi bilo iz konteksta, ni več aktualno.

Ustava RS v 3. odst. 50 člena navaja: »Vojnim veteranom in žrtvam vojnega nasilja je zagotovljeno posebno varstvo v skladu z zakonom.« Zakon o vojnih invalidih (ZVOI) v 1. členu v 1. in 2. odstavku navaja: »Vojni invalid je oseba, ki je v okoliščinah po tem zakonu kot neposredno posledico teh okoliščin brez svoje krivde dobila najmanj 20-odstotno okvaro zdravja zaradi poškodbe ali bolezni ali poslabšanja bolezni, ki jo je imela že prej, ali za katero sicer ni mogoče zanesljivo ugotoviti, da so jo povzročile te okoliščine, vendar je mogoče sklepati, da so vojne razmere znatno vplivale, da se je pojavila. Vojni invalid je vojaški vojni invalid, vojaški mirnodobni invalid in civilni invalid vojne.«

Človekova misel in njegova jasna vizija skupaj z ljubeznijo do tega, kar vidimo pred seboj v svojem duhu, je najmočnejša sila in gonilo za dobro življenje vsakega posameznika in celotne družbe. Tudi zavest širšega števila ljudi in javno mnenje se oblikujeta iz misli in vizije ljudi in medijev, ki to posredujejo.

Padlim, umorjenim in pobitim žrtvam vojn in vojnih okoliščin na slovenskih tleh politiki in mediji vedno posvečajo veliko pozornost. Kar je zelo prav in pošteno od sedanje družbe.

Prepričan sem, da je treba govoriti tudi o žrtvah vojn in njihovih okoliščin na naših tleh, o tistih ljudeh, ki smo izgubili oči, roke, noge ali bili drugače težko poškodovani mladi ljudje, zelo pogosto kot otroci! Vsi vojni invalidi smo obsojeni na to trpljenje do konca življenja.

Na eni strani je treba na to spomniti, ker je človeško pošteno in etično, da se tudi tem žrtvam vojn in vojnih okoliščin posveča posebna skrb in oblikujeta pozitivna zavest in pozitivno javno mnenje v družbi. Na drugi strani pa se mi zdi še pomembnejše, da kot »živi trpeči spomeniki vojn« držimo sedanji družbi sliko – ogledalo, da se lahko vedno znova ozaščeta, kaj se ne sme početi, da se v prihodnje takšne morije ne bodo ponovile, da prihodnje družbe takšnih slik več ne bodo nosile s seboj.

Tistim, ki tako radi prijemljejo za orožje in ga kopičijo ter so ga pripravljani tudi uporabiti, iz prve roke, ker smo to izkusili, povemo, da takšno početje povzroči veliko pobitih in po-habljenih nedolžnih ljudi. Verjetnost je, da se tudi oni sami znajdejo med njimi. Navzkrižja interesov je še vedno treba rešiti dogovorno. Prihodnja družba brez vojn se ne zdi več tako utopična. Pogoj pa je, da večina zemljanov usmeri svoje misli, da se oblikuje zavest o brezpogojnem dogovornem razreševanju sporov.

Moja otroka, stara nekaj več kot petdeset let, pravita: »Tako dobrih pogojev, kot jih imamo v našem življenju, v Sloveniji še nikoli ni bilo!« Ljubi moji, zakaj mislite, da je tako? Mir je. To je to. Želim, da bo tako tudi za moje vnuke, pravnike in naprej. Zato vabim, pozivam vse misleče, oblikujmo svoje misli in zavest za oblikovanje vizije, kakšna bo družba brez vojn. Takrat, ko bo več kot polovica zemljanov tako razmišljala, bo to uspelo.

MAG. ADOLF VIDENŠEK,
CIVILNI INVALID VOJN,
I. KATEGORIJA

Zahvala

Dokler osebno ne doživiš, kako ti bolezen iztrga bližnjega, ne veš, enostavno ne veš, kako hudo je. In ko so takrat ob tebi srčni ljudje, ki so pripravljani vsako minuto posvetiti tvojemu bližnjemu, ne glede na to, ali je praznik, noč ali dan, ko ti odkrito povedo resnico o poteku bolezni, čeprav je ta resnica kruta, se zaveš, da so to ljudje, ki niso samo zdravniki in medicinsko ose-

bje, ampak so najprej ljudje, ki jim ni vseeno, kaj se dogaja z bližnjimi svojci.

Da ne bo izzvenelo kot prazno govorjenje, vam povem, da sem vse to doživela sama. Mož je bil po sprejemu na urgenci na Jesenicah in operaciji prepeljan na oddelek EITOS in po enem tednu na oddelek abdominalne kirurgije. O vsem, kar se je dogajalo na urgenci in potem na intenzivni negi, sem dnevno dobila informacije. Nikdar nisem dobila vtisa, da preveč sprašujem. Še več. Tudi dežurni zdravniki so se ustavljali ob bolniški postelji, da smo izmenjali nekaj besed. Da o medicinskih sestrah in bratih ne izgubljam besed. Eno samo veliko, čuteče srce. V kritičnem popoldnevu in noči so mi dovolili, da sem bila ob možu. Še več. Čim bolj so mi želeli pomagati. Ker se je stanje hitro slabšalo, jaz pa sem želela, da ga pripeljem domov, so mi tudi to omogočili. Zato hvala dr. Mateji Lopuh. Opravičujem se, da ne navajam poimensko. Nisem si zapomnila vseh imen in priimkov, pa bi bilo nepošteno, če bi koga pozabila.

Zato vam javno, vsem v Bolnišnici Jesenice, posebej pa na teh treh oddelkih, še enkrat izrekam veliko zahvalo za vašo velika, čuteča srca.

MIROSLAVA OREŠNIK,
SREDNJA BELA

GG naročnine

E-POŠTA: narocnine@g-glas.si
TELEFON: 04 201 42 41

www.gorenjskiglas.si

Radio Sora

Vedno blizu. 91.1 / 89.8 / 96.3

RADIO SORA, D.O.O., KAPUCINSKI TRG 4, ŠKOFJA LOKA

Janez Logar **Jaz, midva, mi**

Mojca Logar **Več kot sanje**

Dve knjigi v eni. Janez piše o notranjem svetu človeka in o odnosih v zakonu in v družini. Predvsem, kako lažje zaživeti. Mojca poudari lepoto mame velike družine, žene, učiteljice in raziskovalke bližnje in daljne okolice. Skupaj želita povedati, da je v zakonu in družini lahko zelo lepo. Lepo je skupaj spoznavati drug drugega, našo deželo in potovati po svetu.

180 strani, 145 x 205 x 18 mm, trda vezava

20
EUR

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

Borštnikov hram Cerklje
Petek, 21. 12. 2018, ob 19. uri

Vstopnice: Mojekarte.si (BS Petrol, BS Logo ...)

Info: 051 606 220 / www.smejmo.se

Gorenjski Glas

MKL systems
DIVIŽNA VRATA

DILE
za darilo

Nagrajenci nagradne križanke, objavljene v Gorenjskem glasu v petek, 13. 11. 2018, z geslom **VERONIKA VABI V SVOJO DEŽELO**, so: 1. nagrado: 2 vstopnici za predstavo v okviru Maistrovega abonmaja v sezoni 2018/2019 v Domu kulture Kamnik **Mira Metka Petrovič** iz Gorenje vasi, 2. nagrado: izposoja 2 parov drsalk in 2 topla napitka na Drsalšču Kamnik v Veronikini pravljici deželi prejme **Jože Nastran** iz Škofje Loke; 3. nagrado: knjižno nagrado prejme **Franc Šilar**. Nagrajencem iskreno čestitamo.

PETKOVA PRIREDITEV

Izvajata: Lutkovno gledališče Fru Fru
VIDKOVA SRAJČICA

Petek, 7. decembra 2018, ob 17.30 uri
OKC Krice krace, Tomšičeva 14

SOBOTNA MATINEJA

Izvajata: Škuc gledališče in Zavod Kult
TINKO POLOVINKO

Sobota, 8. decembra 2018, ob 10. uri
Prešernovo gledališče Kranj

Gorenjski Glas

Gorenjski Glas

42
EUR

+ poštnina
Št. strani: 558,
160 x 240 mm,
trda vezava

Ernest Petrič: Spomini in spoznanja
Profesor dr. Ernest Petrič velja za enega najvplivnejših in najuglednejših intelektualcev, ki holistično združuje vloge mednarodnega pravnika, profesorja, pisca, diplomata, politika in ustavnega sodnika, predvsem pa mu kot pokončnemu in izjemno delavnemu človeku nikdar ni vseeno, kaj se dogaja s preprostimi ljudmi, domovino, človeštvom in celotnim planetom.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1, v Kranju, jo naročite na telefonski številki 04/201 42 41 ali na narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

www.gorenjskiglas.si

HALO-HALO GORENJSKI GLAS

telefon: 04 201 42 00

Naročila za objavo sprejemamo po telefonu 04/201 42 00, faksu 04/201 42 13 ali osebno na Nazorjevi ulici 1 v Kranju oz. po pošti – od ponedeljka do četrta do 11. ure! Cene oglašev in ponudb v rubriki so izredno ugodne.

ROZMAN BUS, T: 04/531 52 49, 041/855 630

KOPALNI TOPOLŠICA: 10. 12.; BANJA VRUČICA S TERAPIJAMI: 10.–17. 12.; VESELI DECEMBER: ZAGREB: 22. 12.; ŽIVE JASLICE: 28. 12.; BANOVCI: 26.–27. 12.; RADENCI: 26.–28. 12.; SILVESTROVANJE TERME TUHELJ ali MADŽARSKE TOPLICE: 30. 12.–2. 1. www.rozmanbus.si

Obvestila o dogodkih objavljamo v rubriki Kažipot brezplačno samo enkrat, pošljete jih lahko na e-poštni naslov kazipot@g-glas.si.

PRIREDITVE

Ob 77. obletnici poljanske vstaje

Vinharje – Krajevna organizacija ZB NOB Poljane in Organizacijski komite za prireditve Po stezah partizanske Jelovice prirejata v soboto, 15. decembra, ob 12. uri ob 77. obletnici poljanske vstaje srečanje s kulturnim programom pri Brdarju na kmečkem turizmu Pri Ljubici v Vinharjih.

Muzejsko-glasbeni večer

Radovljica – Muzeji radovljiške občine vabijo jutri, v soboto, 8. decembra, ob 18. uri v dvorano Glasbene šole Radovljica na muzejsko-glasbeni večer Po sledih Linhartove družine. V glasbenem programu bosta nastopila sopranistka Francka Šenk in pianist Vladimir Mlinarič, nove izsledke o življenju Linhartove družine pa bo predstavil muzikolog dr. Marko Motnik.

Medgeneracijske prireditve

Kranj, Cerklje, Šenčur, Zgornja Bela – V Medgeneracijskem centru Kranj bo v ponedeljek, 10. decembra, ob 18. uri igranje šaha, prav tako ob 18. uri bodo vesele urice italijanščine. V torek, 11. decembra, bo ob 17. uri predavanje V tebi je moč. V OŠ Cerklje bo v ponedeljek, 10. decembra, ob 18.30 telovadba za prožno telo. V torek, 11. decembra, bodo od 15. do 19. ure v TIC-u brezplačne inštrukcije matematike, ob 16.30 pa tombola. V Domu krajanov Šenčur bo v torek, 11. decembra, ob 9.30 delavnica Klepetajmo po nemško. V Domu krajanov na Zgornji Beli bo v petek, 7. decembra, bo ob 19. uri joga, v soboto, 8. decembra, pa bo ob 10. uri ustvarjalna delavnica za vse generacije Novoletne voščilnice mandale. Za vse prireditve so obvezne prijave na telefon 041 724 134 ali na e-naslov mck-prijava@luniverza.si.

IZLETI

Prednovoletni sprehod po Celju

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi planince in pohodnike na t. i. prednovoletni sprehod, ki bo v četrtek, 20. decembra, z odhodom s posebnim avtobusom ob 8. uri izpred Globusa. Sprehod bo trajal dve uri, ogledali si boste knežje mesto Celje. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 17. decembra.

Pohod v neznanu

Šenčur – Društvo upokojencev Šenčur organizira v četrtek, 13. decembra, pohod v neznanu. Skupne zmerne lahke hoje bo do tri ure. Ob zaključku pohoda bo topla malica. Infor-

macije in prijave zbira do torka, 11. decembra, Franci Erzin, tel. 041 875 812.

V neznanu

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na planinski izlet v neznanu, ki bo v četrtek, 13. decembra, z odhodom s posebnim avtobusom ob 8. uri izpred Globusa. Hoje bo približno za tri ure, tura je lažja planinska, primerna tudi za pohodnike. Prijave z vplačili sprejemajo v pisarni društva do ponedeljka, 10. decembra.

PREDAVANJA

Predstavitve waldorfske pedagogike in igralna urica

Naklo – V Waldorfski šoli Gorenjska na Glavni cesti 13 v Naklem bo v torek, 11. decembra, ob 17. uri predstavitve waldorfske pedagogike. V času predavanja bo za otroke potekala igralna urica. Srečanja so vsak drugi torek v mesecu.

OBVESTILA

Spremljevalni program Izložb domišljije

Škofja Loka – V okviru Izložb domišljije, prodajne razstave umetnikov in rokodelcev, ki poteka v starem mestnem jedru Škofje Loke, bo v okviru spremljevalnega programa v četrtek, 13. decembra, ob 17.30 v Knjižnici Ivana Tavčarja likovna delavnica Novoletna smrečica za otroke, stare od štiri do deset let. Prijave zbira do 12. decembra na: sasa.ambrozic@knjiznica-skofjaloka.si. V petek, 14. decembra, bo ob 18. uri v Ateljeju Amuse delavnica polstenja Praznična mila. Obvezne so prijave na anja@musek.eu ali osebno v ateljeju Amuse ali na 031 855 468. Isti dan bo ob 19. uri v Jesharni ob 19. uri predstavitve knjige in CD-ja Cvrčanje nad mestom – brana poezija Agate Trojar z glasbeno skupino Tantadruj in gostom, dramskim igralcem Igorjem Žužkom. V četrtek, 20. decembra, bo ob 17. uri v Rokodelskem centru DUO Škofja Loka delavnica Peka loških kruhkov. Prijave sprejemajo na rokodelskicenter@vitskofjaloka.si. V petek, 21. decembra, bo od 17. do 22. ure na Cankarjevem trgu LUFT, Loški umetniški festival, unikatna tržnica s prihodom Božička in gledališko predstavo.

KONCERTI

Letni koncert MePZ Petra Liparja

Kranj – Društvo upokojencev Kranj vabi na letni koncert MePZ Petra Liparja, ki bo v nedeljo, 9. decembra, ob 18. uri v avli Mestne občine Kranj. Zbor pod vodstvom zborovodkinje Nade Krajncan bo gostil MePZ Vladimir Močan Društva upokojencev Murska Sobota.

Hollywoodska filmska glasba

Radovljica – Kulturno društvo La Casa de Kamna vabi na koncert komornega orkestra iz Furlanije-Juljske krajine Hollywoodska filmska glasba. Koncert bo v nedeljo, 9. decembra, ob 17. uri v Baročni dvorani Radovljiške graščine.

Vrtiljak popevk

Škofja Loka – Pevci KPZ Mysterium pod vodstvom dirigenta Lovra Freliha in ob spremljavi Banda D'Smiles vabijo na koncert z naslovom Vrtiljak popevk, in sicer jutri, v soboto, 8. decembra, ob 19. uri v Sokolski dom v Škofjo Loko. Vstop bo prost.

Mater Dei

Sveti Duh – Komorni zbor De profundis Kranj vabi na glasbeni večer Mater Dei, ki bo jutri, v soboto, 8. decembra, ob 19. uri v Župnijski cerkvi Sv. Duha.

Novoletni koncert

Radovljica – Kulturno društvo Bid Bang vabi na novoletni koncert Bid Bang, Aretha in sestre z gostjo Karin Zemljič. Koncert bo jutri, v soboto, 8. decembra, ob 20. uri v Linhartovi dvorani v Radovljici.

PREDSTAVE

Bodalo z rožnim ročajem

Kovor – Dramska skupina Avantura, ki deluje v okviru Kulturnega društva Janeza Krstnika Kovor, v nedeljo, 9. decembra, ob 19. uri vabi v Dom krajanov Kovor na ponovitev svoje prve dramske predstave Bodalo z rožnim ročajem.

Kovček

Kranj – V Stolpu Škrlovec bo v torek, 11. decembra, ob 20. uri premierna uprizoritev kriminalno-orgastične misterije Iztoka Alidiča v režiji Domija Vrezca Kovček. Vstop bo prost.

MALI OGLASI

T: 201 42 47, F: 201 42 13
E: malioglasi@g-glas.si

Male oglase sprejemamo: **za objavo v petek do srede do 14. ure in za objavo v torek do petka do 14. ure!**

Delovni čas: **ponedeljek, torek, četrtek neprekinjeno od 8. do 16. ure, sreda od 8. do 17. ure, petek od 8. do 15. ure, sobote, nedelje in prazniki zaprto.**

NEPREMIČNINE

STANOVANJA

PRODAM

TRISOBNO stanovanje v bližini zdravstvenega doma, 78 m², 1. nad. – od 4. obnovljeno 2018, 155.000 EUR, tel.: 031/549-008

18003634

LOKA nepremičnine
Kapucinski trg 13, Škofja Loka
Tel.: 04/50 60 300, GSM: 041/ 675 123
E-mail: info@loka-nepremicnine.si

POSESTI

PRODAM

ZAZIDLJIVO parcelo na Lancovem v velikosti 500 m², ugodno, tel.: 031/451-822

18003640

POSLOVNI PROSTORI

ODDAM

SKLADIŠČE, 12 m², blizu Kranja, s svojim vhodom in elektriko, tel.: 040/641-660

18003645

domplan

Domplan, d. d., Bleiweisova 14, 4000 Kranj
T: 04/20 68 773, F: 04/20 68 701
M: 030 641 621, I: www.domplan.si
E: domplan@domplan.si

V zadovoljstvo naših strank upravljamo zanesljive in varne storitve posredovanja v prometu z nepremičninami. Obiščite nas na naši spletni strani: www.domplan.si

FESST, d. o. o., nepremičninska družba, Koroška c 2, Kranj, Telefon: 236 73 73 Faks: 236 73 70 E-pošta: info@fesst.si Internet: www.fesst.si

MOTORNÁ VOZILA

AVTOMOBILI

PRODAM

OPEL Astra, letnik 1996, prevoženo 200.100 km, lahko tudi po delih, tel.: 041/694-938

18003478

R CLIO 1.5 DCI, let. 2003, neregistriran, ter moško kolo aurora, 18 prestav, in pony kolo, tel.: 051/391-838

18003615

AVTODELI IN OPREMA

PRODAM

4 GUME M+S na platiščih, vožene 1 zimo, dimenzije 175x65x14, tel.: 040/814-779

18003656

KARAMBOLIRANA VOZILA

KUPIM

KARAMBOLIRANO vozilo ali vozilo v okvari, od let. 2000 dalje. Ugrica Blaž, s.p., Drulovka 38, Kranj, tel.: 041/349-857

18003185

TEHNIKA

PODARIM

RABLJEN tiskalnik – monochrome laser printer črno-bel ML-1540, in dva pripadajoča tonerja, tel.: 031/753-125

18003635

GRADBENI MATERIAL

KURIVO

PRODAM

DRVA, metrska ali razžagana, možnost dostave, tel.: 041/718-019

18003627

SUHA drva, metrska, tel.: 04/25-22-689

18003637

SUHE bukove butare in suho bukovovo žagovino, tel.: 031/635-437

18003648

STANOVANJSKA OPREMA

GOSPODINJSKI APARATI

PODARIM

ZA decembrske dni podarim stojalo za rezanje pršuta, marmorni podstavek. Železniki, tel.: 031/753-125

18003633

OGREVANJE, HLAJENJE

PRODAM

RABLJEN gorilec za peč – Dr.B. Thyssen GmbH, in moška oblačila XL, suknjiči, jakne, bunde, tel.: 040/524-133

18003636

HOBII

KUPIM

STARINE: mizarski ponk, skrinje, razglednice, kovance in drobnarije, tel.: 051/258-936

18003629

Radio Triglav Jemnice, d.o.o., Trig Toneta Čušja 4, 4270 Jemnice

Gorenjska 96 MHz
RADIO ZA RADOVEDNE

LOTO

Rezultati 97. kroga – 5. decembra 2018
12, 16, 20, 23, 24, 38, 39 in 10

Loto PLUS: **6, 7, 12, 15, 25, 35, 37 in 22**
Lotko: **7 2 1 4 7 3**

Sklad 98. kroga za Sedmico: **1.250.000 EUR**
Sklad 98. kroga za PLUS: **770.000 EUR**
Sklad 98. kroga za Lotka: **100.000 EUR**

DARJA KOČJAN AČKO
ANDREJ GOLIJAT

Krompir

ZALOŽBA KMEČKI GLAS

Strokovnjakinja s področja kmetijstva nam v uvodu predstavi zanimivosti o krompirju, njegovo zgodovino, prehranske lastnosti in uporabnost posameznih sort krompirja za kulinarčne namene. Soavtor knjige ponudi paleto receptov za jedi s krompirjem ter nas navduši za pripravo manj znanih, tudi zahtevnejših krompirjevih jedi. Knjiga pa je bogata tudi s klasičnimi recepti, med katerimi ne manjka niti vedno priljubljeni pražen krompir.

158 strani, 140 x 200 mm, spiralna vezava

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poštnina zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

1250 EUR
* poštnina

www.gorenjskiglas.si

Gorenjski Glas

ŠPORT, REKREACIJA

PRODAM

SMUČARSKE čevlje Lange, št. 28-28,5, XC 120, rezervni notranji vložki, tel.: 040/328-327 18003665

UMETNINE, NAKIT

PRODAM

TAPISERIJE, unikati, izjemne tehnične, umetniške in sporočilne vrednosti, tel.: 040/567-544 18003632

STARINE

KUPIM

ODLIKOVANJA, kovance, ure, slike, značke, srebrnino, luči, kipe in drugo, tel.: 030/670-770 18003604

ZBIRAM značke in stvari od Tita, če jih ima kdo doma, naj me pokliče, tel.: 041/890-840 18003651

MEDICINSKI PRIPOMOČKI

OČALA kot na napotnico do 101 EUR ceneje. Optika Aleksandra Qlandia Kranj, Kamnik, Jesenice, Tržič. Pokličite brezplačno 080 1331, www.optika.si 18003430

ŽIVALI IN RASTLINE

PRODAM

PAPIGE skobčevke, tel.: 041/816-530 18003662

KMETIJSKI STROJI

PRODAM

2-BRAZDNI plug, 320 EUR, in predsetvenik Gorenc 2M na 2 ježa, 320 EUR, odlično ohranjen, tel.: 031/374-706 18003652

CIRKULAR za žaganje drv, tel.: 031/812-210 18003638

SNEŽNO desko za čelno ali zadnjo hidravliko in kamionski plug Riko, starejši, tel.: 031/316-548 18003655

ZGRABLJALNIK za seno Funtanezi 340, cena 850 EUR, tel.: 041/214-500 18003650

KUPIM

SADILEC krompir, kosilnico BCS 404 in pajek Sip, tel.: 031/410-418 18003614

ZAPOSILIMO SODELAVCA

V sodobno opremljeno delavnico in prijeten kolektiv vabimo sodelavca (m/ž) za delo na površinski obdelavi stavbnega pohištva. Izobrazba ni pogoj. Zaželena sta spretnost in veselje do tovrstnega dela.

Interesenti pokličite na številko 031 311 902.
INT vrata, d.o.o., Todraž 11, 4224 Gorenja vas

TRAKTOR in pripadajoče kmetijske priključke, tel.: 031/284-917 18003624

PRIDELKI

PRODAM

CVIČEK odlične kvalitete, letnik 2018, pridelan v osrčju Dolenjske, ugodno, možna dostava, tel.: 031/301-013 18003616

NEŠKROPLJENA jabolka, tel.: 041/847-500 18003639

NEŠKROPLJENA jabolka za ozimnico (voščenske) in jagenjčke za zakol, tel.: 040/266-311 18003653

OREHOVA jedrca, tel.: 041/833-543 18003654

VINO teran z analizo in kraški brinjevec, ugodno, pripeljem na dom, tel.: 041/614-862 18003547

VZREJNE ŽIVALI

PRODAM

2 visoko breji junici, tel.: 051/260-910 18003658

2 BIKCA simentalca, stara 10 dni, tel.: 041/364-922 18003659

BIKCA simentalca, tel.: 051/250-915 18003661

ČB bikca, starega 9 mesecev, tel.: 051/251-984 18003647

ČB bikca, tel.: 041/356-292 18003660

OVCE za zakol in ovce z jagnjeti, tel.: 031/699-145 18003646

PRAŠIČA za zakol, domača krma, tel.: 031/779-161 18003663

PRAŠIČE pitance, težke okoli 270 kg, cena 1,5 EUR/kg, tel.: 031/554-743 18003642

TELETA za zakol in jalovo kravo simentalca, tel.: 040/607-507 18003641

ZAJCE nemške lisce za rejo ali za zakol, tel.: 040/378-154 18003649

KUPIM

BIKCA simentalca, starega od 2 do 4 mesece, tel.: 041/996-588 18003644

BIKCE in teličke, od 1 tedna do 250 kg, mesne pasme, in pašno kravo, lahko s teletom, tel.: 069/613-055 18003630

KRAVO dojiljo lisaste pasme, tel.: 041/916-180 18003664

NAJVEČJI ODKUPOVALEC živine za Avstrijo - Kogler. Plačilo v 3 dneh - nove višje cene, eko plus. Oddamo v rejo pitance, bikce in teličke. Kogler Franz A., d.o.o., Parmova 53, Ljubljana, tel.: 064/130-081 18003625

OSTALO

PRODAM

KOTEL za žganjekuho z mešalnikom, tel.: 04/204-13-22, 031/202-639 18003666

SILAŽNE bale 1. košnje, tel.: 041/860-791 18003643

ZAPOSILITVE (m/ž)

IŠČEM

DUO »Za mal dnarja« poskrbi za narodno in zabavno glasbo s humorjem za vsako priložnost, tel.: 031/595-163 18003489

STORITVE

NUDIM

SENČILA ASTERIKS, d.o.o., Cesta na Loko 2, 4290 Tržič, tel.: 59-55-170, 041/733-709; žaluzije, roloji, rolete, lamelne zavese, plise zavese, komarniki, markize, www.asteriks.net 18003628

ADAPTACIJE od temelja do strehe, omete, fasade, kamnite škarpe, tlakovanje dvorišč, tudi manjša gradbena dela - z vašim ali našim materialom, Gradton, d.o.o., Valjavčeva ulica 8, Kranj, 041/222-741, www.gradton.si 18003618

SANACIJE, obnove dimnikov z inox cevmi, povrtavanje, rušenje, pozidava, montažni dimniki, dimniške kape. Garancija 10 let. Aleš Avsenek, d.o.o., Kranjska 2, Radovljica, tel.: 041/229-246 18002997

TESNENJE OKEN IN VRAT, uvožena tesnila, do 30 % prihranka pri ogrevanju. Prepiha in prahu ni več! Zmanjšan hrup, 10 let garancije. Samo Kališnik, s.p., Velika Lašna 45, Kamnik, tel.: 031/720-141 18003626

ZASEBNI STIKI

59 let star moški, s stanovanjem in avtomobilom, išče prijateljico, tel.: 031/261-934 18003657

ŽENITNE ponudbe za iskrene ljudi zrelih ter starejših let. http://www.zau.si, tel.: 031/836-378 18003619

Cena knjige je
9,99
EUR
+ poština

Največja dejanja
humanosti
v najgrozljivih
okoljih.

264 strani,
19 x 12,5 cm,
mehka vezava.

Tetovator iz Auschwitza temelji na resnični zgodbi Leleta in Gite Sokolov, slovaških Judov, ki sta preživela Auschwitz-Birkenau in si nazadnje ustvarila dom v Avstraliji. V taboriščih je bila Laletu dodeljena služba, v kateri je za preživetje tetoviral zapornike - dobesedno je praskal številke na roke svojih sotropin z neizbrisljivim črnilom in tako ustvaril enega najmočnejših simbolov holokavsta.

Knjigo lahko kupite na Gorenjskem glasu, Nazorjeva ulica 1 v Kranju, jo naročite po tel. št.: 04 201 42 41 ali na: narocnine@g-glas.si. Če jo naročite po pošti, se poština zaračuna po ceniku Pošte Slovenije.

Gorenjski Glas

www.gorenjskiglas.si

Sporočamo žalostno vest, da nas je v 69. letu zapustila

MARIJA KALAN
po domače Ivanova Marinka
z Brega ob Savi

Pogreb drage pokojnice bo v petek, 7. decembra 2018, ob 15. uri na pokopališču v Bitnjah. Žara pokojne bo na dan pogreba v poslovljni vežici od 9. ure dalje.

Žalujoci vsi njeni

ZAHVALA

Pride čas,
ko si izmučeno srce želi le spati,
v sen večni potovati,
ko življenje je zaključeno.

V 87. letu se je poslovila
ANA LOGAR
iz Britofa

Zahvaljujemo se osebju DSO Preddvor. Zahvala gre tudi pogrebni službi Navček ter pevcem in gospodu župniku iz Predoselj za lep cerkveni obred.

Žalujoci vsi njeni

V SPOMIN

Ni res, da je odšla,
ujeta je v naša srca
z najlepšimi spomini.
Hvala ti, mama.

Dne 1. decembra je minilo žalostno leto, ko nas je zapustila draga mama, babica, prababica ter teta

AMALIJA PETERNELJ
Brdarjeva mama iz Vinharjev

Hvala vsem, ki se je spomnite z dobro mislijo v srcu, postojite ob njenem grobu in prižgete svečko.

Žalujoci vsi tvoji
Predmost, Vinharje

ZAHVALA

Ni smrt tisto, kar nas loči,
in življenje ni, kar družijo nas.
So vezi močnejše.
Brez pomena zanje so razdalje, kraj in čas.
(M. Kacič)

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, sestre in tete
SLAVICE BOŽIČEVIČ

se iskreno zahvaljujemo dobrim sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem za izrečena sožalja, lepe misli in spomine. Gospodu župniku Bojanu Likarju iskrena zahvala za obred, pogrebno mašo ter sočutne besede ob slovesu. Hvala tudi pevcem za lepo petje. Posebna zahvala tudi zaposlenim v Domu upokojencev Kranj za skrbno nego, sočutje ter izrečene tolažilne besede. Hvala tudi zaposlenim iz Goodyear Dunlop Sava Tires za vso podporo v teh težkih trenutkih, izrečena sožalja, cvetje, sveče ter denarno pomoč. Hvala tudi pogrebni službi Komunalne Kranj za lepo opravljen pogrebni obred. Hvala vsem, ki jo boste ohranili v lepem spominu.

Žalujoci: hči Mija s sinovoma Sandijem in Aljažem ter sestri Jana in Dora z družinama ter ostalo sorodstvo
Kranj, oktober 2018

ZAHVALA

Težko je pozabiti človeka,
ki bil ti je drag,
še težje je izgubiti ga
za vedno,
a najtežje je naučiti se
živeti brez njega.

Ob boleči izgubi dragega moža, očeta, brata in strica
MAKSIMILJANA
OREŠNIKA
s Srednje Bele

se iskreno zahvaljujemo ge. Barbari Sitar za vso pomoč, dežurni službi Kranj za hiter odziv, zdravnikom in osebju v urgentni službi Jesenice, v oddelku EITOS in oddelku abdominalne kirurgije za srčno in nesebično pomoč, posebna zahvala pa dr. Mateji Lopuh. Hvala župniku g. Branku Setnikarju za lepo opravljen pogreb in mašo, pogrebni službi Navček, pevcem skupine Ultima in vsem imenovanim in neimenovanim. Hvala za darovane sveče. Posebna hvala pa Bojani in Vidi za tople besede in pomoč.

Vsi, ki te imamo radi
Srednja Bela

ANKETA

Še več skrbi
za invalide

VILMA STANOVNIK

Vsako leto 3. decembra obeležujemo mednarodni dan invalidov. Z njim naj bi v javnosti spodbudili boljše razumevanje problemov, povezanih z invalidnostjo. Zato smo tokrat spraševali, s kakšnimi težavami se srečujejo invalidi.

Foto: Tina Dokl

Marinka Javornik, Kranj:

»Invalidi imajo pri nas precej težav na področju prevoza, saj mnogi ne morejo na lokalne avtobuse. Marsikje tudi pločniki niso urejeni za voziček in večina brez spremljevalcev ne morejo nikamor.«

Srečko Blagovič, Praše:

»Invalidi imajo marsikdaj težave. Tako niso povsod urejene klančine, kar je pri gibanju velik problem. Tudi glede zaposlitve imajo invalidi več težav od drugih in se morajo za službe zelo potruditi.«

Stanko Hrzenjak, Stiška vas:

»Invalide, zlasti na vozičkih, motijo dostopi do javnih ustanov. Tudi restavracije nimajo vedno primernih dostopov. Glede prilagoditve avtomobilov invalidom bi morali imeti več pomoči.«

Vera Babnik, Orehek:

»Invalidi se marsikdaj ne najdemo pri vlogah za olajšave. Prav tako so težave s parkirnimi mesti. Res jih je precej, toda tudi nas je veliko. Zato je prav, da kaznujejo tiste, ki napačno parkirajo.«

Rado Pečar, Kranj:

»Mislim, da je premalo kontrole pri parkiranju vozil, ki ne sodijo na prostor za invalide. Še vedno so marsikje težave z dostopom do različnih objektov, čeprav se to k sreči zadnje čase izboljšuje.«

Zimska zabava na drsališčih

Minule dni je večina krajev zažarela v praznični razsvetljavi, odprla pa so se tudi drsališča na prostem, ki so v lepem vremenu vsak dan dobro obiskana.

V. S., S. K., J. P., M. B.

Kranj – S tradicionalnim prižigom lučk je minuli ponedeljek v praznični čas vstopila tudi gorenjska prestolnica. Poleg svetleče okrasitve v Kranju ta mesec pripravljajo številne praznične dogodke, tako da bo dovolj priložnosti za druženje in zabavo.

Od konca minulega tedna je odprto tudi drsališče na Slovenskem trgu, ki ga krasijo praznične lučke. Izposoja drsalk stane tri evre, prav toliko pa znaša tudi izposoja pingvina za pomoč pri drsanju. Poskrbljeno je tudi za ponudbo toplih napitkov in prigrizkov. Drsališče je odprto od ponedeljka do petka med 15. in 21. uro ter ob sobotah, nedeljah, praznikih in med počitnicami med 9. in 21. uro.

Od konca novembra je živahno Blejsko drsališče z razgledom na terasi Kavarnice Park. Drsališče je odprto vsak dan med 9. in 21. uro.

Drsališče je odprto tudi v Naklem. Drsanje je brezplačno, možna je tudi izposoja drsalk med 10. in 20. uro. Po 20. uri je drsališče rezervirano za organizirane skupine hokejistov na

Drsališče na Slovenskem trgu v Kranju je praznično osvetljeno in vsak dan dobro obiskano.

osnovni predhodne rezervacije termina. V primeru dežja ali močnega sneženja bo drsališče zaprto.

Obratuje tudi drsališče na Ravnah v Trziču. Drsališče je za rekreacijsko drsanje odprto od ponedeljka do petka v popoldanskih urah, ob sobotah in nedeljah tudi dopoldne. Drsanje je brezplačno, možna je izposoja drsalk. Ob sredah in petkih je med 19.30 in 21.30 kegljanje na ledu, ob četrkih pa hokej.

V Kamniku drsališče obratuje že od 23. novembra;

tudi letos so ga postavili v Keršmančevem parku, ki se je ob tem spremenil v Veronikino pravljico deželo. Drsališče je med tednom odprto od 9. do 19. ure, ob sobotah in nedeljah pa od 10. do 19. ure, možna je tudi izposoja drsalk. Brezplačno drsanje bo na voljo do 27. januarja.

V torek, 4. decembra, so drsališče odprli tudi v Domžalah. Tako kot vsako leto bo drsanje brezplačno za vse, in sicer ob delavnikih med 15. in 19. uro ter ob koncih

tedna, med prazniki in šolskimi počitnicami od 10. do 19. ure. Drsanje bo mogoče do začetka marca.

Z včerajšnjim prižigom prazničnih luči in obiskom Miklavža se je začel letošnji Veseli december v Medvodah. Uradno so odprli tudi drsališče v središču Medvod, ki je letos pokrito. Odprto je sicer že od minule sobote. Drsanje je brezplačno, možen je najem drsalk. Drstate lahko med tednom od 15. do 21. ure, ob koncih tedna od 9. do 21. ure.

Elan za policiste izdelal posebno serijo smučí

URŠA PETERNEL

Begunje – V begunjskem Elanu so izdelali posebno serijo smučí za policiste, ki skrbijo za varnost na smučiščih. Gre za model Elan Amphibio 14, ki je opremljen z večkrat nagrajeno revolucionarno tehnologijo, ki omogoča hitrejšo in bolj direktne zavoje, hkrati pa zagotavlja odličen prijem mogoče vleči kratke in dolge zavoje, odlične so na urejenih

terenih, brez težav pa se znajdejo tudi izven urejenih prog, pravijo v Elanu. Smučí so v barvah Slovenske policije – v fluorescentno rumeni, beli in modri barvi. Zgornji del smučí je obarvan v signalno rumeno barvo, kar ima tudi funkcionalno prednost, saj je s smučmi možno ustvariti varnostni križ, s katerim varnostniki lahko zavarujejo mesto morebitne nezgode. Živo rumena barva pa je dobro vidna tudi v slabših vremenskih pogojih.

Serija smučí za smučarsko enoto Slovenske policije

Občina Trzič praznuje

SUZANA P. KOVAČIČ

Trzič – Občina Trzič bo v počastitev občinskega praznika pripravila slavnostno akademijo v soboto, 8. decembra, ob 19. uri v Kulturnem centru Trzič. Na akademiji bodo posameznikom in ustanovam, za služnim za napredek in

prepoznavnost občine, podelili priznanja Občine Trzič in županova priznanja. Kulturni program bodo oblikovali člani Kulturnega društva Pihalni orkester Trzič in pevka Mateja Langus. Občina sicer uradno praznuje 12. decembra, ko je cesar Friderik III. vas Trzič povzdignil v trg.

vremenska napoved

Danes bo po nekoliko meglenem dopoldnevu razmeroma sončno z občasno zmerno oblačnostjo. Jutri dopoldne bo oblačno s padavinami, popoldne se bo delno zjasnilo. V nedeljo bo pretežno oblačno s plohami, lahko tudi snežnimi.

Agencija RS za okolje, Urad za meteorologijo

PETEK

-1/9 °C

SOBOTA

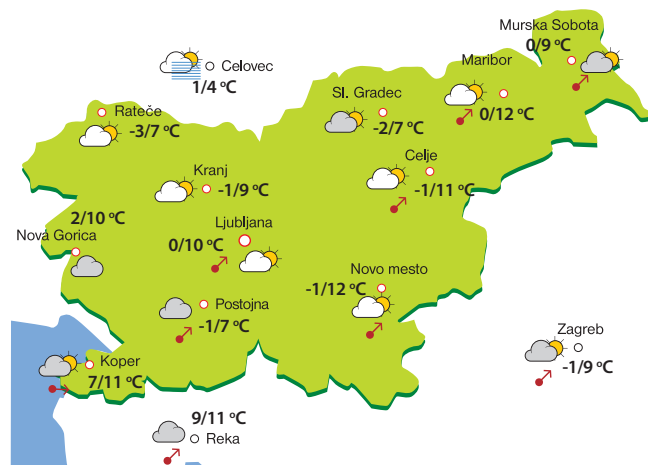

1/4 °C

NEDELJA

0/5 °C

Umril je častni občan Janez Majcenovič

Kamnik – Umril je častni občan Občine Kamnik Janez Majcenovič. Občinski svet Občine Kamnik mu je v letu 2015 podelil naziv častni občan za življenjsko delo na področju naravoslovnih strok in pomenljive prispevke, ki jih je ob poklicnih zadolžitvah vseskozi dopolnjeval z govornico glasbe in v spremstvu vrednot najširših duhovnih razsežnosti, s čimer je bogatil Kamnik. Pogreb pokojnika bo na kamniških Žalah jutri, 8. decembra, ob 12. uri. Žara bo na dan pogreba od 9. ure dalje v tamkajšnji poslovilni vežici. Žalna seja občinskega sveta bo v sredo, 12. decembra, ob 18. uri v sejni dvorani Občine Kamnik, od ponedeljka do srede bo v prostorih občine odprta tudi žalna knjiga.